





అయితే, ఇండియనుకానట్టి యే యితర మనిషి తరపుననే నను సరాసరిగాగాని పరోక్షముగాగాని ఓటునిచ్చు అధికారము చెటాయించ బడ వచ్చు నని ఏదైన కంట్రాక్టు లేదా ఒడంబడిక ద్వారా లేదా యితర మార్గము ద్వారాటు జేయబడియుండినయెడల ఒక ఇండియనుకు యివ్వబడిన ఓటునిచ్చు అధికారము అట్లు ఆతనికివ్వబడినట్లు భావించబడ వలెను. మరియు, (4) మానేజింగ్ ఏజెంట్లు ఎవరైనను యెడల ఆతను ఇండియనుగా లేదా మానేజింగ్ (నిర్వాహక) ఘరము, ఏదైనపున్నయెడల, అది, 1. 2. 3. క్లాజులలో నిర్దేశింపబడిన మరతులను నిర్ణయించుబాపతు, బ్రిటిషు ఇండియా లో సంఘీభూతము చేయబడి రిజిస్టరు చేయబడిన ఒకకంపెనీ లేదా ఒకకార్పొరేషను, భాగస్వామ్యము లేదా సంఘమునకు చెందిన అధికారపత్రము బడసిన ఒకడే అని అర్థము.

4. "లైసెన్సు" అను మాటకు యీ అట్ట ననుసరించి సముద్రతీరవ్యాపారము చేయుటకు జారీచేయబడిన లైసెన్సు అని అర్థము.

5. "ప్రకటన" అను మాటకు ఇండియా గెజెట్టునందలి ఒక ప్రకటన అని అర్థము.

6. "నిర్ణయింపబడగల" అను మాటకు ఈ అట్ట నను సరించి చేయబడుచున్నచే నిర్ణయింపబడగల అని అర్థము.

అయిసెన్సు పొందనిదే ఏ ఓడగాని సముద్రతీర వ్యాపారము చేయరాదు

8. సముద్రతీర వ్యాపారము నిమిత్తము ఈ అట్ట నను సరించి అయిసెన్సు పొందనిదే ఏ ఓడగాని అట్టి కార్యమును చేయరాదు.

అయిసెన్సు చేయబడవలసిన ఓడలయొక్క టన్నేజీ మొత్తమును నిర్ణయించుట

4. (1) అలోచన సభతోకూడిన గవర్నరు-జనరలుగారు ప్రతిసంవత్సరము, అయిసెన్సు నిచ్చుట కుద్దేశింపబడిన తేదీకి రెండు నెలల కంటే తక్కువకాని కాలమునకు పూర్వము, తన అభిప్రాయములో ఆ సంవత్సరముల సముద్రతీర వ్యాపారము యొక్క అవసరములకు అవశ్యకమైన మొత్తపు టన్నేజీయొక్క అంచనా ప్రకటన మూలముగా ప్రకటించవలెను. మరియు అట్టి అంచనా విషయమై అభిప్రాయముల తెలిసికొని అట్టి అభిప్రాయములు యే తేదీన అలోచనలోనికి తీసికొనబడునో ఆ తేదీనిన్ని, లైసెన్సు దరఖాస్తులు యే కాలపరిమితిలోగా పెట్టుకోవలెనో ఆ కాలపరిమితిని నిర్ణయించవలెను.

(2) అట్లు నిర్ణయింపబడగల తేదీకి పూర్వము అందుగల యేవైన అభిప్రాయములను ఆలోచించినమీదట, అలోచన సభతోకూడిన గవర్నరు జనరలుగారు సముద్రతీర వ్యాపారము యొక్క అవసరములకు అవశ్యకమైన టన్నేజీ మొత్తమును నిర్ణయించి ప్రకటనమూలమున ప్రకటించవలెను.

అయిసెన్సులైన దరఖాస్తులు

5. (1) లైసెన్సులైన దరఖాస్తులు 4 వ సెక్షను యొక్క 1 వ సబు సెక్షను క్రింద నిర్ణయింపబడిన కాలపరిమితి లోగా పెట్టుకోవబడవచ్చును.

(2) అట్టి ప్రతిదరఖాస్తును నిర్ణయింపబడిన నమూనా లో వుండవలెను, మరియు అది, ఏ ఓడ విషయములో దరఖాస్తు పెట్టుకొనబడినదో ఆ ఓడ ఇండియా దేశస్థులచే పరిపాలింపబడిన ఓడ అను విషయమును తెలుపునట్టి దరఖాస్తు దాఖనిచే సంతకము చేయబడిన ఒక ప్రమాణపత్రమును అట్టి ప్రమాణపత్రక సరియైనదా కాదా అను విషయమై అలోచనసభతోకూడిన గవర్నరు-జనరల్ గారు తృప్తిపడుటకై నిర్దేశింపబడగల వివరములను కలిగియుండవలెను.

లైసెన్సులు

6. (1) దరఖాస్తులను ఆలోచించిన మీదట అలోచన సభతోకూడిన గవర్నరు-జనరల్ గారు ఇందు నిలుతర్వాత 7 వ సెక్షనులోని మరతులను లోబడి, నిర్ణయింపబడిన నమూనా లోను నిర్ణయింపబడిన మరతుల ననుసరించియును 4 వ సెక్షను యొక్క (2) వ సబు సెక్షను ననుసరించి నిర్ణయింపబడిన టన్నేజీకి అధికముకాని మొత్తము టన్నేజీ గల ఓడలకు లైసెన్సు లను జారీచేయవచ్చును.

(2) ఒక లైసెన్సు అది యే సంవత్సరమునకు జారీచేయబడునో ఆ సంవత్సరమునకు మాత్రమే చెల్లదగియుండవలెను.

(3) ఒక లైసెన్సు జారీచేయుటకు పూర్వము, అలోచనసభతోకూడిన గవర్నరు జనరలుగారు, దానికై దరఖాస్తు చేయు మనిషినిద్దమండి, లైసెన్సు తాలూకు మరతుల ప్రకారము జరిగించుటకు ఏబదివేల రూపాయలకు మించని అలోచన సభతోకూడిన గవర్నరు జనరలుగారికి యొక్తముని తోచునంత జామానను కోరవచ్చును.

ఇండియనుల పరిపాలనకు లోబడిన ఓడలకు లైసెన్సులను జారీచేయుట

(1) ఈ అట్ట ప్రారంభమైన తర్వాత మొదటి సంవత్సరము విషయములో సం॥ నెల 1 వ తేదీన ఇండియనుల పరిపాలనలో నుండినట్టియు లైసెన్సులకు దరఖాస్తులు అంది యుండినట్టియు బాపతు ఇండియనుల పరిపాలనలోపున్న యా వత్తు ఓడల విషయములో లైసెన్సులను జారీచేయవలెను.

(2) రెండవ, మూడవ, నాల్గవ సంవత్సరముల విషయములో 5 వ సెక్షనుయొక్క (2) వ సబు సెక్షను ననుసరించి సదరు సంవత్సరమునకు నిర్ణయింపబడగల మొత్తము టన్నేజీలో క్రమముగా విడివిడి రెండు భాగముల, విడివిడి మూడు భాగముల, విడివిడి నాలుగు భాగముల మొత్తపు టన్నేజీలకు ఇండియనుల పరిపాలనలోబడిన ఓడలకు లైసెన్సులను ప్రత్యేకించవలెను.

(3) నాల్గవ సంవత్సరమునకు తర్వాత ప్రతిసంవత్సరము విషయములో ఇండియనుల పరిపాలనలోని ఓడలకు మాత్రమే లైసెన్సులను జారీచేయవలెను.

అయితే, ఇండియనుపరిపాలనలోనుండు ఓడవిషయమున లైసెన్సుకారకైన ప్రతి దరఖాస్తు ఆలోచించబడినమీదట, లైసెన్సు ఇవ్వబడిన ఇండియనుల పరిపాలనలోనుండు ఓడల మొత్తపు టన్నేజీ (2)వ సబు సెక్షను ననుసరించి ఇండియనుల పరిపాలనలోని ఓడలకు ప్రత్యేకించబడిన లైసెన్సులయొక్క టన్నేజీకి రెండవ, మూడవ లేదా నాల్గవసంవత్సరమునకు తర్వాత ఏసంవత్సరమున యైన అది నాల్గవ సెక్షనుయొక్క (2) వ సబు సెక్షనుచే నిర్ణయింపబడిన టన్నేజీకి తక్కువగా నున్నప్పుడు ఆతనందల ఇండియనుల పరిపాలనలో ఓడలుకానట్టి యితర ఓడలకు లైసెన్సులను జారీచేయుట మూలముగా భర్తీచేయబడవచ్చును.

అయిసెన్సు లేని ఓడలకు పరిమితి నిచ్చు అధికారము

8. అలోచన సభతోకూడిన గవర్నరు జనరలుగారు:—

(ఎ) బ్రిటిషు ఇండియాలోని ఎట్టిరేవునుండియైన లేదా ఎట్టిరేవునైన లేదా యేరెండురేవుల మధ్యనైన సముద్రతీర వ్యాపారముచేయుటకు లైసెన్సుపొందిన ఓడ యేదియు అందు బాటులో లేనట్లున్న లేదా లైసెన్సుపొందిన ఓడలచే నిర్వహింపబడగల సహాయము చాలినంతగా లేనట్లున్న మరియు (బి) ప్రజాక్షేమము నిమిత్తము ఈవిషయమై చర్యతీసికొనుట యొక్క మనిషి తృప్తిపడినయెడల అలోచన సభతోకూడిన గవర్నరు జనరలుగారు పర్యటించి, ఇచ్చేసంవత్సరములో మరతులను లోబడి రి నెలలకు మించనికాలమునకు సముద్రతీరవ్యాపారము చేయుటకు లైసెన్సు పొందని ఓడలకు నిర్ణయింపబడిన నమూనాలో పర్యటించు జారీచేయవచ్చును. మరియు ఆపర్యటించు అనునందు కాలపరిమితిలో అట్టిపర్యటించు జారీచేయబడిన ఓడకు 5 వ సెక్షనులో యేదియున్న అది వర్తింతు.

శిక్షలు

9. 1. ఎ. 2. వ సెక్షనుయొక్క నిబంధనలను ఉల్లంఘించు ఓడయొక్క సోదరుడైన అధికారపత్రమును పొందిన, ఏబిటు అయిన లేదా దానిమీద అధికారముగల లేదా దానిని తన స్వాధీనమునందుగల, లేదా బి. లైసెన్సుయొక్క మరతులను ఉల్లంఘించుట లేదా సి. లైసెన్సులైన దరఖాస్తునందలి ఒక అసత్యమైన ప్లేటుమెంటుక్రింద లేదా అసత్యమైన ప్రమాణము క్రింద, అది అసత్యమైన దని తెలిసియు సంకతుచేయు, ఏ మనిషియైనను ఆరుమాసములకు వ్యాపించగల విశిష్టదుతోను లేదా పదివేల రూపాయలవరకు వ్యాపించగల జరిమానాతో లేదా యీరెండింటితో శిక్షింపబడవలెను యుండవలెను.

2. 1. వ సబు సెక్షను ననుసరించి శిక్షింపబడగలయుండు మనిషి, ఒకకంపెనీ, కార్పొరేషను, భాగస్వామ్యము లేదా సంఘముగా నున్నపుడు, దాని తాలూకు నిర్ణయించు సంబంధించిన యే నెలకు రెండు రెక్కలలేదా ఇతర అగ్గీసరు లేదా మిగిలిన అసబు సెక్షనుచే నిబంధింపబడినట్లు తనకు తెలియకుండ లేదా తనకు సమ్యక్తతకుండ యీరేవు చేయబడినదని తాను రుజువుచేసి వనే తప్ప శిక్షింపబడదగి యుండవలెను.

అయిసెన్సులను రద్దుచేయుట

10. 1. అలోచన సభతోకూడిన గవర్నరు జనరలుగారు ఒక లైసెన్సుయొక్క మరతులు ఉల్లంఘింపబడినవని లేదా అసత్యముప్లేటుమెంటు లేదా అసత్యపు ప్రమాణపత్రముల ఒక దరఖాస్తుపైన ఎట్టిలైసెన్సు అయిన యివ్వబడినదని తృప్తిపడినయెడల అలోచన సభతోకూడిన గవర్నరు జనరలుగారు ఆ లైసెన్సును రద్దుచేయవచ్చును.

అయితే అట్లు రద్దుచేయకుండుటకు కారణమును కనబరచుటకు ఆలైసెన్సు పొందిన మనిషికి అనకాళ వివ్వబడిననే తప్ప లేదా అవిషయమై 9 వ సెక్షను 1. వ సబు సెక్షను (2) క్లాజు లేదా (సి) క్లాజుక్రింద ఒకసేరయినకై శిక్షింపబడియుండిననే తప్ప లైసెన్సు యేదియును రద్దుచేయబడరాదు.

2. ఈ సెక్షను ననుసరించి లైసెన్సు ఏదైనను, దాని యొక్క మరతులను ఉల్లంఘించిన కారణమున రద్దుచేయబడినపుడు, 6 వ సెక్షను 2 వ సబు సెక్షను ననుసరించి అట్టి మరతులను జరిగించుటకు పుచ్చుకొనిన ఎట్టి ధరావరు అయిన పూర్తిగాగాని లేదా దానిలో ఒక భాగముగాని దండుగక్రింద తీసికొనబడునట్లు అలోచనసభతోకూడిన గవర్నరుజనరలుగారు ఆజ్ఞాపించవచ్చును.

విధులను చేయుటకైన అధికారము

11. 1. ఈ అట్టయొక్క కార్యములను జరపు నిమిత్తము అలోచనసభతోకూడిన గవర్నరుజనరలు గారు విధులను ప్రకటనద్వారా చేయవచ్చును.

2. ప్రత్యేకముగను మరియు నైన చేప్పబడిన అధికారముయొక్క సాధారణ అధికారమునకు భంగము లేకుండగను అట్టి విధులు ఈక్రింది యావద్దు విషయములకుగాని, లేనా అందలి యేదైన విషయమునకుగాని రేపర్మాటు చేయవచ్చును. అవి యేవనగా:—ఎ. లైసెన్సులయొక్క నమూనా.

బి. లైసెన్సు ఇవ్వబడిన ఓడ దోమరలమీద చార్జరు యివ్వబడవచ్చునో అమరరూపకాడ చేసిన లైసెన్సులయొక్క మరతులు:

సి. లైసెన్సులకుగాను చేయబడు దరఖాస్తులు యేవిధముగానున్న ఏ నమూనానున్న ఉండవలసో అవిధమును ఆ నమూనా యును.

డి. లైసెన్సులైన దరఖాస్తులలో ఉండవలసిన వివరములు, మరియు.

ఈ. పర్యటించుకై నమూనా.

(3) 1 వ సబు సెక్షను ననుసరించి చేయబడు ప్రకటన యేదియైనను, అది చిట్టగా ఇండియాలోపు రెండు కాసన నిర్మాణభల యెదుట ఉంచబడునపుడు దాని చిట్ట అట్లు ఆ సభలయెదుట వుంచబడిన దనులను తర్వాత ముప్పదిదినములలోగా కూడు ఆ రెండు సభలలో ఏ సభచేగాని ఆమోదింపబడగల ఆచితును సంబంధించిన ఏదైన తీర్మానమును ఆలోచన సభతోకూడిన గవర్నరు జనరలుగారు ఆలోచనలోనికి తీసుకొనువరకును, చేయబడరాదు.

పబ్లికు ఓడలు వివహింపబడుట

12. హిజ్ మాజిస్టీగారికి చెందిన, లేదా గవర్నమెంటుకు చెందిన, లేదా యేదైన విశేష రాజుకు లేదా దేశమునకు చెంది ఆ రాజునకు లేదా దేశము విషయమై లాభమునకు గాక యితర విషయమై ఉపయోగింపబడు, ఓడలకు ఈ అట్ట వర్తింపరాదు.

రక్షా

13 ఈ అట్టలో వున్న యేదయిన, 1923 వ సం॥పు ఇండియా దేశపు వర్తకపు టోడల అట్టయొక్క నిబంధనలలో చేసికొని విశదముగా నున్నట్లు 4 వింగువలకు యదు.

యస్. సి. గుప్త,  
లెజిస్లేటివు అండ్ పబ్లికేషన్,  
ఫార్ము సెంటు బార్లీ గెజెటు.)

### శ్రీ వైష్ణవ సిద్ధాంతమునందలి గ్రంథములు

అచార్యనూక్తిశుక్రావళి - సంబూరి	3 8 0
కేశవాచార్య విరచితము	
దివ్యదేశ మార్గదర్శిని	0 8 0
ద్రావిడ గ్రంథములు, తెలుగులిపి	
శ్రియః శివప్రద - మంత్రత్రయవివరణము	0 2 0
ముదలాయిరంగి, యిందు ఒక్కొక్క	
వదియందు విషయములు సంతే	0 12 0
వముగా చేర్చబడి యున్నది	
కీర్తనానుబంధము.	
తత్వనిరూపణమ్ - ఇది వాదికేసరి	
శ్రీ మణవాళ జీయర్ సాయిం	0 8 0
చిగిది.	
ఉపదేశరత్నమాల	0 4 0
పరమార్థప్రకాశము	0 6 0
తత్వపదవి	0 10 0
తత్వత్రయము - విల్లలోకాచార్యులచే	2 0 0
ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అందు కో,	
అనంద ముద్రణాలయము, మద్రాస్.	

**విజయనగరం**  
**డాక్టర్. జిమ్మి వెంకట్రమణయ్య**  
లీవరు అందు స్పీస్ వ్యాసముల ప్రత్యేక చికిత్స నిచ్చు చైద్యులు. మద్రాసులో ఖాయముగా నుండు. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరము లన్నియు క్రింది ఆడ్రసునకు వ్రాయవలెను.  
నెం. 27, మాధవమెకమాళ్ కోయల్ వీధి,  
మైసూరు మద్రాసు.

**శారదాసవలలు**  
10 వేలు ఉచితము-కడునపుపుట్టించును  
యానల 20 వ తేదీలోగా ఆ స్థానపు పంపువారికి  
ఎ. సాంబశాస్త్రి, చికాకోల్, గంజాంజిల్లా

## మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేషన్ చేయబడినది)

### ఈస్టర్ సెలవులు

1930 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ 11 న తేదీ మొదలు 31 వ తేదీ వరకు 1 వ, 2 వ 3 వ తరగతులకు యీ రైలు మార్గమునందు లెక్కలు యీ క్రింద నుదాహరింపబడిన యీ నియమముల మేరకు యివ్వబడును.

ఒక స్టేషను నుండి రానుపోను రెండు ప్రయాణములకు మరియు స్టేషన్లు 11 1/3, 3 వ తరగతి వార్తా (3 వ తరగతి 100 మైళ్ల పైగా మొత్తమునందు తీయబడును)

ఒక స్టేషన్ నుండి మరియు స్టేషన్లకు పై కనిపించునట్లు 100 మైళ్లు గాని లేక 100 మైళ్లకు తక్కువగా నష్టము చేయబడును. 101 మైళ్లకు పైగా మైళ్లు యివ్వబడును.

ఈ రిటరన్ టిక్కెట్లు 1930 వ సంవత్సరము మే నెల 5 వ తేదీ రాత్రి 12 గంటలలోగా ప్రయాణము పూర్తి చేసి కొనుటకు ఉపయోగించు వచ్చును.

పై మేరకు చొక్ యైన టిక్కెట్లు ఇతర రైలు మార్గముల మీదుగా నేరుగా పోవు బడ్డెనుకూడ యివ్వబడును.

యందుకూర్చి వివరములు మరియు నెడ స్టేషన్ల వద్ద టిక్కెట్లు అమ్మకొని విచారించిన తెలియవచ్చును.

చొక్ యైన రానుపోను లోకల్ టిక్కెట్లు 3 వ తరగతికి మద్రాసు నుండి రాయచూరు మార్గమునకును, మద్రాసు నుండి చాల్సేరు మార్గమునకును పోవు మొత్తము బండికి 1 వ తరగతి 2 వ తరగతి వారి నేపథ్యమునకు పై కనిపించునట్లు మార్గమునకుల స్టేషనులకు యివ్వబడును.

1 వ 2 వ తరగతి గల గెటెడ్ టిక్కెట్లు గలవార్తాకు మరియు నెడ వారికి చొటు రిజర్వేషన్లు అంగీకరింతురు. ఇట్టి టిక్కెట్లు కలిగినవారలు యుక్త మైనవారల వారు తమ ప్రయాణములో 1, ఇక పైని స్టేషనులలో పోవునప్పుడుగాని, మరల తిరిగి వచ్చునప్పుడుగాని ఒక మార్గములో ఒకసారికి పైగా ప్రయాణము సాగించునందునట్లు దీని మరల ప్రయాణ మొనర్చు వచ్చును.

3 సం॥ రములకు పైగా 12 సంవత్సరములలోపు గల పసి వారికి సకముచార్జి అంగీకరించబడును.

యాత్రికులకు పన్ను ఎప్పుడెప్పుడు విధింపబడునో అట్టి ఫలములకు మామూలు చార్జీతో కలిపి వివరించబడును.

**శ్రీ లక్ష్మీనరసింహం వర్మన్**

**మ్యాన్ ఛార్జర్స్ జ్యూలర్స్**

డయిమండు మచ్చెంటు, కమీషను యేజంటు, అండు శెట్టర్.

మేనేజరు

ఎమ్. సత్యనారాయణాచారి

8 కాళి శెట్టిపేటి

మద్రాసు.



**విజంటు కావలెను**

తలనొప్పి, యిక్ష్మయంజా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, వంటినొప్పి మొదలగు వ్యాధులకు ఒక తుణుములో పొగొట్టుకొని భారతదేశం "జామా తైలమునకు" సమమును మందు చేరేదియు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. టుడ్డి 1-కి అణాలు 6 ఇచ్చి ఉపయోగించి చూడుము.

**అమర్ చెందు. శోభా చెందు.**  
ఇంగ్లీషు మందులు పలనరకులు నల్పార్కి, నైట్రిక్, మొర్రాటిక్ ఆసిడ్ల వ్యాపారములు,  
63 నెం. నైన్ వనాయునిపేటి, మద్రాసు.

## మద్రాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(28-3-30)

నేడు జులై దినములు

ఇరుది గజముల పీస్ ధరలు  
కాంకంముట్టు:—ముంగిసమాన్లు 22 x 22 (బి) రు 7-12-0  
సాధారణకము రు 7-0-0 "సింహము" 22 x 22 (బి) రు 7-6-0 సాధారణకము రు 6-10-0 "ఇంజను" 22 x 22 (బి) రు 7-5-0 సాధారణకము రు 6-7-0  
చలం:—ముంగిస 22 x 22 (బి) రు 8-12-0 సామాన్యకము రు 8 0-0 "సింహము" 22 x 22 (బి) రు 8-2-0 సామాన్యకము రు 7-8-0 "సింహము, పాము" 22 x 22 (బి) రు 8-1-0 సామాన్యకము రు 7-1-0  
అనుముట్టు:—1708 (నెట్) రు 11-6-0 1702 రు 10-12-0  
జి. జి. 78 రు 7-12-0 గ్లాస్ గో "9000" రు. 12-2-0.  
9041 (నెట్) రు 10-1-0. 30 (నెట్) రు 8.

నూలు:—40 నెంబరు (నీవు 5 పా కట్టులు) బూత్ రు 4-15 0  
నంబరు (కొంగ) చలం 6-5-0 ("ఎనిటి క్లెట్") రు 5-13-6  
నంబరు (నాగకన్యక) రు 5-12-0 చలం (గుడ్) రు 6-1-0 చలం (గ్రడ్డెండా) రు 5-13-6 వచ్చునట్లుము (ఎట్ట) రు 7-4-0  
టి. రెడ్ సిక్స్ట్ అనాన్ రు 8-4-0.

40 జపాన్ (పదిపానులకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు  
గలర్ బాల్ రు 10-4-0. నెయిటి రు

60 నీవు (5 పానులకట్టులు)—అడక తైర  
టి (ఎట్ట) "పాట్టెలకట్టు" మార్కు

3 దుదుకారము రు 7-14-6 ఎత్తుగడియారము రు 7-7-0

పాల్లజుట్టు రు 7-8 0  
తెన్సిల్స్ రు 7-12 0  
సిరాబుడ్డి రు 7-11-0  
తెన్సి "కొంగ" రు 9-2-0

ఇండియా బ్రూనియామాన్సు కెల్ల రు 9-0-0  
2/64's Rs. 8-1-0. 2/84's రు. 11-8-0

ఇత్తడికములు—(డిబ్ మేడ్) రు 239-0-0  
డిబ్ (క్రూసాండ్) రు 227-8-0

రాగిరకు రు 327-0-0  
డిబ్ రు

మొట్టమొత్తం పాల్:—  
గోల్డ్ గో-పాల్ (నెయిట్) రు 11-2-0

జర్మన్ "ప్లాగ్" రు జర్మన్ "లబర్" రు 9-8 0

6 క్లె-రెమూటయొక్క ధర:—  
జావా "రెడ్" రు 25-4-0, ఫిబ్రవరి 25-4-0, మార్చి రు 25-6-0 ఏప్రిల్ రు 25-8-0

జేరు నెనగ నూనె:—పీచాలలో రు 92,  
అముదము:—(మిల్ డెలివరీ) రు 90.

పదును చేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

అవుతోలు (8 టు-9) "అఫ్ కంట్రిస్" రు 0-12-9 టు 0-13-6  
" (తేలిక) " రు 1-0-8 టు 1-1-0

" (7-9) రెండుసూక్కు రు 0-13-6 టు 0-15-8  
" (తేలిక) రు 1-0-9 టు 1-1-6

" 8 1/2 టు 8 1/2 రెండుసూక్కు రు 0-13-7 టు 0-15-0  
" (6 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 0-14-0 టు 0-15-8

" (7 టు 7 1/2) పీలూరు రు 0-14-0 టు 0-14-6  
గేజిలోలు రు 0-9-0 టు 0-9-7

జేమాడతోలు రు 0-15-9 టు 1-0-8  
జేమాడతోలు రు 1-10-0 టు 1-11-8

తోలు (పదును చేసినది) "ప్రెయి" రు 2-5-0 టు 2-7-0  
మేక, " " "మిడియము" రు 2-2-0 టు 2-4-0

గాత్తెతోలు " " "ప్రెయి" రు 2-7-0 టు 2-9-0  
" " "మిడియము" రు 2-5-0 టు 2-8-0

" " "మడివాడ మిడియము" రు 2-0-0 టు 2-2-0

శెనగ కాయలు  
"మిక్" రకము 581 ఫ్రెంచ్ రులు గల బాడవ 1-కి రు 42-4-0

కొమ్మగిడ్డంగి డిలెవరీ 1-కి అడిపి రు 89-4-0

వెండి బంగారముల ధరలు  
పవరను 1-కి (బోకుధర) 18 11 0

" " (చిల్లరధర) 18 11 8  
బంగారు తులం 1-కి (ఇంగ్లీషు బార్) 21 14 0

బంగారు తులం 1-కి (మింటు బార్) 21 10 0  
వెండి బార్ 100 తులముల రెడి 55 8 0  
వెండి తులం 1-కి 0 9 6

## జాబులు

భక్తులకు విజ్ఞప్తి

శ్రీ మద్యటార్గా శ్రీత్రయందును తిరువాలంగాడు అనుగ్రామమున యాయ్ పిలు నెం 2 తేదీ బ్రహ్మాత్మనము ప్రారంభమై 6-4-30 తేదీ రాత్రి వృషభరాహన సేవయు 8-4-30 తేదీ శ్రీ సప్తచానంద రాజయోగిస్వాములవారిచే నూతనముగా నిర్మింపబడి, జరపబడు రథోత్సవమును 10-4-30 తేదీ రాత్రి అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండ నాయకులైన శ్రీ రత్నసభావతి శ్వరస్వామివారి అభిషేకమును సప్తవ మహాత్మ్యమును 11-4-30 తేదీ శ్రీ నటరాజస్వామివారి అనుగ్రహదర్శనము జరుగును గాన భక్తకోటి యావన్ముది విచ్చేయ ప్రార్థన. ఒక భక్తుడు.

ఆంధ్రనాయకుల కొకసూచన

ఆంధ్రదేశమునందు పుష్ప సత్యాగ్రహము సలుపుటకు అయిదు ప్రదేశములు గలవు అన అయిదు జిల్లాలందు తయారు. జేయవచ్చును. ఆంధ్రదేశ విందు ప్రతిజిల్లావారును తమతమ జిల్లాలయందలి సమద్రతీరమునం దేర్పాటు చేయుదురని పత్రకల, మూలమున చెలియుచున్నది.

అందు గుంటూరు జిల్లాలో సమద్రతీర ప్రదేశములు చాలవుండెను. అందు రేపల్లె తాలూకాలో నిజాంపట్టణమున్నది. కిని చాలవీలుగానుండెను. అటొన్ని దినముల ప్రస్తుత ప్రభు. త్యమువారు పుష్పకొట్టార్లుపైటి పుష్పను తయారుజేసియుండిరి. ఇప్పుడాకొట్టార్లు అంతరించినవిగాని తత్ప్రదేశములమనకు చాల వీలుగానుండెను గాన నాయకులు దయయుంచి 28-3-30 వ తేదీన గుంటూరునందు జరుగు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘసభలో యీవిషయ మాలోచింప వలయునని వేడుచున్నాను.

కూచిబొట్ల ప్రభాకరశాస్త్రి,

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘసభ్యులు.

విజయనగరం తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యాయసంఘ తృప్తియమహాజనసభ

ఈసభ తే7-30-30-20 పాంపూరు (వివాహపట్టుం జిల్లా)లో విజయనగరం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులకు మి. రా. శ్రీశ్రీపూస పాటి లక్ష్మీనరసింహరాజావారి అధిపత్యమున జయప్రదముగ జరుపబడినది.

సమావేశమునకు ఉపాధ్యాయులు, తాలూకాబోర్డుసభ్యులు విద్యాకాఖాధికారులు, గౌరవనీయులకు పుర వాసులు వెక్కిరిండు విచ్చేసిరి.

చీపురుపల్లి బోర్డుకున్న తప్రాధమిక పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులును, అహ్వనసంఘాధ్యక్షులును అను మి. రా. శ్రీ కొత్తపల్లి నూర్యనారాయణమంతులు బి. ఎ. ఎల్. టి. గారు సభ్యులను ప్రేక్షకులను సమచిత సత్కారముల నాదరించిరి. ఈ అహ్వనసంఘమువారిని పొందూరు గ్రామవాసులును, త్యాగ శీలరును అను వర్తకశిఖామణులు సర్వవిధసహాయసాను భూతులతో సంతృప్తుల గావించిరి.

సభ ఉదయం గల 10-30 లకు సమావేశమయ్యెను. అహ్వన సంఘమువారు బ్యాండు మేళములు, స్వచ్ఛంద సేవదళము మున్నగు ఎదురుకోలు సన్నాహములతో సభ్యులను సభా మంటప ముఖద్వారమునకు తోడ్కొనివచ్చి జేదరిహితాశీర్వాద ములతో సేవలజల్లి సభారంగము నలంకరింపజేసిరి. దైవప్రారన జాతీయగీతము, నీరాజము, స్వాగతపద్యములు, జరిగినవి స్మృతు అధ్యక్షులవారిని కర్పూరపుష్పలాలంకృతులంజేసి సభాసీమలగావించి, అహ్వనసంఘాధ్యక్షకోపన్యాసము చదువ బడినది.

అధ్యక్షులు ప్రారంభోపన్యాసమున ప్రాచీన విద్యావిధానమును, అప్పటి గురువుల గౌరవాధికమును ప్రస్తుత విద్యా విధానమును, ప్రస్తుత ఉపాధ్యాయుల హిసాబిని, తన్నివారణోపాయములను సహజ సరళ గాంభీర్యభావప్రకటనలతో ఉపాధ్యాయవర్గమునకు నూతనోత్సాహోత్తేజముల గలిగించిరి.

కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి యొక్కయు, అధ్యక్ష కార్యదర్శుల యొక్కయు ఎన్నికలు జరిగి విషయనిర్ధారక సభాసమావేశముతో నప్పటి సభ ముగింపబడినది.

మరల మధ్యాహ్నము గల 1-30 సభ సమావేశమై ప్రాథమిక పాఠశాలోపాధ్యాయుల వేతనాభివృద్ధి మొదలగు వెక్కిరి విషయములను గురించి తీర్మానముల గావించిరి.

అధ్యక్షకాంత్యోపన్యాసము, ఉపాధ్యాయుల విజ్ఞప్తి, జాతీయగీతము, కృతజ్ఞతాపూర్వక అభినందనశతకములతో సభ ముగించబడినది.

గోరుగూతుల లక్ష్మీనరసింహం,

సంతకవిటి.



తొక్కిరిస్తూనున్నది, ముప్పైరేళ్లు, (కొత్తది)

# శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారికి చెన్నపురిపౌరులసన్మానము

## శ్రీ సాంబమూర్తిగారి యౌవనోపధము

తలకు ఘట్టము నందు గొప్పసభ

ఆంధ్ర, తమిళ, కాంగ్రెసు, యువజనసంఘముల సన్మానపత్రములు

మాతృదేశ విమోచనకై ఒకసంవత్సరము కారాగారశిక్ష ననుభవించి చెన్ననగరమున కరుదొందిన సచర్మమున మహర్షి బులుసు సాంబమూర్తిగారి గౌరవార్థమై నిన్నసాయంత్రము తిలకుఘట్టమున చెన్ననగర ఆంధ్ర కాంగ్రెసుసంఘముల వారును యువజనసమితివారును సన్మానపత్రముల సమర్పించిరి. సభకు శ్రీ సి. రాజగోపాలాచారిగారు ప్రధానతనవహించిరి. శ్రీయుతులు వి. యల్. కాశ్రి, టి. విశ్వనాథం, శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మ గార్లు మరియు పెక్కెండ్రు ప్రముఖులు సభకరుదొందిరి. శ్రీ వి. రామజోగరావుగారు స్వాగతపద్యముల జదిపిరి.

ప్రప్రథమమున శ్రీ సాంబమూర్తిగారు మాతృభాష యగు ఆంధ్రమునందే తమ యువస్వాసమును ప్రారంభించుచు తమకు సన్మానపత్రములను సమర్పించిన ఆంధ్ర, తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘముల వారికిని యువజనసమితివారికిని తమ కృతజ్ఞతాపూర్వక వందన కేతంబుల నర్పించిరి. చెన్ననగరము ఆంధ్ర తమిళులకు సామాన్య పట్టణముగలచే నొకరిభాష యొక రెండంగభాషకతమన ఉభయుల మాతృ భాషలను బోనాడి విదేశీయులను నాంగ్లభాష నాశ్రయించెడి దుస్థితి పట్టెననియు చెన్ననగరము తమిళుల కెటుల ఆంధ్రులకు నటులే మాతృదేశమనియు పరిశీలించినచో ఆంధ్రతమిళ భాషల కన్నదగినభేదమే లేదనియు, ఏవోరాజకీయకారణములచే ఆంధ్ర తమిళభాష లొకప్పుడు రెండు ప్రత్యేకతెగలుగ చీలియున్న పుటికిని ఉభయులును ఏకాదరులనియే భావించవలసిననియు, ఆంధ్రులు తమిళులు తెక్కుంగల సమస్త రాష్ట్రవాసులును సమానముగ విదేశీయులకు బ్రతిపక్షదేశీయుల ఏలుబడికి లోనై వారికి బానిసలై వర్తించుచుండుటజేసి ఆంధ్ర తమిళాది భేద భావముల నెల్ల మరచి భారతీయులై యును భారతమాతయొక్క సంతానమనియే తలంపవలెనని పల్కిరి. (హర్షధ్వనులు.)

పిదప శ్రీ సాంబమూర్తిగారు ఆంగ్లభాషయందు యువస్వ సింహుడు యువజనసమితివారు సమర్పించిన సన్మానపత్రమును గూర్చి నుడువుచు, అందు సూచించబడిన కొలదివాక్యములు నవయావనోత్సాహమున స్ఫురింపజేయుచున్న వనియు, చెన్న నగరము యౌవనులకు కలిగియుండె నని తా మెన్నడును తలంచి యుండలేదనియు, 1906 సం॥ వందేమాతరం దినముల నుండియు చెన్ననగరము వృద్ధజననివాసయోగ్యమే గాని యువ జననివాసము కాదని తమ యవభవములన తెలిసికొంటి మని యు, అనేకమారు లనేకమార్చినోద్యమము లేనగరమున సంద ర్శించినను చెన్నపురిపౌరులు తాము వృద్ధులుగనే యుండి, యువ కులుగ మారుటకు నిరాకరించిననియు, దీనికంతటికిని కారణము చెన్ననగరము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు మొట్టమొదటి గులామై నేటికిని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు దాస్యము సలుపుటయందగ గణ్యమై యుండుటయే యనియు, బహుశః బ్రిటిషు పరిపాలన తొలగవరకును యిటులే బ్రిటిషువారితో సహకారము సలుపు చుండుకేమో యనియు పల్కిరి.

“నవయావనోపధ రాజము”

చెన్ననగరవాసు లంతటి బుద్ధివైభవము గలవారు. కాని ఉత్సాహశక్తి మాత్రము నున్న. మీరు నిజసితి నారయ గలందు లకై ఈ విషయమును తెల్పితి నే గాని విమర్శనాబుద్ధితో మీరెల్లరును యౌవనులగుటకు నేనొక ఔషధరాజము నొసంగ బోవుచున్నాను. (వినుడు, వినుడు- నవ్వు) యవ్వనులు తాము బలహీనులమనియు, స్పృహలుమనియు, నిర్విద్యులమనియు తలం చుట నాకు సమృతము గాదు. అట్టి దుర్భాగముండి మిమ్ములను తొలగించుటకై నే నుద్దేశించుచున్నాను.

“మాటలకు మాత్రము మేటి!”

అత్యుత్తములను నాదర్శములను మహోన్నతములను సిద్ధాంతములను, ఆతితీవ్రములను అభిప్రాయములను సూచి

చుటయందును, వానిని ప్రచారము గావించుటయందును చెన్న నగరమే ముందంజవేయునది. కాని వానిని కార్యరూపమున అనుష్ఠించు సమయ మరుదొందెనేని తగినతరుణము రానిమ్ము. త్వరపడవలె యని సంతకయించునట్టిదిగూడ చెన్ననగరమే. (నవ్వు) సిద్ధాంతములను ప్రవేశపెట్టుటకును, వాని ననుసరించి అనుష్ఠానము సలుపుటకును రెంటికినిగూడ చెన్ననగరమునకు హక్కు ఉండదా? ఎన్నటికిని గాదు. (నవ్వు) స్వర్ణతాండవముండి (కాంగ్రెసు సభ జరిగినతావు) సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యసిద్ధాంతమును ప్రకటింపజేయు భాగ్యము చెన్ననగరమునకే అద్భుతమి. అంతయే కాదు. మొట్టమొదటి రిపబ్లికన్ (ప్రజాప్రభుత్వ) కాంగ్రెసు నైతము మదరాసునందే ప్రారంభమైనది. పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూ రిపబ్లికన్ కాంగ్రెసు కన్యకులుగ నుండిరి. నేను ప్రారంభోత్సవమును సలిపితిని. అటుపిమ్మట మరల నా సభ జరగలేదు. రాజోవు కరాచీ సహచేతమందు భారతదేశ రిపబ్లికను ప్రజాప్రభుత్వ మును ప్రకటింపబోవుచున్నారము. (వినుడు వినుడు.)

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము సంపూర్ణప్రజారాజ్యమే లాహోరు కాంగ్రెసునందు భారత జాతీయలక్ష్యము పూర్ణస్వరాజ్యముగ నిర్వచింపబడినది. అయ్యది భారతదేశ ప్రజారాజ్యముగనే పరిణమింపగలదు. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య ముననేగాని అధినివేతపరిపాలన ఎంతమాత్రమును కానేరదు. (వినుడు వినుడు) ఏవేదేధముగ తలంచినను కొంద రెట్టివెట్టిద్రవల పాలైనను కాంగ్రెసున మాధ్యమే నామోదించబడిన నీశాసనోల్లంఘన సరళియు అధినివేత పరిపాలనకై అవమానకరముగ రాజీతో ముగివబోదనిమాత్రము క్షేప్రయుక్తము నమృతవృత్తు. (హర్షధ్వనులు) అధినివేత స్వాతంత్ర్యమునకైనను యిట్టి తీవ్ర ముగ ఉద్యమ మావశ్యకమేమియుని లోలో తలంచువారు కొం దరుండవచ్చును. కాని దేశముమాత్ర మట్టి తిరేకుస్వర్గస్థితి నంగీ కరించుట కెంతమాత్రమును సంసిద్ధముగలేదు. నేడో, రేపో, ఇంగ్లండు; అమెరికా, జర్మనీ అదిగాల దేశములన్నిటివలె నే సర్వస్వాతంత్ర్యముగా నుండుటకు మన మువ్వెల్లారుచున్నా ము. (వినుడు, వినుడు) బ్రిటిషుపార్లమెంటు అధికారమునే మాత్రమును పరిగణింపని యిట్టియు, సర్వస్వతంత్ర్యమునట్టి యు, భారతజాతి యసాంప్రదాయముల కనుగుణ్యముగ ప్రజా రాజ్యవిధానముతప్ప మరొకటి భారతజాతి నెంతమాత్రమును తృప్తిపరుపజాలదు.

కావున ముదుసలులనందరను పడుదువారలనుగ జేయుట కావధమును గొనితెచ్చియున్నాను. దేశవిమోచనము యువ జనులద్వారానే సిద్ధించును. దేశస్వాతంత్ర్యమునకు కృషిసలుపుటయందు శతవృద్ధులుగూడ పడునారువత్సరముల నవయస్వనులయొద్దర, వృష్టిపూరియైన గాంధీమహాత్ముడు నైతము 1929 స॥నందుకంటె 1930 సం॥న ఇరువదియేండ్లు చిన్నవాడుగ గనఁబడుచున్నాడు. 1929 సం॥నందు నేను మహాత్మునిసందర్శించినపు డాతడు మీనమేషముల లెక్కించుచు ప్రజలయందు విశ్వాసములేనివాడైయుండెను. అవకాశ మెప్పుడు లభించునా యని నేచియుండెను. నేడాతడు మన యందరకంటెను యవ్వ నుడై యున్నాడు.

“జయమో-మరణమో?”

దేశవిమోచనమును సాధించుటగాని, లేనిచో తత్ప్రయ త్నమున యనువుల బాయుటయొకప్పు మరొకతీతన ఆశ్రమమునకు వరలిరానని సిక్చయాత్ముడై మహాత్ముడు భారతదేశ మందలి పీఠులందడుగిడినాడు. స్వాతంత్ర్యమో లేక సర్వము ర్మణమో రెంటియందు దేదోయొకదానిని వరింపవలెను. యువకుల సంకల్ప మటులుండవలెను. (వందే మాతర ధ్వనులు).

వృద్ధాప్యమున నిజగృహములందు సామాన్యశిక్ష ననుభవించుట యే. యవ్వనము జంతుకొంతులు లేక, సాహసముతో ముందు కురికి తనయాశయమును సాధించునట్టిది. స్వతంత్రము లండన్ నగరమునండి మనకూడిపడదు. మీ మీ మనోనిశ్చయము, మీ హృత్సంకల్పమువలననే, ఏతత్సంకల్పము కార్యరూపమును దాల్చుటచేతనే నిజమగుస్వాతంత్ర్యము సిద్ధించగలదు. ముందుగ మీరు సర్వస్వతంత్ర్యులనియు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు గాని, జార్జి సార్వభౌమునకుగాని మీ రెంతమాత్రమును అధీశుల మను భావము ను వీడవలెను. అట్టి సమన్వితభావముతో, సమధికమగు త్యాగ మతో స్వతంత్ర్యమును బడయవలెనేగాని కేవలము దీక్షక్రియల గాని, తెలివిలేటలవలనగాని, వాగ్విజృంభణల వలనగాని స్వతంత్ర్యమును బడయజాలరు. వీనిచే మోసపోయెడివా రెవరును లేరు. ఇతరులు గడించిన యాశ్రియందు భాగమును గోరుటెట్లు ఆప మానకరమో అటులే పరరాష్ట్రవాసులు కష్టించిబడసిన స్వతంత్ర్యముండు పాలడుగుటకు చేసిన నగర వాసులు సిగ్గుజెందవలెను. కావునమీరెల్లరును ఈ మహాసంక్రమన కాయత్తులుగండు. ఇందులకు ఆయుధములుగాని మారణ యంత్రములుగాని పనిలేదు. నిశ్చయాత్ములై త్యాగసంసిద్ధులై న చాలును. మీ మాతకు మీ రొసంగడి రుధిరముచేతనే మీకు స్వరాజ్యము లేక స్వాతంత్ర్యము సిద్ధింపగలదు. ఇర్ష్య, బెన్ సం భావణలవలన స్వరాజ్యము రాబోదు. బ్రిటిషు పార్లమెంటు వారొసంగినచో వీడియైనను అది స్వాతంత్ర్యము గానేరదు. మీ త్యాగమువలన సిద్ధించున దేదీయైన నదియే నిజమగు స్వాతంత్ర్యము. గాంధీమహాత్మునివల్లె మీ రెల్లరు స్వాతంత్ర్యసిద్ధియొ లేక ఆత్మసమర్పణమో యను దీక్షతో ఈ యుద్యమమందు ప్రవేశించిన స్వరాజ్యము కరతలములకము” అనిరి.

పిదప ఉపస్థానకులు సభ్యులలో నెందరు ఈ యుద్యమమందు జేరుటకు సంసిద్ధులైయున్నారని ప్రశ్నించి తెలుపుడని కోరగా కొందరు నుమా చేబదిమందికిలోపుగ చేతులెత్తిరి. శ్రీయు పదుగురు చేతులెత్తిరి.

పిదప శ్రీ సాంబమూర్తిగారు మాట్లాడుచు కొలదిమంది యైనను దృఢసంకల్పముతో ఈ యుద్యమమున పాల్గొనిన చాలుననియు, తమిళదేశమందైనను ఆంధ్రదేశమందైనను ఎచ్చటైన కాంతి నైవ్యమున జేరి ఈ మహోద్యమమును కొనసాగింపవలెనని ఆశించిరి. (హర్షధ్వనులు) ఇదియే కడపటి పోరాట మనియు, కొలదిమాసములైనను, కొలదివత్సరములైనను స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించువరకును ఈ సమరము ఆపబడ బోదనియు, కాంతియుతమగు నీశాసనోల్లంఘనముద్వారా స్వాతంత్ర్యము బడయజాలదుమని పల్కిరి.

పిదప శ్రీ సి. రాజగోపాలాచారిగారు ప్రజలెల్లరు కాంతి నైకులుగ జేరి ఉద్యమమందు పాల్గొనవలెననియు వ్యవధి తక్కువగానున్నదనియు, వెంటనే ప్రజలెల్లరును కాసనోల్లంఘనమునకు సంసిద్ధులై తమిళదేశప్రతిష్ఠను గాపాడవలెనని యు విజ్ఞప్తి గావించిరి.

శ్రీ భావ్యంచెట్టిగారు యువకులనేకులు శ్రీ రాజగోపాలాచారిగారి నాయకత్వమున కాసనోల్లంఘనమునకు సం సిద్ధులమై యున్నామనిరి. గంటూరువాసులగు వి. శ్రీనివాసాచారిగారును యువకులు జాతీయగీతములను బాడిరి. పిదప సభ ముగింపబడెను.

శ్రీ మాణిక్యంపిల్లగారు తమిళ కాంగ్రెసుసంఘము తరపున శ్రీ సాంబమూర్తిగారిని ఆహ్వానించిరి.

\* \* \* \* \*  
చెన్నపురి మండల ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘము  
బ్రహ్మశ్రీ త్యాగమూర్తి  
బులుసు సాంబమూర్తిగారికి సమర్పించిన  
స్వాగతపత్రము

త్యాగమూర్తి,  
భారతజాతీయ స్వాతంత్ర్యసిద్ధికై మహాసంకల్పమును జేసి త్యాగదీక్షపరాయణులై తాము చేయుచున్న ఆఖండమైన దేశసేవకు మిమ్ముల నభినందించుచున్నాము.

శ్రీ కృష్ణజన్మస్థానమునండి విమోచనమును బడసిన వెంటనే తాము స్వాతంత్ర్యప్రచారమునందే విశ్రాంతిని గైకొనుట తమయోగార్హమునకు నిదర్శనము.

మహావిరాగియైన సాంబమూర్తివలెనే తామును దేశకల్యాణమునకై యవలంబించినవైరాగ్యము ప్రశంసనీయును.

కాకినాడ పురమునందు భారతజాతీయ ద్యుభావోహారమునకు తాము సమకూర్చినవిషయము తమ దృఢసంకల్పమునకు నిదర్శనము.

లాహోరు కాంగ్రెసు ఆమోదించిన పూర్ణస్వాతంత్ర్య తీర్మానమును తూర్పు గోదావరిమండలమహాసభ పదేడ్లకు

పూర్వమే తమ ప్రేరణమూలమున నామోదించుట తమ విశా  
లాలసములకు నిదర్శనము.

తమకుగల స్వల్పవశాత్తూనే చెన్నపురివాసులమైన  
మాకు తమ సందర్శన సాంగత్యభాగ్యమును గలగజేసిరిందులకు  
తమకు సందనములను సమర్పించుచున్నాము.

తమ యాగమనోపదేశములు యోగమీమాంసలకు పాత్రై  
న చెన్నపురివాసులను సత్కృతపరామర్శలనుగ జేయుట  
కు పరమేశ్వరుడనుగ్రహించుగాక!

శ్లో. సాక్షాత్తయోగో పృథగ్భూతాః ప్రవర్తంతి పద్ధితాః,  
వివరుష్యాన్తి స్యుర్య గుభయో ర్విద్యతే ఫలమ్. అ. 3. శ్లో. ౨౦  
ఽత్యధా చరతి శ్రేష్ఠ స్తత్రదే వేతరో జనః

స య త్రమాణం కురుతే లోక స్తదను వర్తతే. అ. ౪ శ్లో. ౪.  
తమ సోదరులు.

చెన్నపురిమండ లాంధ్రకాంగ్రెసుసంఘ సభ్యులు.

యువజనన మితివారి సన్మానపత్రము

మదరాసు యువజనసమితి రాజకీయశాఖ వారము  
క్రమము మాతృదేశముకొరకై పాటుబడి దీర్ఘకారాగారవాస  
మొనర్చినవచ్చినతమకుమనః స్ఫూర్తిగస్వాతమొసగుచున్నాము.  
ఆధునిక విద్యాధికులగు యువకులు అనుసరింపదగ్గ త్యాగ ధర్మ  
ము మీయందున్నది. మనయొక్క స్వాతంత్ర్య సమరమునందు  
త్యాగమొక్కటియే మనకుగల ఆయుధము. ప్రస్తుత ఆంగ్ల విద్యా  
విధానము మనవీరులగుర్చియు వారేకన్న తాదర్శములకొరకు  
పోరాడుచున్నారో వాటిగుర్చియు బోధపరచుటలేదు. మన  
శ్రమ బానిసలుగనుండుటెట్లో ఆమార్గమునే బోధించుచున్నది.  
కావున యిట్టి విద్యా విధానము నందు  
మీమంటి త్యాగధనులు అదర్శనీయులు మాకు మార్గదర్శులుగా  
నుండుట అత్యంతావశ్యకము. మీమంటివారు నాయకులుగను,  
మహాత్మాగాంధీగారు సేనాధిపతిగనున్నచో భారతదేశ స్వా  
తంత్ర్య సమరము విజయము గాంచినట్లే. మీఆదర్శము బడయు  
యత్నములో సత్వరము విజయము గాంతురని ఆశించు  
చున్నాము.

మదరాసు యువజనసమితి రాజకీయశాఖసభ్యులు

శ్రీమతి దుర్గా వెంకటరమణమ్మగారు సభ్యులందు చదు  
వులు కుద్రేకింపబడిన వ్యాసము.

సోదర సోదరీమణులారా!

కాంతియుగము ప్రారంభమైనది. గాంధీమహాత్ముడు  
మనదేశ కష్టములీర్చుటకై యీ యుగమున దిగినాడు.  
జయమో లేక చచ్చుటయో, యీ మాటలతో నడుచుచున్నా  
డు. ఏమిట 6 తారీఖున బహుశా కాసనోల్లంఘనము ప్రారం  
భము కావచ్చును. యీలోపల మన చెన్నపురి యువకులు  
చేయవలసిన కార్యమేమి? ఇప్పటినుంచి మనము సత్కృతప  
దశములో వేనకువేలుగా చేరవలయును. మహాత్ముడు ఆరెట్లు  
కాబడిన వెనుకగాని, లేక మహాత్ముని ఆజ్ఞ ఆయన వెంటనే  
గాని కాసనోల్లంఘనము జేసి అందువల్ల కలుగు కష్టములను  
అనుభవించుటకు సిద్ధముగా నుండవలెను. ఈ దశములో చేరు  
వారు ప్రాణములపై ఆశ వదలవలయును. ఈ బానిసబ్రతుకు  
బ్రతుకుమా హిందూదేశములో జీవించుటకంటె ఈ కాంతి  
యుగమునందు మరణమునొంది వీరస్వర్గము నలంకరించుట  
శ్రేయము.

ఈ ప్రభుత్వము పితావమవలె హిందూదేశమును పీల్చి  
పిప్పితేయుచున్నది. మనకండ్లయొడుట మన సోదర దేశీయులు  
అన్నమో! రామచంద్రా! యని అలవడించి కూడులేక మల  
మల మాడి చచ్చుచున్నార. ప్రస్తుతపు ఇంగ్లండుదేశపు ముఖ్య  
మంత్రి "రామ్సే మేడ్గాల్టాగారు 1910 వ సంవత్సరములో  
వ్రాసినదానిని యీ క్రింద నుదహరించుచున్నాను. "విలియమ్  
హంటరు అనునతడు 40 లక్షల హిందువులు కడుపునిండని  
లిండితో జీవించుచున్నారు" అని చెప్పెను. సర్ చార్లెస్ అను  
నాతడు వ్యయనాయకుజేయు ప్రజలలో సగము మందికి క  
ష్టపునిండ భుజించుట యన్న నెట్టిదో యెరుగరు. 30-50 ల  
క్షల కుటుంబములు రోజుకు 3 పెన్నీలకంటె ఎక్కువగాని  
అదాయముతో బ్రతుకుచున్నారు. "ఇండియాదేశము దగ్గరగితి  
లోనున్నదని చెప్పుట అభిప్రాయమనుటకు వీలులేదు. కాని  
అది నిజమిదియే యెయున్నది."

మంత్రిగారి వాక్యములను బట్టి మనదేశో దారిద్ర్యస్థితి తె  
లియగలదు. మన చేతిపనులు నాశనముజేసిరి. యెంతయో విలన  
గలిగిన సన్నని వస్త్రముల నేసి ప్రపంచమునకు యెగుమతి జే  
సెడు దేశమునేడు పరాయిదేశపు బట్టలపై ఆధారపడవలసి వ  
చ్చెను. చివరకు"అన్నమట్టుకు తినకుండ ఉప్పువన్ను" అనునటుల  
వీధివారి గంజికి ఆధారముగ ఉప్పువెనకూడ వన్ను విధించిరి.  
మనకు అదాయములో సగము డబ్బును వైనికులకు వెచ్చించి  
మనమువారికి తిరుగుబాటు చేయుటకు అవకాశములేక దానాను  
దానులుగా నుండునటులజేసిరి. కానిగాంధీమహాత్ముడు అత్యుబల  
ముచ నిరాయుధులైన మనల యుద్ధమునకు నడిపించి పశుబలము

సా|| 6-30 X|| బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో సా|| 9-30 X||  
1930 మార్చి 29, 30, 31 ఏప్రిల్ 1 వ తేదీలందు  
శ్రీ క న్య కా ప ర మే శ్వ రి  
గ్యారంటీ ఫిల్ముకంపెనివారిచే తయారుచేయబడిన 8 భాగములు.  
దీనిలో  
ఐరోపా ఫిల్ముకంపెనివారిచే తయారుచేయబడిన  
లాహోరు కాంగ్రెసుఫిల్ము కూడా ప్రదర్శింపబడును.

స్వల్ప ద ర! ఫల ము ధి క ము!! పూ ర్తి తృ ప్తి!!  
100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నాను  
లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు  
పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి మందము, మలబద్ధము, పడిసెము, దగ్గు, గూరలు, శీత  
లముచే కాళ్లు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయందు నొప్పి, అవరోశిష్ట కాలమందు తలనొప్పి,  
చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగ, ఇన్ ఫ్లూయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులను గణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిన  
నాడు, స్నానమునాడు (కత్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తమలపాకలలో నమలి వింగవలెను.  
సాంక్రామిక రోగులతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 నూతలను నేవించిన ఆరోగ్యవృద్ధులకు శుభదురు.  
ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుపానపత్రమును చూడుడు. 100 మాత్రలుగల సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతిపా  
త్రులోపలను దొరకును. పోస్టు మాలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-8-0.  
సారస్వతానవం:- మెదడుకు బలవంతు కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మెదడు దుర్బ  
లమువలన గలిగియుండు సమస్త వ్యాధులను పరిహరించి నరములకు మంచి తాగును.  
రక్తవృద్ధిని కలుగజేయును. సంగీతపాటలకు కంఠస్వరమునకు మృదుమధురత్వము నిచ్చును. పొడనుపొడను ఉత్సాహమునింపును.  
బలహీనలైన స్త్రీలకు నెత్తినడుగు (నెత్తినోరు చాల మెత్తగావుండుటవలన) మాట్లాడును నడువనుకాని పిల్లలకు సంతోషవంతితి.  
6 టాన్సుల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.  
శ్రీ సీతా రాఘవ వైద్య శాల, మైసూరు.

ఏషియను ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.  
బొంబాయి  
1910 సం॥లో స్థాపితము.  
ఆంధ్రదేశమున, ప్రతిజిల్లాలోను, పట్టణములోను, సమస్తలగు ఏజెంట్లు  
కావలసియున్నారు. పని గ్యారంటీ చేయువారికి మంచి కమీషను లేక  
జీతము లివ్వబడును—1928-వ సంవత్సరాంతమున పాలసీదారులకు  
రు. 1000 లకు రు. 36 లు లాభం పంచిపెట్టబడినది.  
వ ర. ములకవివేటవానే యుండు.  
మేనేజరు—బ్రాంచి గుంటూరు లేక విజయనగరం.

వైవాధారపడియున్న యాగవర్న మెంటును, నాశనముజేయున  
ని వారికి తెలియలేదు. యిప్పుడు గాంధీఅనుచరులకు చెండేహ  
ర్మములు కనుపడుచున్నవి. స్వరాజ్యమును సంపాదించి గౌరవ  
ముగా బ్రతుకుటగాని, లేక జెయిల్లోగాని, స్వర్గములోగాని  
స్వేచ్ఛగా నుండుటగాని.  
నాకడసారిమాట - చెన్నపురి యువకులు పాపపూరిత  
మైన యాగవర్న మెంటువారితో చేరుదురా? లేక ప్రాణముల  
పై నాశనవలె సత్యముకొరకునూ, గౌరవముకొరకునూ, పాటుబ  
డు మమ్ములచేరి మాకష్టముఖముల పొల్పొని స్వరాజ్యము  
సంపాదించుటకు కాంతియుగమున దూకెదరా?  
పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా మహాజనసభ  
పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా మహాజనసభ భీమవరం క్షేత్రము  
విలాస్ హాలులో ఏప్రిల్ 5వ తేదీ కనివారము జరుగును. కాని  
ఇదివరలో ప్రచురించిన ప్రకారము 5వ తేదీని జరగదు. ఈ  
జిల్లా కాంతి వైస్యదళము ఏలూరిలో మార్చి 31వ తేదీ సాయం  
కాలము బయలుదేరి కాలినడకన, ఏప్రిల్ 4వ తేదీ రాత్రికి  
గాని, 5వ తేదీ ఉదయముకుగాని భీమవరం చేరునట్లు ఏర్పాటు  
చేయబడియున్నది. ఈ కారణమువలన జిల్లా మహాజనసభ 5 వ  
తేదీని జరుగునట్లు మార్పుచేయబడినది. కాంతి వైస్యములో  
చేరినవారు, చేరబోవువారు, మొదలగు దేశభిమాను తెల్లరును  
దయచేసి సభ జయప్రథముగా జరుగునట్లు చేయగోరుచున్నాను.  
చంగల్వల చిట్టిపంతులు,  
ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి.

చెన్నపురి ఆంధ్రమహాసభ  
17, గిడ్డంగివిధి, మద్రాస్  
ఉగాదిపండుగ  
ఈ నెల 31-వ తేదీ సాయంత్రము 5 ఘంటలకు సభా  
భవనమునందు సభ్యులు నూతన సంవత్సరాది పండుగను దైవ  
ప్రార్థనలతోనూ, అల్పాహార గానవిశోదములతోనూ అతివైభవ  
ముగ జరిపెదరు.  
కా. నాగేశ్వరరావు పంతులు,  
సుకు సుబ్రహ్మణ్యము శ్రేష్ఠి,  
గౌ॥ కార్యదర్శులు.  
రైల్వే గైడునందు శ్రీ బొమ్మవేయుట  
మాననప్రపుకేసును వైకోర్టువారు  
కొట్టివేయుట  
కలకత్తా, మార్చి 27:-ఈస్టుఇండియా రైల్వేకంపెనీ  
వారు 1927 - 28 సంవత్సరమున ప్రకటించిన రైల్వే గైడు  
నందు నుకీల బాలదాని పర్లాషను అను ఒక వితంతుయొక్క  
బొమ్మను ప్రకటించిరి. దీనివల్ల తనకు మాననప్రపు కలిగె నని  
ఈమె 10 వేలు రూపాయలకు మాననప్రపు కేసును రైల్వే  
కంపెనీవారిపై తెచ్చిరి. న్యాయమూర్తి బక్షండుగారు కేసు  
విచారణ జరిపి ఇందు మాననప్రము కలుగుటకు అవకాశములేదని  
కేసు కొట్టివేసిరి. (అ. పై.)

చెన్నపురి శాసనసభ

వెటరినరీ, సహకారశాఖల పరిపాలన

వెటరినరీ డివిజన్ లకు చెందిన పశు వైద్య శాఖలకు, సహకార శాఖలకు చెందిన పశు వైద్య శాఖలకు...

డిమాండు నం. 100 ఈ డిమాండునకు ఎ. వి. వెట్టిగారు ప్రతిపాదించారు, పశు వైద్య శాఖలకు చెందిన రాష్ట్ర వ్యాధి నిర్మూలన శాఖలకు ప్రభుత్వమువారు వెంటనే ఆయా డిమాండులను గోరి.

సి. ఎస్. గోపందం బహుమతియారు, కల్లికోటరాజు, ఎ. వి. ముకుందాచార్య, స్వామి సహాయం, అద్దూరినాథ బిడయ్య, మామిడి నాథుడు ప్రతిపాదనలు బలపరచుచు, దేశీయ పశు వైద్యమును ప్రోత్సహించవలెనని గోరి.

బి. లక్ష్మారెడ్డిగారు, ప్రతిపాదనలు బలపరచుచు, రెండు సీట్లలో చాలవనియు, పశు వైద్యశాలలను హెచ్చింపవలెననియు, ద్వైతమునందులకు సోక పశు వైద్యశాల శేర్మకపాలెనను గోరి.

భా. బి. సామయ్యగారు వెటరినరీ ఆఫీసులకు సంబంధించిన పశు వైద్యమును మెనుచు ప్రభుత్వమువారి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమున కార్యనీయునుగ ముందు నడుచుచుండిన నుడివిరి.

జె. ఎ. సామయ్యగారు ప్రతిపాదనలు బలపరచుచు పశు వైద్యములందు మెనుచు ప్రభుత్వమువారి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమున కార్యనీయునుగ ముందు నడుచుచుండిన నుడివిరి. "సిరము టీకాలపద్ధతి నిరుపయోగముని దెలియగనే ఒక్క వత్సరములో మెనుచు ప్రభుత్వమువారు సిరము నెరువలెనని పద్ధతి నవలంబించిరి. ఆ మందును తయారుచేయుటకు స్వంతముగ నొక ఫ్యాక్టరీ నేర్పరచుకొనిరి. కాని చెన్నరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారికి నీ పద్ధతిని పూర్తిగ నవలంబించకపోవుట అజ్ఞాకరము అని సామయ్యగారు నుడివిరి.

ఉప్పు పశువుల ఆరోగ్యమునకు చాల అవసరమనియు రెండవ పెద్ద మొదలగు వ్యాధుల వ్యాప్తికి ముఖ్య కారణము, తగిన సం. ఉప్పు పశువులకు చేయకపోవుటయే ననియు, ఉప్పుపన్ను ప్రజలకు చాల బాధకరమునన్ను దని ఆక్షేపించిరి.

దేశీయ వైద్య పద్ధతులను ప్రోత్సహించవలెనని నుడువుచు, యూరపియన్ వైద్యపద్ధతులకుంటే దేశీయపద్ధతులకు నగు మైనవనియు, వ్యయము తక్కువనియు నుడివిరి.

కె. కోటిరెడ్డిగారుగూడ దేశీయ వైద్య పద్ధతులనుగరించి పరిశోధనల గావించి వానిని ప్రోత్సహించవలెనని నుడివిరి. టీకాలయందు తగినంత అందుబాటులో నుండుట లేదనియు రైతుల కీ విషయమున సహాయ మొనర్చుటకు రిగినర్య దీనికొనవలెననియు నుడివిరి.

బి. రామచంద్రారెడ్డిగారు మాట్లాడుచు ఈ వ్యవసాయ పురాతన సంఘము వారు గ్రామములకు పశు వైద్యము నందుకొంటుంటే దేశీయ టకు కొన్ని సూచనల నొసర్పినయ్య, వానిని గురించి ప్రభుత్వమువారు దీనికొనిన చర్యను దెలుపవలెననియు గోరిరి.

గౌ. హరిశ్చంద్రమరావుగారు, గంగారశివ, హమీదు ఖాన్ గార్లు ప్రతిపాదనలు బలపరచిరి.

గౌ. నేతురత్నము అయ్యగారు (మంత్రి) ప్రశ్నోత్తర మొసరుచు సభ్యుల సూచనలను విచారించెదనని వాగ్దానమొసర్చిరి.

గోయింకాగారు "పశు వైద్య సంస్థలకు ప్రభుత్వమువారు ఆర్థిక సహాయమొనర్చవలెనని గోరిరి.

డాక్టరు మల్లయ్యగారు ప్రసంగించుచు, ప్రతివత్సరము ను రైతులు రు. 1 కోట్ల విలువగల పశువులను, కోల్పోవుచున్నారని నుడివిరి. ఈస్థితి నెంతకాలము సహించగలము. ప్రతివత్సరము 4, 5 లక్షల, టీకాలయందు కొనటకు భారత ప్రభుత్వమువారి కొనకలలో సర్వమేమి? ఈరాష్ట్రమున నొక వైద్యశాల నేర్పరచి, టీకాలయందును శేల్మూరు చేపకొనరాదు? ప్రభుత్వమువారి యదానీన వైఖరికి కారణము సాకర్యములు లేకపోవుటగాదు అన్ని సౌకర్యములుగలవు, కాని ఆపని ప్రారంభించు నిశ్చయముగల మంత్రిలేదు. అదియొక్కటేలోపము అని మల్లయ్యగారు నుడివిరి.

సవరణ యాపనసారియ చినబడిచు, పిమ్మట డిమాండు అంగీకరింపబడినది.

కో ఆపరేటివు డిమాండు

గౌ. నేతురత్నము అయ్యగారు "కో ఆపరేటివు సొసైటీల కొరకు రు. 1125000 ల నొసగవలెనని గోరిరి.

రా. బి. బి. వేంకటరామయ్యగారు రు. 100 ల తగ్గింపవలెనని సవరణ ప్రతిపాదించుచు, ఈ శాఖ 11 వత్సరములుగా ప్రారంభింపబడినది అధికారేతరుల పరమొనర్పుటకు తగిన చర్య దీనికొనలేదు సరిగా, రాసురాసు, ఈ శాఖ మరిచి

స్వరాజ్యసత్యాగ్రహము

సంయుక్త రాష్ట్రములు

చారవాణి, మార్చి 28:—వాలంటరీలను చేర్చుటకై ఆచార్య పుటాలిగారు రాష్ట్రీయ సంఘము పర్యటన మొనర్చుచు సభలను గాని, మునుష్యులను.

మోరాలూరు సాక్షిగారి ఆధ్వర్యమున ఈనెల 28-30 వ తేదీలలో వాణిజ్యానిజ్ఞా మహాసభ జరుగును.

భారత కాంగ్రెసు సంఘపు కార్యదర్శియగు శ్రీ ప్రకాశ్ గారు ఆహ్వాన బాధునుండి తిరిగిచ్చి సత్యాగ్రహము ప్రారంభింప తన ప్రదేశములను మాచుటకై సంపూర్ణానందు గారితో రాష్ట్రీయ పర్యటన మొనర్చుచున్నారు.

రాజేంద్రులలో ప్రభుత్వమువారి నిరోధము

అలహాబాదు, మార్చి 28:—సంయుక్త రాష్ట్రములలో సత్యాగ్రహములపై తమకన్న ఆగ్రహమును రాజారెల్లో మాపుటకు ప్రభుత్వమువారు రుద్దించినట్లు కనుపడుచున్నది. ఇచ్చట ప్రచారకలలో ప్రముఖులు వాలంటరీలు 107 వ నెక్సు ననుసరించి ఆరెక్టు చేయబడుచున్నారు. గొప్పమొత్తము బామినగ కోరబడుచున్నది. విడిమిటు బామిన ఇవ్వవలెనని వారిని కారాగృహమున కంపుట ఆచారమైంది. ఈవిధమున ఇప్పటికి 86 మంది కారాగృహమున కంపబడిరి. ఇంకను కొంతమందిపై కేసులు విచారణయందున్నవి. ఈ విధమున జమీందారులు ధామారు మహేష్ కుమారునిగారు నిర్బంధము నందుచున్నారు. నుండరాలూరి అధ్యక్షతన ట్రెస్టలో రాష్ట్రీయ మహాసభ జరుగును. గుండరాలూరిగారు రాష్ట్రీయ సందంభము పర్యటన మొనర్చి వాలంటరీలను చేర్చుచున్నారు. ఇప్పటికి 200 మంది వాలంటరీలు చేరియున్నారు.

మధ్యపరగణాలు

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి ప్రకటన

కాంధ్య, మార్చి 28:—మధ్యపరగణాల కాంగ్రెసు సంఘపు అధ్యక్షులకు నేత గోవిందరావుగారు కార్యదర్శియగు పండిత ద్వారక ప్రసాద్ మిత్రగారు ఈక్రింది ప్రకటన గావించుచున్నారు.

ఆధికారుల పర మొనర్పుబడుచున్నది. ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారు వెంటనే ప్రారంభింపవలెను.

అద్దేవల్లి హరిశ్చంద్రమరావుగారు—సవరణలు బలపరచుచు ఈ శాఖను నిర్వహించగలవారు అధికారేతరులలో చాలమంది గలరని నుడివిరి. ఈ పద్ధతివలన వ్యయము తగ్గును.

రైతులపక్షముండి ప్రస్తుతము వసూలుచేయుచున్న షడ్డీ రేటు చాల హెచ్చుగ నున్నదినియు మార్వాడీ రేటులకుంటే హెచ్చుగ నున్నది, సొసైటీలు చాల లాభములు దీయుచున్నవనియు నుడువుచు ఇట్టి హెచ్చురేటునకు కారణమేమని ప్రశ్నించిరి.

వొరైరా బాగాడు ప్రతిపాదనలు బలపరచిరి.

గౌ. నేతురత్నము అయ్యగారు (మంత్రి) ప్రశ్నోత్తర మొసరుచు సహకారశాఖల అధికారేతరుల పర మొనర్పుచుండుటలన బాకీలు హెచ్చెననియు కొంతకాలము వారలొకను నీ శాఖను అధికారేతరుల పరమొనర్పురాదనియు బొసెండు కమిటీ వారు నూచించిరి. అందుచే ప్రభుత్వమువారిటీసల నీ శాఖను అంతగ అధికారేతరుల పర మొనర్పుటలేదు. కొంతకాలము జరిగిన పిమ్మట ప్రభుత్వమువారు తప్పక నీ విషయమును విచారించి చర్యదీసికొనెదను. అని మంత్రిగారు ప్రశ్నోత్తర మొసగిరి.

వేంకటాచార్యగారుగూడ తమ సవరణ సుపసంహరించుకొనిరి.

పరపతేతరసహకారము

నాగన్న గొడుగారు, డిమాండునందు రు. 100ల తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించుచు, పరపతి సహకారమునే ప్రభుత్వము వారు విశేషముగ వ్యాపింపచేయుచున్నారు గాని, పరపతేతర సహకారమును వ్యాపింపజేయుటలేదని ఆక్షేపించిరి. సహకార ఉత్పత్తిసంఘములు, సహకార విక్రయసంఘములు, సహకార క్రయసంఘములు మొదలగువానిపైనే, ప్రజల ఆర్థికాభివృద్ధి ఆధారపడియున్నది. కనుక అవిషయమై ప్రభుత్వమువారిదివరకుంటే ఎక్కువ శ్రద్ధవహించవలెను. అని నాగన్నగారు నుడివిరి.

కె. పి. రామనివాసను, గా. హరిశ్చంద్రమరావుగార్లు బలపరచిరి.

మంత్రిగారు ప్రశ్నోత్తర మొసగినపిమ్మట సవరణ వోటును బెట్టగా వీగిపోయెను.

అంతటితో నాటికి సభ విలంబింపబడినది.

సత్యాగ్రహము గురించి మేము గాంధీ మహాత్మునితో గావించిన సత్యాగ్రహము విషయమున పత్రికలు వలంబింపబడుట వార్తలను ప్రకటించుట మాకు ఆత్మరక్షము కలుగజేయుచున్నది. అటవీశాఖ పరిపాలనమునకు సంబంధించిన శాసనముల నుల్లంఘించవలయునని మేము గావించిన నూచనము హెచ్చించిన కొన్ని పత్రికలు ప్రకటించినవి. ఈ చట్టముల నుల్లంఘించుట సరికాదని మహాత్ముడు తెలిపినట్లు మరొకటి పత్రికలయందు ప్రకటించబడినది. కాని నిజమేమనగా మహాత్ము డివిషయమై ఎట్టి చర్యయు ఆచ్యలేదు. ఉప్పుచట్టమును తీరస్కరించవలయునని యే వారి ఉద్దేశము. కాని ఇందులకు మారాష్ట్రీయ అసెంబ్లీయే లేదు. అటవీ చట్టములలో కూడ అన్ని చట్టములను ఉల్లంఘించవలయునని మే మెన్నడు తలచలేదు. స్వరాజ్యమునందు కూడ అటవీశాఖ పరిపాలనము సందర్భమున కొన్ని చట్టము లుండవలెను. కాని పశువులను మేపుటకు సంబంధించిన చట్టములు ఉప్పుపన్ను వలెనే సహారమైనవి. అటవీ శాసనముల విషయములైనా కూడ ఆలోచించినట్లుగను కడకు ఉప్పుపన్నుపై సత్యాగ్రహము సలుప తీర్మానించుకొనినట్లుగను మహాత్ముడు తెలిపెను. రాష్ట్రీయ పరిస్థితుల ననుసరించి అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము వారి అనుమతిపొంది తమకు తోచినవిధమున సత్యాగ్రహము ప్రాయారాష్ట్రీయవారు సలపవచ్చునని మహాత్ముడు తెలిపిరి. ఏప్రిలు 15, 16 తేదీలయందు పండిత జవహర్ లాల్ నెహ్రూగారి అధ్యక్షతన రాష్ట్రీయ మహాసభ జరుగెను. 80 వ తేది జరుగనన్న రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశమున ఈ విషయము చర్చజరుగును. ఏప్రిలు నెలలో రాజీయ మహాసభ యందు పూర్తి వివరములు నిర్ణయింపబడును.

(శ్రీ ప్రెస్.)

వంగరాష్ట్రము

6000 మంది వాలంటరీలు కారాగృహమునకు

పోవ సిద్ధముగ నుండుట

కలకత్తా, మార్చి 28:—శాసనోల్లంఘన సంఘపు అధ్యక్షులకు సత్తుదాను గుప్తగారు ఈక్రింది ప్రకటన గావించుచున్నారు:—ఏప్రిలు నెల 6 వ తేది గాని లేక మహాత్ముడు ఉత్తరపు ఇన్వెగనేగాని కొన్ని ప్రదేశములందు సత్యాగ్రహము ప్రారంభింప బడును. నడియ బాంకుర విదనపూరునుండి వాలంటరీలు కంటాయనద్ద సముద్ర తీరమునకు వెళ్లి ఉప్పును తయారుచేసెదరు. హవురా, హుగ్లి, బర్దూను, బీరభూము, మూర్షిదాబాదునుండి సత్యాగ్రహము మరొకటి చోట్ల సత్యాగ్రహము సలిపెదరు. ఏప్రిలు ఆఖరులో పుగ 8000 మంది వాలంటరీలను కారాగృహము కంపుటకు ఏర్పాటులు చేయబడినవి. దీనిమునకు 250 మంది వాలంటరీలు ఉప్పు తయారుచేయుటకు పంపబడినారు. (శ్రీ ప్రెస్.)

కాంటాయి, మార్చి 28:—శాసనోల్లంఘన ఉపసంఘమువారు ఉప్పు తయారుచేయుటకు తన ప్రదేశములను వెదకుటకు మహాత్ముని సందేశమును అన్ని చోట్ల వ్యాపింపచేయుటకును రెండుజతల వాలంటరీలను పంపియున్నారు.

విద్యార్థులు ఉద్యమమున చేరుట

వంగరాష్ట్రీయ విద్యార్థుల మహాసభ కలకత్తాలో 6 వ తేదీనాడు జరుగును. సత్యాగ్రహోద్యమమునందు జేరవలయునను తీర్మానము ఆమహాసభయందు దామోదంపబడును. వాలంటరీలను మహాసభ కార్యదర్శమువారు జేర్చుకొనుచున్నారు.

పంజాబు

శాసనోల్లంఘన మహాసభ

గుర్జనవాల, మార్చి 28:—శాసనోల్లంఘన మహాసభను జరుపుటకు చురకుగ ఏర్పాటులు జేయబడుచున్నవి. లాహోరు నుండి 25 మంది ఆమృతసరమునుండి 50 మంది ఇతరనగరముల నుండి మరొకరినుండి వాలంటరీలు కాలినడకపై గుర్జనవాల జేరటకు బయలుదేరియున్నారు.

ప్రచారకుల సభ

లాహోరు, మార్చి 28:—శాసనోల్లంఘనము విషయమై ఆలోచించుటను బ్రాడ్ లాహోరులో ఒకసభ జరిగెను. మహాత్ము డివిషయమున నామములు పలువురు ఈసభకు వచ్చియుండిరి. అన్ని పక్షములవారు తమ విధేయములను మరచి స్వాతంత్ర్య సమరమున పాల్గొనవలయునని నాయకులు హితమొసగిరి. మహాత్ముని అభినందించుచు ఒక తీర్మానము గావించబడినది. శాసనోల్లంఘనము జగపుటకు ఒక ఉపసంఘమును నియమింపవలయునని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారిని కోరుచు ఒక తీర్మానము గావించబడినది. 80 మంది వాలంటరీలు సభలో చేరిరి. (శ్రీ ప్రెస్.)

ఉక్కు-సంరక్షణచట్టము

ఎసన్ట్ లో నామోదంపబడిన ఉక్కు-సంరక్షణ చట్టము, టారిఫ్ సవరణచట్టము యీనెల 29 వ తేదీనుండి అమలు జరుపబడునని ఇండియాగ జేటు ప్రకటన వెలుబడినది.

(అ. ప్రెస్.)



# చెన్నపురి శాసనసభ

## గాంధీమహాత్ముని సత్యాగ్రహ సంచార సినిమా ప్రదర్శనములు

సభయందు చర్చింపబడుట కుపపాదన ఆమోదింపబడుట

అదనపు గ్రాంటులు

నేటిఉదయము 11 గంటలకు చెన్నపురి శాసనసభ సమావేశమై కలెంటు "గాంధీమహాత్ముని సత్యాగ్రహసంచార సినిమా ప్రదర్శన చిత్రముల"ను ప్రభుత్వమువారు నిషేధించిన విషయమునుగూర్చి అత్యవసరవిషయముగ చర్చించుటకై శ్రీ అబ్దుల్ హమీద్ ఖాన్ గారు అధ్యక్షుని అంగీకారమును గోరిరి.

లా మెంబరుగారు ఈయవపాదనయొక్క ఆగత్య మేమని అడిగిరి.

అధ్యక్షులు:—ఆవశ్యకతనుగూర్చియా లేక ప్రాముఖ్యమునుగూర్చియా లామెంబరుగారు తెలిసికొన గోరవది?

లామెంబరు:—ప్రాముఖ్యమునుగూర్చి నేనడుగుటలేదు. ఆగత్యమునుగూర్చియే.

అధ్యక్షులు:—ప్రజల నీ ఫిలుములను చూడకాలకుండ జేయుటవలన నీ విషయ మగత్యము కావచ్చును.

లామెంబరు:—ప్రజ లాకానొక ప్రత్యేక ఫిలుమును చూచుటకు కాంక్షించుచుండలేదు.

అధ్యక్షులు:—అది ప్రజలకు సంబంధించినది. ఈ యవపాదన సక్రమమైనదని నాయభిప్రాయము. ఎవరికైన ఆక్షేపణ గలదా?

హోంమెంబరుగారు:—నే నాక్షేపించుచున్నాను.

పిదప అధ్యక్షులు ఈవిషయము చర్చింపబడుట కామోదింపబడినది లేచి నిలువగోరిరి. రమారమి 20 మంది సభ్యులు లేచినిలిచిరి. శ్రీయుతులు బి. మనిసామినాయుడు, సి. వజ్రేశ్వర, గా. హరిసర్వోత్తమరావు, వెంకట్రామయ్యనాయుడు, రత్నసభాపతి ముదలియారు, రాముని మినన్, టి. ఎ. రామలింగచెట్టి, ఆర్. శ్రీనివాసరావు, భూపయ్య, శ్రీనివాసరావు, సాల్వానా, బాలసుబ్రహ్మణ్య ముదలియారు, కుమారస్వామి రెడ్డిగారు ఆమోదకులలో గలరు.

లామెంబరుగారు బహుశః తమకు వెనుకనీచియున్నవారిని చూడనందుచేగాబోలు 20 మంది సభ్యులు నిలువలేదని పలికిరి.

పిదప అధ్యక్షులు మరల సభ్యులనుతెల్కింపగ, 20 మందికి పైగా నిలువబడుటచే అధ్యక్షులు మధ్యాహ్నము 4 గంటల కి విషయము చర్చింపబడునట్లు నిర్ణయించిరి.

అదనపు డిమాండులు

పిమ్మట సభవారు స్టిమెంటరీ గ్రాంటులను గూర్చి చర్చించిరి.

రెడ్డి హిల్స్ చెరువును అభివృద్ధి చేయుటకు రు 15,000 లను, కావేరి వెన్నారీ రెన్యూలేబులకు రు 60,000 లను అదనపు గ్రాంటును ప్రభుత్వమువారి కొసంగబడవలెననియు గాంధీ వినియోగమెంబరుగా రుపపాదించిరి.

సవరణ

చెరువులోని నీటి పరిమాణమును హెచ్చించుటచే కట్టను తీసివేయ నలె నాయను విషయమును (2) ఇంకను చెరువునకై భూముల నెండుకు సంసాదింప వలయునో, అది సక్రమమో తెలిసికొనుటకును, (3) ఆయకట్టులో నున్న రైతులతో సరియగు సమాధానము కుదురకత్తూర్చుమే ఈ ప్రయత్నములన్నియు జరుపబడవలెనాయను విషయమును చర్చించుటకై గ్రాంటును రు 100 లచే తగ్గింపవలెననిదిగార్లు 10,000 ల గ్రాంటునకు సవరణ నుపపాదించిరి.

కావేరి వెన్నారీ రెన్యూలేబులకు రు 60,000 ల గ్రాంటు నకును ఆ డిమాండు నం దలి విధానమును చర్చించుటకై రు 100లచే గ్రాంటును తగ్గింపవలెనని సవరణ నుపపాదించుచు ఈవిషయమున దివ్యుడెట్టి ఆగత్యమును లేదనియు ఈవిషయము 1925 ఫిబ్రవరియందు చర్చింపబడి అపుడు కాంక్షనుచేయబడెననియు కావేరి కమిటీయను నొకసంఘము నియమింపబడి ఆసంఘమువారిక నివేదికను గూడసమర్పించిరినియు కానివారెపు డానివేదికను సమర్పించిరో తెలియదనియు ప్రధాన యింజనీయరు మాత్ర మి విషయము ఆగత్యమనిలంచెననియు అపుడు గ్రాంటు హెచ్చింపబడెననియు, ఈవిషయముపై కాసనసభవారినిర్ణయము గై కొనబడలేదనియు, ప్రధానయింజనీయరుగారి అభిప్రాయము తప్పుక ఇది ఆగత్యమునకు మరొక ఆధారములేదనియు, అదనపు గ్రాంటులు ముఖ్యములైనవి, అగత్యమైనవికే స్వల్పముగయ్యుండవలెననిగాని ఇట్టిడిమాండులు అదినపుడిమాండులుగ ఉపపాదించబడరాదనియు, ఇతరరాష్ట్ర సభలందలి ఆచారముగూడ ఇటులే గలదని పలికిరి.

శ్రీ బాలసుబ్రహ్మణ్య ముదలియారుగారు సవరణను బలపరచిరి. సవరణ వోటుకు పెట్టబడి ఓడింపబడెను. గ్రాంటు ఆమోదింపబడెను.

సర్వీసుకమిషను గ్రాంటు

మదరాసు కమిషనుగారు అదనపు స్వల్పమునకై రు. 24,700 లు గ్రాంటు చేయబడవలెనని గాంధీవినియోగ మెంబరు గారుపపాదన గావించిరి.

శ్రీ గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు ఉపపాదన చట్టవిధిగ్ధ నాని ఆక్షేపించుచు పల్లికు సర్వీసు కమిషను వ్యయమీ కాసన సభవారి నిర్ణయమునకు కట్టుపడియుండలేదనియు ఈ గ్రాంటు ప్రత్యేక చట్టముక్రింద గావించబడియుండెననియు అందుచే ఈ సభవారిచే చర్చింపబడదగదని పల్లికి. పల్లికు సర్వీసు కమిషను పరిపాలనతో నీసభవారి కెట్టిసంబంధమును లేనపు డాకమిషనుయొక్క వ్యయ మీసభయందు చర్చింపబడబాల దని తెల్పిరి.

డి. బి. బి. మునిస్వామినాయుడు, టి. పి. రామలింగచెట్టి, జె. పి. స్థానాగారు శ్రీహరిసర్వోత్తమరావుగారి ఆక్షేపణను బలపరచిరి.

గాంధీ వినియోగ మెంబరుగారు మాట్లాడుచు పల్లికు సర్వీసు కమిషను స్వాతంత్ర్యమున కిది భంగకరమగునో తాము వేరొక బిల్లును సభలో ప్రవేశపెట్టెదమని పల్లికి.

అడ్వోకేటు జనరలుగారు మాట్లాడుచు ఈ విషయముతో సంబంధముగల 6, 7 పెక్కు నులయొక్క సరియగు ఆగ్రము ననుసరించి ఈవిషయము చట్టసమ్మతమే యగుననిరి.

గాంధీ అధ్యక్షులు మాట్లాడుచు సభవారిచే ఆమోదింపబడిన పెక్కు నులయొక్క ఆగ్రమునుగూర్చి తాము విచారించుటలేదనియు, ఈచర్చయొక్క సారాంశమును బట్టియు, సభవారి అభిప్రాయమునుబట్టియు ఆలోచించవలసియున్నా మనిరి.

గాంధీ అధ్యక్షులు నిర్ణయ మెంబరును ఈ గ్రాంటుపై చర్చ సంబంధించినంతవరకును ఇయ్యది సభవారినిర్ణయమునకు లోబడెడి విషయములం దొకటి గాదనియు, ఈవిషయమును సభయందు ప్రవేశపెట్టుట లో ప్రభుత్వమువారి కెట్టివిచిత్రము గనవచ్చుచిరను విషయము సభవారిచే పరిక్షింపబడదనుకే కాని తాము పరిశీలించబోమనియు, ఈ విషయములో వివరములు సంక్షిప్తముగ నున్నవనియు, రివిన్యూ మెంబరుగారు సవరణ బిల్లునుగోనితెచ్చెనని చెప్పియున్నందున అంతవరకును ఈ గ్రాంటు చర్చింపబడుట కామోదింపచున్నా మని పలికిరి.

శ్రీ గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు "సుమాస్తాల ఉద్యోగములకును, ప్రావిన్షియల్, సబార్డినేటు సర్వీసులకును ప్రత్యేకోద్యోగములకును అభ్యర్థులగు నెచ్చెడివారినుండి ఫీజును నమూనాజేయవలెనని విచారించుటకై గ్రాంటును రు 100 లచే తగ్గింపవలెననిదిగ సవరణనుపపాదించుచు పేదవారనునియ్యభ్యర్థులనుండి ఫీజును వసూలుజేయుట న్యాయముకాదనియు, అట్టిదానిని చర్చించుట కొకసవరణబిల్లు గోని తెచ్చుట సమంజసమే గాని ఈతరుణమున అదనపు గ్రాంటుగ చర్చింపబడరాదనియు పలికిరి.

శ్రీ. జె. పి. స్థానాగారు సవరణను బలపరచిరి.

గాంధీ రివిన్యూమెంబరుగారు సమాధానమొసంగుచు ఈఫీజును విధించుటలో ప్రభుత్వమువారు అభ్యర్థులవిషయములో కఠినమున పద్ధతిని దేసిగొని అవలంబించుట లేదనియు, త్వరలో ప్రభుత్వమువారు సవరణబిల్లును ప్రవేశపెట్టగలమని పలికిరి. సవరణ వోటుకు పెట్టబడి వీగిపోయెను.

డి. బి. బి. మునిసామినాయుడుగారు ప్రయోగపు బత్తాలు మొదలైనవనాని విలుమును తొలగించవలెనని సవరణనుపపాదించుచు మాసమునకు రు 1000 లు ఎంతవరకు చాలానో, వివరము లేవియు తెలియనండున మరల సవరణబిల్లు గోని లేవకువరకును వివరములు తెలియునరకును ప్రస్తుత మివిలుమును ఆమోదింపరాదని పలికిరి.

రివిన్యూమెంబరుగారు సవరణ నామోదించిరి. సవరణ ఆమోదింపబడెను. పిదప డిమాండు ఆమోదింపబడెను.

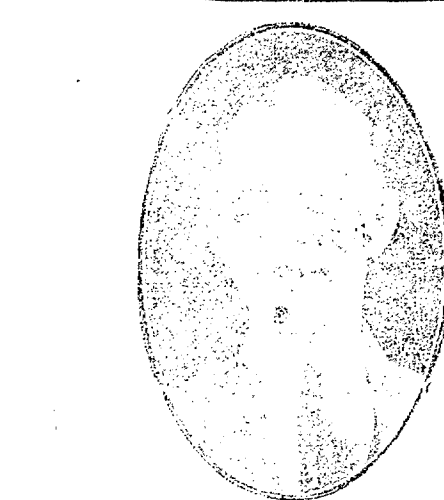
వంతెనారనదిపై వంతెనకు గ్రాంటు

వంతెనారనదిపై వంతెనను నిర్మించుటకుగాను గంజాం జిల్లా బోర్డువారికి రు 1, 00, 000 ల గ్రాంటును ఒసంగవలెననిదిగ గాంధీ ప్రధానమంత్రి సుబ్బారాయ్ గారు ఉపపాదించిరి.

శ్రీ గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు జైతులైటు కంపెనీవారితో జరిపిన వేరముయొక్క లాభనష్టములను గూర్చి చర్చించుటకై గ్రాంటును రు 100లచే తగ్గింపవలెననిదిగ సవరణ నుపపాదించుచు, అభివృద్ధికాఖివారి ఎస్టిమేటు సహజముగ అత్యధికముగ వుండుననియు, ఈ ఎస్టిమేటునకును, కంపెనీవారిచ్చిన ఎస్టిమేటునకును చాల భేదముగలదనియు, కంపెనీవారి ఎస్టిమేటుకంటె అభివృద్ధికాఖివారి ఎస్టిమేటు చాలా హెచ్చుగానున్నదనియు పలికిరి.

సి. యస్. రత్న సభాపతిముదలియారుగారు సవరణను బలపరచిరి.

శ్రీ. భావోత్తరావుగారు మాట్లాడుచు జైతులైటు కంపెనీవారిచ్చిన పెండ్లరు ఎస్టిమేటునకును, అభివృద్ధికాఖివారి



శ్రీ శ్రీ లాంగుగర్లు జేమ్సుగారు

ఎస్టిమేటునకును భేదముండుటకు కారణమేమనగా కంపెనీవారిొక విధముగ వంతెనను నిర్మింప నుద్దేశించి రనియు, ప్రభుత్వమువారు మరొకవిధముగ నిర్మింపనుద్దేశించి రియు అందుచే నీభేదము కన్పించుచున్నదనియు పలికిరి. మొట్టమొదట కంపెనీవారు మాసిగిరి వంతెనను నిర్మింపనుద్దేశించిరి. కాని యిపుడు ప్రభుత్వమువారు కాన్సులరన్ సిలెండరుతో నిర్మింపవలచిరి. అందుచే నీ భేదము కలుగును. వివర జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు ఈ విషయమై పెండ్లరులను ఆహ్వానింపగలరని పలికిరి.

గాంధీ ప్రధానమంత్రిగారుపై యభిప్రాయమునే మరల వివరించిరి. పిదప సభా వోటుకు పెట్టబడి నిరాకరింపబడెను.

డి. బి. బి. మునిసామినాయుడుగారు మాట్లాడుచు ప్రభుత్వమువారి విషయమై ఎస్టిమేటు తయారజేయుటకు పూర్వమే కంపెనీవారు పెండ్లరు స్టెట్టు యొసంగిరో తెలిసికొనగోరుచున్నామనియు ప్రభుత్వమువారు వివరముల తెలుపవలెననియు అదియును గాక వంతెనను నిర్మించు విషయములో ప్రభుత్వమువారి విధానమును తెలుపవలెనని పలికిరి.

శ్రీ. శ్రీ. రోటిరెడ్డిగారు మాట్లాడుచు ఈవిషయములో ప్రభుత్వమువారి విధానము తెలుపబడవలెననియు, రాష్ట్రీయ కప్పములవలని దనము నిలువయున్నందున రాష్ట్రీయందలి ముఖ్యమగువంతెనలనెల్ల నిర్మించుట కేర్పాట్లు జరుగవలె ననియు, తరు జిల్లాయందు ముఖ్యముగ బొంబయికిపోవు రోడ్డుపై వంతెనల తాత్కాలికముగా మనియు పలికిరి.

శ్రీ మూర్యనారాయణయ్యగారు డక్షిణ మలబారు జిల్లాయొక్కయు, డి. బి. కె. సి. రామునిమినన్ గారు తమ జిల్లాయొక్కయు అవసరములను తెలిపిరి.

గాంధీ ప్రధానమంత్రిగారు మాట్లాడుచు ఆరిక సౌకర్యముండునంత వరకును బ్రంకు రోడ్డులపై ముఖ్యమైన వంతెనల నిర్మింప నుద్దేశించు చున్నామేగాని, చెన్నపురినుండి 100 మైళ్ల దూరములోనవిగాని, 20 మైళ్లవిగాని ఎట్టి విధానమును లేదనిరి.

పిదప డిమాండువోటుకు పెట్టబడి శ్రీహరిసర్వోత్తమరావు గారిొక్కరి ప్రాతిపదికముతో ఆమోదింపబడెను.

పరిశ్రమల బోర్డునందు కాసనసభపక్షమున ఇగవురుసభ్యుల నెన్నుకొనబడున గా. నేతురత్నంఅయ్యగారి యవపాదనపై నేడు 2-80 గంటలకు ఎన్నిక జరుప బడుటకు అధ్యక్షులు నిర్ణయించిరి.

రైల్వే సలహానంఘము

1920 మార్చి 31వ తేదీనుండి ఈసభతరపున యం. ఎస్. యం. రైల్వేసలహానంఘమునందు నూతనముగ యిరువురు సభ్యుల నెన్నుకొనవలెనని గా. అధికసభ్యు డుపపాదనగావించెను. రేపు మధ్యాహ్నము ఎన్నిక జరిగినట్లు అధ్యక్షులు ప్రకటించిరి.

పిదప సభ్యులు భుజోరములకై లేచిరి.

ప్రతిపాదన నెగ్గుట

గాంధీమహాత్ముని విజయయాత్ర ఫిలిములను సినిమాలలో ప్రదర్శింపరాదని మదరాసు ప్రభుత్వమువారు గావించిన నిషేధపు టు త్రరువును నిరసింపచుచు సభాకార్యక్రమమును నిలుపవలెనని అబ్దులు హమీదుగారు దెచ్చిన ప్రతిపాదన ఈ మధ్యాహ్నము 2 గం|| 50 ని|| లకు చర్చకు గై కొనబడెను. 4 గం|| 20 ని|| లవరకును చర్చ జరిగినపిదప ప్రతిపాదనను వోటునకుపెట్టగా 7 గురు ప్రతికూలముగను 38 గురు అనుకూలముగను సమ్మతుల నొసగిరి. అందుచే ప్రతిపాదన నెగ్గెనని అధ్యక్షులు ప్రకటించినపుడు ప్రజాప్రతినిధులు గాంధీమహాత్మునకు జయజయ ధ్యానములతో నాహ్వానించిరి.

# గాంధీమహాత్ముని స్వరాజ్యసత్యాగ్రహము

శ్రీమతి కస్తూరీదేవిగారు మొన్న రాత్రి అంకారేశ్వరమునుండి సబర్బికి వెళ్లుట

హిందూస్థానీ సేవాదళమునకు మహాత్మునిసందేశము

దొరతనమువారు మహాత్మునితో మరల రాయబారములు జరుపనుండుట

వల్లభాయి పటేలు - సుభాష్చంద్రబోసుగార్లను వదలుదు రను సూచన

జబల్పూరులోను దండిలోను పైనికడళములను నిలుపుట

## వంగరాష్ట్ర సత్యాగ్రహదళ ప్రస్థానము

26 వ తేదీని వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వ సత్యాగ్రహదళము 33 మంది యోధులు డాక్టరు సురేశ్చంద్ర బెనర్జీగారి నాయకత్వముక్రింద బంకురానుండి కాంటాయికి బయలుదేరుట.

గాంధీమహాత్ముని క్షుణ్ణబలమువారందరును సత్యాగ్రహమున చేరుట

1 గాంధీమహాత్ముడు 2 శ్రీమతి కస్తూరీదేవిగారు (మహాత్ముని ధర్మశక్తి) 3 మణిలాలు గాంధీ 4 రామదాసు గాంధీ 5 దేవదాసు గాంధీ (గాంధీమహాత్ముని పుత్రులు) 6 కందిలాలు గాంధీ (మహాత్ముని పౌత్రుడు, హరిలాలు గాంధీగారి పుత్రులు) 7 రందరను చేరిరి. హరిలాలుగారుగూడ త్వరలోనే చేరెదరని తెలియుచున్నది.

ఇదివరలో జరిగిన సంచారకార్యక్రమము

12 వ తేదీ	బు	మొదటిరోజు	1 అహమదాబాదు	2 అస్సాబీ
18	గు	2	3 బరేజా	4 నవగాము
14	గు	3	5 వాస్నా	6 మతారు
15	శ	4	7 నభను	8 నడమారు
16	ఆ	5	9 బోరియా	10 ఆనం
17	సో	6	మానవ్రతము	
18	మం	7	11 నాపా	12 బోర్నరు
19	బు	8	13 రాసు	14 కనకపూరు
20	గు	9	15 కశతీ	
21	గు	10	16 గజేరా	17 అనభి 6 మై.
22	శ	11	18 బంబుపారు	19 అమరు
23	ఆ	12	20 బువా	5 మై. 21 సామ్నా
24	సో	13	మానవ్రతము	
25	మం	14	22 త్రాల్నా	23 డెరలు
26	బు	15	24 బ్రోచి	25 అంకారేశ్వరము
27	గు	16	26 సజను	27 మాంగ్రలు
28	గు	17	28 రాయను	29 ఉమరాచి

ఇకముందు జరుగనున్న సంచారకార్యక్రమము

29	శ	18-30 ఎర్రను	31 భయగం
30	ఆ	19-31 అచ్చరను	32 డెలదు
31	సో	20 మానవ్రతము	
1	ఏప్రిలు	మం 21-34 చుప్రభట్టి	35 నూరతు
2	బు	22-36 దిండోలి	37 వాంజా
3	గు	23-38 యానును	39 నవసారి
4	గు	24-40 జలపూరు	40 కరాడీ, మటవాడు
5	శ	25-42 దండి సత్యాగ్రహస్థలము	

## సజదులో మహాత్మునకు స్వాగతము

నిన్న 27 వ తేదీ ఉదయమున 9 గంటలకు సజదు చేరుట

నిన్న ఉదయమున 6 గంటలకు అంకారేశ్వరమునుండి బయలుదేరి మహాత్ముడు నున్ననవారు 9 గంటకు సజదుచేరిరి. అచట నొక మామిడితోటలో బస యేర్పాటు చేయబడిన. సజదు ఒక చిన్న గ్రామము. జనసంఖ్య చాల తక్కువ. ప్రజలకు రాజకీయము తెలియను తెలియవు.

ఒక వలంటీరును శ్రాద్ధగా చేర్చుకొనుట

సబర్బికి ఆశ్రమ పాఠశాలయందు చదువుకొనుచుండిన మురేంద్రుడను యువకుని నిన్న సజదులో మహాత్ముడు వలంటీ

రుగా చేర్చుకొనెను. ప్రతిదినమున కాలినడకను ప్రయాణము చేయుచుండుటవలన మరియొక వలంటీరుకు కాళ్లు పొంగినవి. అందులకు మహాత్ము డతనిని అంకారేశ్వరముననే యుంచి వచ్చెను.

బహిరంగసభలో మహాత్ముడు ఉపన్యసించుట

నిన్న మధ్యాహ్నము సజదులో జరిగిన బహిరంగసభలో మహాత్ముడు ఉపన్యసించెను. సభకు హెచ్చుమంది రాలేదు. రేపు 28 వ తేదీ ఉదయముతో బ్రోచిమండలమునందు సంచారము పూర్తియగును. ఒక్క బ్రోచిమండలమువారి సహాయముతో మాత్రమే నేను స్వరాజ్యమును బడయగోరెననో నది త్వరలో కొనసాగునడికాదు. సభకునచ్చినవారి సంఖ్యనుబట్టియు వలంటీరులుగా చేరినవారి సంఖ్యనుబట్టియు నే నిటుల తేలుతులేదు. ఇతరుండలములలో ఆక్కినపనులన్నియును నెరవేర్చబడినవి గాని యీ మండలమునం దటుల నెరవేర్చబడలేదు. విదేశ వస్త్రు బహిష్కరణ విచల జరుగనేలేదు. ఇచట ప్రతిపంట మిక్కిలి విస్తారముగానే యున్నది గాని ఖద్దరును తయారు చేయువారు కట్టుకొనెడు వారునుగూడ మిక్కిలి తక్కువగానే యున్నారు. ఇచట మద్యపానము మిక్కిలి హెచ్చుగా నున్నది. ఈ మండలమున ప్రతి గ్రామమునందును మాకు మంచి ఆహారమును సమము గూర్చి. స్త్రీలు ను పురుషులునుగూడ సభలకు వచ్చుచుండిరి. ఇదివరకు జరుపబడినవిని యిక నైన పీరు నిర్వహించెదరని నమ్మెదను. నేను నిర్విరోధము దండిని చేరగలిగిననో దేశము దేశస్థితి చాల పరిశుద్ధముగా నుండునుగాన నపుడు రెండుమూడు ప్రధాన స్థానములను మనము వశపరచుకొన గలుగుదుము. నేను దండిని చేరగలిగినను మాని నను గూడ ఉప్పుపన్ను తొలగుట నిశ్చయమే. ఒకటిరెండునెల లోనే ఉప్పుధర చాల తగ్గగలదు గాని అంతటితోనే నాకు సంతృప్తి కలగదు. అటుపిమ్మట విదేశవస్త్రు విక్రయమును నిర్మూలించవలసియున్నది. దానివలన మనకు సాగుట 60 కోట్ల రూపాయలు మిగులగవు. అటుపిమ్మట మద్యపానమును అడచి నేయవలెను. దానివలన సాగుట 25 కోట్లు మిగులును. ఉప్పు విదేశ వస్త్రములు, మద్యము, యీ మూడును మనకు లొంగిననో సాగుట 91 కోట్లు మనకు మిగులును. మరియు మన దేశియుల కధికముగ బలముగూడ చేపూరునుగాన మనము స్వరాజ్యమును సులభముగానే బడయగలుగుదుము" అని మహాత్ముడు నుడివెను.

(అ. వె.)

శ్రీమతి కస్తూరీదేవిగారు

అంకారేశ్వరమునుండి అహమదాబాదు వెళ్లుట

శ్రీమతి కస్తూరీదేవిగారు బ్రోచిలో మహాత్ముని కలసుకొని కాలినడకను అంకారేశ్వరము వరకును వచ్చిరి. అటుండి మరల సబర్బికి ఆశ్రమమునకు వెళ్లిరి. (అ. వె.)

మాంగ్రలులో మహాత్మునకు స్వాగతము

నిన్న రాత్రి 8-30 లకు మాంగ్రలు చేరుట

సజదును మాంగ్రలును 5 మైళ్ల దూరమున్నది. దారి చాల యిరుగుగా నుండెను. అది కాలిబాటయగుట ఒకరినొకరిని కొకరుగా నడువలసి వచ్చినది. దారి కిరుచక్కలును పొదలు మిక్కిలి హెచ్చుగా నుండెను. ప్రతిచోట మద్యముండియే నడువలసి యుండెను. చాల భూములలో ప్రతిచెట్టు ఎండి పోయియుండెను. చీకటులుగూడ వ్యాపించినవి గాని మహాత్ముడుమాత్రము చురుకుగానే నడచెను. మాంగ్రలుగూడ మిక్కిలి చిన్న గ్రామమే. అచట 298 మంది మాత్రమే కలభ సత్యాగ్రహమునందు పాల్గొనుటలో బ్రోచిమండల మెంతమాత్రమును వెనుకబడదని నేను వాదన మొనరించుచున్నాను. మీరు దండి గ్రామమును చేరగానే యీ మండలమునందు నాలుగు స్థానములనుండి యోకాలమునందే నాలుగు దళములు బయలుదేరును- అని డాక్టరు చందాలాలుగారు మహాత్మునికరిగించిరి.

ప్రస్తుతము మన పౌరుషము పూర్తిగా తొలగిపోయినది. ఈ ఉప్పుసత్యాగ్రహమునందు మనకు విజయము కలిగిననో మరల తన మగతనము మనకు లభింపగలదు. ఈ ఉప్పుపన్ను త్వరలోనే తొలగిపోవు నను గట్టి నమ్మకము నాకు కలదు. నన్ను రేపుగాని లేక ఏప్రిలు 6వ తేదీనగాని ఆరెప్పు చేసిననో మీరందరును నెంటునే సత్యాగ్రహస్థానములకు వెళ్లి ఉప్పును చేయ నారంభించవలెను. నన్ను ఆరెప్పు చేసినప్పటినుండియు ఖద్దరు బట్టలనేగాని మరేబట్టలను కట్టుచుని మీరు ప్రమాణము చేయవలెను. పెద్ద పంచలను కొనుటకు మీరు డబ్బు లేనినో చిన్న గావంచాలనే కట్టుకొనుచుగాని యెల్లప్పుడును ఖద్దరును మాత్రమే కట్టుచు. మీరు మీలోపముల నొప్పుకొని భగవంతుని ప్రార్థించిననో భగవంతుడే మీ గౌరవమును కాపాడును. మీరు విదేశవస్త్రములను మద్యపానమునుగూడ వదిలివేయవలెను అని మహాత్ముడు నుడివెను. (శ్రీ వె.)

## హిందూస్థానీ సేవాదళమునకు మహాత్ముని సందేశము

ఎట్టి కష్టములు తటస్థించినను గూడ సేవాదళమువారు అహింసావ్రతమునుగూర్చిన ప్రమాణము నణుమాత్రమైన జవదాటగూడదు.

అని మహాత్ముడు నిన్న సజదునుండి హిందూస్థానీ సేవాదళమునకు సందేశమును పంపెను. (శ్రీ. వె.)

## బొంబాయి గవర్నరు డిల్లీ వెళ్లుట

మరల మహాత్మునితో రాయబారములు జరుగునను సూచనలు

బొంబాయి గవర్నరు సర్ ఫ్రెడ్రీక్ వైక్స్ గారు ఆక్స్ ఫోర్డు కమిషన్ యీనెల 25 వ తేదీ సాయంత్రమున డిల్లీకి బయలుదేరిరి. వీరు దక్షిణ డివిజనులో ఒకవారము రోజులు సంచారము చేయుటకు మొదట నిశ్చయించిరిగాని దానిని మానినేసి డిల్లీ వెళ్లిరి.

ఇటీవల అహమదాబాదులో జరిగిన భారతకాంగ్రెసు సంఘసభలో సత్యాగ్రహ తీర్మాన మామోదింపబడుటచే నిటువైని దేశమునందంతటనుగూడ సత్యాగ్రహము ప్రారంభమగును గాన దేశమునకంతకును యేదో యొకపద్ధతి నె యిండియా దొరతనమువారు యిండియా మంత్రితో నాలోచించి నిర్ణయింపవలసియున్నదిగాన దీనినిగూర్చి రాజప్రతినిధిలో నాలోచించుటకై బొంబాయి గవర్నరు డిల్లీ వెళ్లెను. గాంధీజీ జబల్పూరు చేరుటకు 24 గంటలు ముందుగానే నిరోధించెదరనియును చాల అడ్డుతనివయములు జరుగుననియునుగూడ తెలియుచున్నది. అని బొంబాయిలోని యిండియను డెయిలీమెయిలు పత్రికకు ఆపత్రిక రాజకీయ విలేఖరి వ్రాసెను. (శ్రీ వె.)

సత్యాగ్రహము జరుగకుండ చేయుట

మరల దొరతనమువారి రాయబారములు

"గాంధీమహాత్ముడు సత్యాగ్రహ సన్నాహమును విరమించుటకును కాంగ్రెసువారు కొండుటెట్లు సభకు ప్రతినిధులను పంపుటకును మరియొకసారి దొరతనమువారు కాంగ్రెసువారితో రాయబారములను సలిపెదరు. ఈసందర్భమున వల్లభాయిగారిని గుబాసుబోసుగారినిగూడ పదలివేసెదరు" అని బొంబాయిలో నొక సుప్రసిద్ధ ఉరదరు దినపత్రికయగు ఖిలాఫతు పత్రికకు ఒక విలేఖరి వ్రాసెను. (అ. వె. వె.)

# ప్రభుత్వమువారి యేర్పాటులు

జలల్పాదులను దండిలోను పైనికడగముల నేర్పరుచుట

దండిలో పైనికోడ్యుగులు యేర్పాటులను చేయుచు వచ్చినందున జలల్పాదులలో 800 మంది పైనికులగుల యొక్క పైనికడగము ముందు కాపుగానుంచబడెననియు నిన్న సజదులో తెలిసినది.

జలల్పాదులలో పోలీసుదళములు

సూరతుమండలము అసిస్టెంటు కలెక్టరు జ్యూయిలుగా రును, డిప్యూటీకలెక్టరు అలమెల్లాగారును యిపుడు జలల్పాదు తాలూకాలోనే పాఠశాలను నిర్మింపజేయుచున్నారు. వారు నవసారిస్తేను వద్దనున్న రెవ్యువాసులలో దిగిరి. జిల్లాపోలీసు నూపరింపెండెం టు రాబిన్నగురును జిల్లాకలెక్టరు బ్రాహ్మగారును ప్ర ద్దినమును ఆ తాలూకాకు వచ్చుచునే యున్నారు. ఇదివరకు సూరతు నగరమున పోలీసు యినస్పెక్టరుగా నుండిన ఆంటియా గారికి తాత్కాలికముగా నూపరింపెండెం టు హోదా నిచ్చి షిని దివిజనుకు అధికారినిగా చేసిరి. జలల్పాదు తాలూకా యీ దివిజనులోనిదే.

దండిలో సముద్రతీరమున చాలమందిపోలీసువారును కూలి వాండ్రునుగూడ నియమించిరి. సముద్రతీరమునందుండు ఉప్పు గడ్డల పన్నిటిని వెంటనే మట్టిలో కలుపుచుండుటకే యాహులీ లు నియమింపబడిరి. కాని గ్రామస్తులు వీరికి చివరకు నిప్పును నీరును గూడ మట్టుకుండ చేయుచున్నారు. అందువలన పోలీసు వారు చాల కష్టములకు గురియగుచున్నారు. 10 మైళ్లదూరము నందున్న నవసారినుండియే అన్ని వస్తువులను వీరిపుడు తెప్పించు కొనుచున్నారు. (ఆ. ప్రె. స్పెషల్)

\* \* \* \*

బొంబాయిలో ఆర్ధరు వలంటీరులకు శిక్షలు

మార్గనిరోధము కలిగించిరిని కేసుచేయుట

ఆర్ధరు సత్యాగ్రహ వలంటీరులు మార్గనిరోధమును కలిగించిరిని వారిపైని నిన్న 27 వ తేదీ ఉదయమున గిర్గాంలో అనరరీ మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో కేసుచేయబడెను. ఆర్ధరు కోర్టు లో చాలమంది ప్రజలు ముఖ్యముగా వలంటీరులు చేరియుండిరి. వారినందరిని వెంటపలకు పంపివేయుడని మేజిస్ట్రేటు పోలీసువారి కాజ్ఞాపించెను. అంతట వలంటీరులు ఆగ్రహవేషముతో విప్లవము ప్రజ్వలిల్లును గాక అని కేకలు వేయుచు బయటకు వెల్ల పోయిరి. ఆ సందర్భమున కోర్టులో పోలీసువారికిని వలంటీరులకును కొంత సంఘర్షణ జరిగినది. అందుకొరకు మరిమగ్గురు వలంటీరులనుగూడ ఆరెస్టుచేసిరి. మొదట ఆరెస్టుచేయబడిన ఆరుగురికిని రెండురూ పాయలవంతున జాల్మానావేయబడెను. వారు జాల్మానా చెల్లింప లేదు. అందువలన కోర్టు చాలింపబడువరకును వారికి ఖైదు విధింపబడెను. (ఆ. ప్రె. స్పె.)

ప్రభుత్వమువారి ప్రచారము

రాజీనామాల నిచ్చిన గ్రామోద్యోగులను

భయపెట్టుట

సూరతు, మార్చి 26:— కాంగ్రెసువారి నిర్బంధము వలననే గ్రామోద్యోగులు రాజీనామా నిచ్చుచున్నారనువార్త లు నిరాధారము లని స్పష్టమగుటయే గాక రాజీనామాల నిచ్చి వవారు మరల నా రాజీనామాలను రద్దుపరుచుకొనునట్లు ఉన్నతోద్యోగులే చాల ఒత్తిడిని కలిగించుచున్నారని గూడ వెల్లడియైనది. వెనుక బాడ్డోలీలో డిప్యూటీకలెక్టరుగానుండి చేరు మ్రోసిన అలమెల్లాగారును జలల్పాదుతాలూకా మున్సి తాదారుడును యీవిషయమున చాల చురుకుగా పనిచేయు చున్నారు. బాడ్డోలీలో వెనుక గే దెల ను జ ప్పు చే యు టలో పేరెక్కిన సులేమాజి గారిని గూడ వీ రిద్ద రి కి సహాయముచేయుటకు నియమించెదరనిచూడ తెలిసినది.

“రాజీనామాను నీవే వ్రాసితివా లేక ఆశ్రమమువారు వ్రాసిరా?” అని ఉద్యోగులు ప్రతి పఠేలును అడుగుచున్నా రు. “నేనే వ్రాసితిని” అని ప్రతిపఠేలును తెలుపుచున్నాడు.

మిలదులో కేకనబాయిగారి నిటులే ఒక యుద్యోగి ఆ డిగెను. “నేను నా అత్యుగ్రహమును కా పా డు కొ న వలసి యు న న్న ది. ఆ ట్టి చొ రో జు కు 2½ అకాలు ఆదాయమువచ్చెడు గ్రామాధికారిపదవిని నేను నిరవ్ పించుటయూ దానిని పదలివేయుటయూ అని నే నాలోచిం చితిని. వదలివేయుటయే ఉత్తమునని నేను గ్రహించినందున రాజీనామా నిచ్చితిని” అని కేకనబాయిగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. (శ్రీ ప్రె.)

ఒక గుజరాతీవర్తకుని దేశభక్తి

కల్లికోటనుండి నకుటుంబముగా బాడ్డోలీకి బయలుదేరుట

కాళుచుజీ నుండరదాసు అను గుజరాతీ వర్తకుడు కల్లి కోటలో వర్తకము చేయుచుండెను. ఈనెల 12 వ తేదీన ను హాత్ముడు సత్యాగ్రహము కొరకు ఆశ్రమమునుండి బయలుదేరె నను వార్త తెలియగానే యితడు సకుటుంబముగా కల్లికోట నుండి బయలుదేరుటకు నిశ్చయించెను. కల్లికోటలో తన వ్యా పారమును తన భాగస్వామికి వశపరచెను. వెనుక మహాత్ముడు కల్లికోటకు వచ్చినపుడు యీ నుండరదాసుగారి మందిరమునందే ఆతిథ్యములను స్వీకరించెను. అని ఈ నెల 26 వ తేదీన కల్లి కోటనుండి తంఱివార్త వచ్చినది.

పూనాలో సత్యాగ్రహ ప్రస్థానము

నిన్న 27 వ తేదీని మొదటిదశము బయలుదేరుట నిన్న సాయంకాలము 12 మంది వలంటీరులు కాలినడ కను పూనానుండి బయలుదేరి మొదటి మకాము చించవాడు. సత్యాగ్రహస్థానము విల్లిపాక్షే. నిన్న వీరిని వీడ్కొల్పుటకు గొప్ప సభజరిగినది. (ఆ. ప్రె.)

## వంగరాష్ట్రమున సత్యాగ్రహ ప్రస్థానము

మొదటిదశము బంకురానుండి 26 వ తేదీని బయలుదేరుట

మొన్న 26 వ తేదీని 88 మంది వలంటీరులు డాల్చరు సురేశ్చంద్ర థెనెగిరి నాయకత్వము క్రిం ద బం కు రా నుం డి కా లి న డ క ను బ య లు దే రి రి. స త్యాగ్రహస్థానము మిడునాపూరు జిల్లాలోనున్న కాంటాయి యను గ్రామము. వీరు దారిలో ప్రతి గ్రామములోను ఆగుచు ఉపవాసముల నొసరుచు గతుక్తిస్థానమును చేరెదరు. వీరి సంచారమునుగూర్చి వంతులప్రకారము తెలుపుచుండుటకు మగ్గు రువలంటీరులు పైకిలు బండ్లనెక్కి;వీరివెంట వెళ్లిరి. వీరు ఆనా డు మధ్యాహ్నమునకు గోశాల అను గ్రామమునకేరిరి. ఆ గ్రామ స్థులు వీరికి ధనము నొసగి రి. ఆ చట 26 మం ది వ లం టీ రులుగా చేరిరి. అచట గొప్పబహిరంగసభజరిగినది. ఆ సభలో రాట్టుములను తిప్పిరి. భగవద్గీతను చదివి ఆరమ్మచేసిరి. డా॥ థెనెగిరి గా సభలో నుపన్యసించిరి. అటుండి వారు సాయం త్రమునకు వెళ్ళివీలెల్లి ఆ రాత్రి అచట విశ్రమించిరి. నిన్న 27 వ తేదీ ఉదయమున అటుండి బయలుదేరి బెలియేటరువెళ్లిరి. వీరు ఏప్రిలు 4 వ తేదీకి కాంటాయి చేరెదరు. యీ లోగా మరి 14 గ్రామములో నుపన్యసించెదరు. (శ్రీ ప్రె.)

కాశీలో సత్యాగ్రహము

వలంటీరులకు యువకసంఘమువారు

శిక్షణ యొసగుచుండుట

కాశీలో మొన్న 26 వ తేదీ సాయంకాలము యువక సంఘసభ జరిగినది. 500 మంది సత్యాగ్రహవలంటీరులను చేర్చు టకు తీర్మానింపబడెను. వీరుగూడ సభ్యులుగల సత్యాగ్రహ సంఘ మేర్పరపబడెను. అలహాబాదులో జవహరలాలుగారి పరిశీలనక్రింద వలంటీరులు శిక్షణ బడయుచున్నారు.

ఈనెల 29,30 తేదీలలో గంగాపూరులో మోహనలాలు సాక్షనా(లక్ష్మి)గారి ఆధ్వర్యతక్రింద మండల రాజకీయసభ జరు ను. ఆసభలో సత్యాగ్రహస్థానము మున్న న విషయములు స్థిర పరపబడును. (ఆ. ప్రె.)

లక్నోలో సత్యాగ్రహ సన్నాహము

కాంగ్రెసుసంఘమువారు దీక్షతో పనిచేయుచుండుట విద్యార్థులందరును వలంటీరులుగా చేరవలెనని కోరుచు మోహనలాలు సాక్షనాగారు విజ్ఞప్తిని ప్రకటించిరి. ఈ నెల 30 వ తేదీని విద్యార్థులసభలో ఆచార్య కృపాలినీగారు ఉపన్యసించెదరు. నేడు 28 వ తేదీ శిష్యాశిరము యేర్పరపబడును. ప్రతిదినమును ఒకఉపవాసము నంతున 15 రోజులవరకును ప్ర ము ఖు ల గు వారు ఉ ప వ్యా స ము ల ను గూ డ నిచ్చుచుందురు. ఈ 15 రోజులును యితర విషయములుగూడ నేర్పరచుచుండును. (శ్రీ ప్రె.)

రివిన్యూఉద్యోగులకు సాల్పు అసిస్టెంటు కమిషనరు అధికారమిచ్చుట

అలహాబాదు ఆగ్రాజిల్లాలో జిల్లా కలెక్టరులకు రా యిబెరలో డిప్యూటీకమిషనరుకును యీ నెల 27-వ తేదీనుండి సాల్పు అసిస్టెంటు కమిషనరు అధికారమిచ్చబడెనని తెలుపు నట్టి గెజటు నిన్న 27-వ తేదీని లక్నోలో స. రా. దొరతన మువారు ప్రకటించిరి. ఆ. ప్రె.

# సింధురాష్ట్రసత్యాగ్రహము

40 వాలంటీర్లు చేరిరి

హైదరాబాదు (సింధు) మార్చి 27:—సింధురాష్ట్ర ములోని హైదరాబాదు నగరమును 40 వాలంటీర్లు చేరిరి. రా ష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభ యీనెల 29 వ తేదీ జరుగును. సింధు రాష్ట్రములో సత్యాగ్రహము ఉపక్రమించుటకు గూర్చి ఆలో చింపబడును. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ సభ్యులు బానటు వంటివా ర కే కుల సభకు ఆహ్వానింపబడిరి.

కరాచి

సత్యాగ్రహ వాలంటీర్లకు క్రమశిక్షణ నొసంగుటకు ఒక ఆశ్రమము కరాచిలో ఏర్పరపబడెను. వాలంటీరులభోజనవసతుల కయ్యోడిఖట్టులను సత్యాగ్రహమండలమువారే భరించెదరు. ప్రస్తు తము వాలంటీర్లు డాల్చరు స్వరాజ్య ఆశ్రమములో విడిసియున్నా రు. కరాచిగరము ప్రవేశింపగూడనని నిషేధింపబడిన కాంగ్రె సు నాయకుడగు మంగత్రాయీగారు సదరు నిషేధమును ఉల్లం ఘించినందున ఆరెస్టుచేయబడి టైలులోను న్నారు. వారు విడుదల చేయబడువరకును స్వరాజ్య ఆశ్రమమువారు వారికుటుం బహామమునకు మాసము ఒకటింటికి 20 రూపు చొప్పున ఇచ్చుటకు తీర్మానించిరి. (శ్రీ ప్రె.)

కాశీలో సత్యాగ్రహము

500 వాలంటీయర్లు సిద్ధముగానున్నారు

కాశీ, మార్చి 27:— కాశీ యు వ జ న స ం ఘ ము వారు ని న్న సాయం కాలము సం పూర్ణానం ద,జి గారి ఆధ్వర్య త ను సభ జే సి రి. స త్యాగ్ర హ సవరమునకు 500 వాలంటీర్లను సిద్ధము చేయవలెననియు వాలం టీర్లను చేర్చుటకై ఒక కమిటీనుండవలెననియు తీర్మానించిరి. ఈకమిటీయందు 7గురు సభ్యులు ఎన్నుకొనబడిరి. కాకోరి కుట్రకేసులో నిందితులై బారీ తైలుచుండున్న రాజకుమార బక్షి మన్మథనాథిరాయి గార్లు అలంబించిన నిరసన వ్రతము యొక చాలించబలసినదని వారిని కోరుచు రాజకీయ ఖైదీల హక్కు మర్యాదలొరకై వారియొక్క సాహస ప్రతిజ్ఞలను ప్రశంసించుచు గభవారు తంఱివార్తను వారికి పంపిరి.

## వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

ప్రభుత్వమువారి టటమి

కలకత్తా, మార్చి 27:—వైద్యశాఖమంత్రి గౌ॥ కుమార శివశేఖరేశ్వర రాయిగారు నేడు వంగరాష్ట్ర శాసనసభలో ప్రసవనారి ఓడిపోయిరి. వైద్యశాఖ డిమాండులో ఒకరూపా యి అగ్గించవలెనని సర్ నీలరత్న సర్కారుగారు ప్రతిపాదించి న కోత ప్రతిపాదన 48-48 ఓట్లతో నంగీకరించబడెను. వి.ఎం. ఎస్. వైద్యులకును, రాష్ట్రప్రభుత్వోద్యోగము లందున్నవారికిని ధేమము చూపరాదని సర్కారుగారు మాచించిరి. మెడికలుకాలేజీలో ఉద్యోగములు గొప్ప సత్కరులనవారి కొసంగవల సియున్నదనియు, ప్రస్తుతము కలకత్తాలో వైద్యవృత్తి నవలం బించుచున్నవారి సమర్థత చాలదనియు మంత్రిగారు చెలిపిరి. వ్యవసాయశాఖయందు ఖా. బి. అజీజుహామగారు ప్రతిపాదించుచున్న రూ 1000 కోత తీర్మానము ఓడిపోయెను. వ్యవసా యాభివృద్ధికి రూ 25½ లక్షలు వ్యయము చాలదని డబ్ల్యు.ఎల్. ట్రాన్సుగారు యూరోపియను పక్ష నాయకుడు చెలిపెను.

గత విడేండ్లలో క్రిమినలు లాసవరణ చట్టము ప్రకారము 9 కేసులు ప్రత్యేక వ్యాయస్థాన విచారణ జరిగెననియు మందుగుండు సామానుల చట్టము ప్రకారము 5 కేసులు విచారింపబడెననియు హోము మెంబరుగారు ప్రశ్నోత్తరముల సమయమున చెలిపిరి.

సర్ హుస్సేన్ వెన్సుగారు సర్ జాన్సనుగారి నెలవులో బెంగాలు గవర్నరుగ నియమింపబడినవారు నేడు శాసనసభకు వచ్చిరి.

విద్యార్థుల సమ్మెకట్టులు

విద్యాశాఖ డిమాండులో సర్ నీలరత్న సర్కారుగారు ఒక కోతిప్రతిపాదించిరి. విద్యార్థులు యీమధ్య యెక్కువగ సమ్మెకట్టుచుండిరినియు వారి విద్యోగిట్టి యాటంకములు రా కుండ చూడవలెననియు సర్కారుగారు మాచించిరి. తీర్మా నము మాను ఓట్లు లక్షకుగ నుండుటచే ఓడిపోయినది. (ఆ. ప్రె.)

పడవ ప్రమాదము

బ్రహ్మపుత్రానదిని దాటుచున్న ఒక పడవలోని పది మంది ప్రయాణికులలో 5 గురు పడవ బోర్లపడుటచే మర జించిరి.



ఆంధ్రపత్రిక

స్వాతంత్ర్యము:

రీసీగారి వ్యాఖ్యానము

హిందూదేశమున కార్థిక స్వాతంత్ర్యము గలదని, ఇండియా ప్రభుత్వాధికారభయము భారత శాసనసభలోను, ఇండియా మంత్రిగారు కామన్వెల్త్ లోను చెలిపిరి. కాని, యీవాదము పరిక్షకు వచ్చినప్పుడు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్య మనునది బూటకమని తేలెను. శాసనసభాభ్యుత్థులు ఆర్థికసభ్యునిద్వారానే యీసంగతిని జెప్పించిరి. ప్రభుత్వవాణిజ్య సభ్యులగు సర్ జార్జి రీసీగారితో తృప్తిజెందక, నిన్నటి దినము హిందూదేశమునకు గల ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమున కర్థముజెప్ప ప్రయత్నించిరి. వీరి ప్రసంగము వలన, నిజస్థితి బాగుగ వెల్లడియ్యెను. ఇదివరకేమయిన అనుమానములు మిగిలిన యున్నయెడల, అదియెల్ల నింతటితో దీరిపోగలవు. ఆర్థికస్వాతంత్ర్య మేమూలను లేదని విదితము గాగలదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు భారత శాసనసభయు ఏకీభవించుచో మాత్రమే, ఆర్థికస్వాతంత్ర్య మేర్పడునట. లేనియెడల, ఇండియా ప్రభుత్వము, ఇండియా మంత్రికి బాధ్యత వహించుటవలన, భారత శాసనసభవారి నిర్ణయము నామోదింప వీలులేదని, రీసీగారు స్పష్టపరచిరి. ఆర్థికవిషయములందయినను, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు భారత శాసనసభవారి నిర్ణయమును గౌరవింపబోరని తేలుచున్నది. ఇది ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమగునా? ఇది సత్సాధనమగునా? హిందూదేశమున ఆచరణలో అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము కలదను ఇండియా మంత్రిగారి వాదమున కిది నిదర్శన మగునా?

రీసీగారి వ్యాఖ్యానము నొకంత విచారించెదము. జాయింటు కమిటీరిపోర్టులో, ఆర్థికపు ఏర్పాటులు వివరింపబడిన మాటనిజమే. కాని, అనుకూల సాంప్రదాయములను పెంపుచేసి, భారత శాసనసభవారి నిర్ణయములను ప్రభుత్వమువారు గౌరవింప నిశ్చయించిరేమో ననునాశ, ఇండియా మంత్రిగారి నుడువుల వలనను, ప్రభుత్వసభ్యుల ప్రసంగములవలనను, వ్యాపించెను. ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ఆర్థికపు ఏర్పాటులను ప్రవేశపెట్టక పూర్వము, ఇండియా మంత్రిగారిలో యోచించెదరని, రీసీగారంగీకరించిరి. ఇండియా మంత్రిగారు ఆమోదించిన ఏర్పాటులను మాత్రమే, ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ప్రవేశపెట్టెదరని చెలియుచున్నది. అట్టిస్థితిలో భారత శాసనసభయు ఇండియా ప్రభుత్వము వారును ఏకీభవించినపుడు, ఇండియా మంత్రిగారు జోక్యము కలుగజేసికొనరను ప్రతిపాదనమున కర్థముండదు.

ఇండియా మంత్రిగారి ఏర్పాటులలో, ఇండియా మంత్రిగారు జోక్యము దీసికొనరని చెప్పవలసివచ్చును. ఈ వాక్యముల కర్థముండదు. దీనియందు ఆర్థికస్వాతంత్ర్య మేమిగలదు? ఆర్థిక విషయములలో హిందూదేశమునకు, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలండు మున్నగు రాజ్యములకు వలె స్వాతంత్ర్యము గలదని యిదివరకు చెప్పిన విషయమున కర్థమేమి? సర్ గవర్నగారి విషయమై యడిగిన ప్రశ్నకు జవాబిచ్చుచు, అధినివేశ రాజ్యములలో శాసనసభా నిర్ణయముతో ప్రభుత్వ మేకీభవింపనిచో, అట్టి ప్రభుత్వము రాజీనామా నీయవలసివచ్చుననియు, హిందూదేశమునం దట్టిస్థితి ఏర్పడలేదనియు, రీసీగారు వాదించిరి.

వీరివాదముబట్టి హిందూదేశమునకు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము లభించినగాని, ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము లభింపజాలదని విదితమగుటలేదా? ఈసంగతిని కాదనువారిని, సహకారవాదు లిదివరకు అధిక్షేపించుచు, ఆర్థికవిషయములలో హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము గలదనియే మరియుచుండిరి. కాని, సుంకముల చట్టము మూలమున, జాతీయ పక్షమువారికిని, తదితరులకును భ్రమవీడుట కవకాశము గలిగెను. భారత శాసనసభా నిర్ణయముతో ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఏకీభవించనిచో, ఎవరి త్రోవ వారు జూచికొనవలయునని, రీసీగారు తేటపరచిరి. ఇండియా మంత్రిగారు నూతన స్వాతంత్ర్యము లేనిని గూర్చి ముచ్చటించుటలేదనియు, ప్రాతవిషయములనే ఏకరువుజెట్టుచు, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము ఆచరణలో గలదని జెప్పిరనియు, హిందూదేశమునకు అధినివేశ రాజ్యపు హోదాయున్నను, అధినివేశ రాజ్యాంగవిధానము లేదనియు, రీసీగారు సమర్థించిరి. నిస్సారమగు నిట్టి హోదాలతో హిందూదేశము తృప్తిజెందుకాలము గతించినది. హిందూదేశమునకు అధినివేశ రాజ్యముతోపాటు, సామ్రాజ్యసమావేశములందేమి, నానారాష్ట్ర సంఘమునందేమి, ఇతర ప్రపంచ సమావేశములందేమి స్థానముగలదు. కాని, ప్రయోజనమేమి? ఇతరదేశములు స్వాతంత్ర్యదేశములగుటచే తమ ప్రతినిధులను పంపి తమ యభిప్రాయమును సువ్యక్తపరువగలవు. హిందూదేశము తన ప్రతినిధులను పంపజాలదు. ప్రభుత్వ ప్రతినిధు లంపబడుటచే, వారు హిందూదేశాభిప్రాయము వ్యక్తపరుప జాలకున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో హిందూదేశమునకుగల యిట్టి కృత్రిమాలంకారములు, దేశగౌరవము నినుమంతయు పెంపుజేయజాలవు. ఇటులనే హిందూదేశమునకు గలదనిన ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యముగూడ కృత్రిమాలంకారమని జెప్పవచ్చును. దీనివలన హిందూదేశపు టార్థికస్థితి యినుమంతయు చక్కబడజాలదు. జపాను పోటీనుండి హిందూదేశమును తప్పించుటకు, బ్రిటీషువత్తముల పట్లవిచక్షణ చూపబడెననియు, దీనివలన లాంకుమైరుకు లాభము గలిగినను లాంకుమైరును అభిమానింపవలె నను నుద్దేశ్యము తమకు లేదనియు, రీసీగారు జేసిన హేతువాదము నిరాధారముగ గన్పట్టకమానదు. భారత శాసనసభా నిర్ణయమునకు కట్టుబడియుండవలసివచ్చుచో, ప్రభుత్వము తమ పనులను అసలే చాలించుకొనవచ్చునని, రీసీగారు పలుకుటజూడ, ఇప్పుడు గాని యికముందుగాని, కేంద్రప్రభుత్వము భారత

శాసనసభకు బాధ్యత వహించుట బనికీరాదనుట వీరి యుద్దేశ్యమని యూహింపవలసివచ్చును. ఇట్టిస్థితిలో శాసనసభలలో నిలిచి దేశస్వాతంత్ర్యమును సంపాదించవచ్చునను వారి తలంపు వ్యర్థమనుటకు సందియములేదు. దేశము నిట్టి దుస్థితినుండి తప్పించుటకు, శాసనసభ్యులు వానినుండి బయల్పడి, దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికై పాటుబడుట ఫలదాయకమగును. అందుకు మార్గ ఎట్టియవమానములు కురిపింపబడుచున్నను, వానికి దోసిలాగ్గుటవలన, వీరు దేశపరాధీనతను పెంపుజేయుట దప్ప వేరు మేలొనర్పజాలరని, రూఢిగ చెప్పవచ్చును.

మహాత్ముని యాత్ర

గాంధీమహాత్ముని యాత్ర నిరంతరాయముగ కొనసాగుచున్నది. మంగ్రోలు అను కుగ్రామమున మహాత్ముడు నిన్నరాత్రి బ్రవేశించెను. మహాత్ముని దండివరకు బోనిచ్చెదరా యను ప్రశ్నగలదు. బ్రోచి జిల్లా మహాత్మునకు సంపూర్ణ సహాయము నలుపునని, డాక్టరు చందూలాలుగారు వాగ్దానము చేసిరి. దండి గ్రామమునందు ప్రభుత్వపు ఏర్పాటులు బలముగ జరుగుచున్నవి. జలాల్ పురమునందు, సైన్యము కొంత విడిసియున్నటుల, తెలియుచున్నది. బ్రోచి జిల్లా హిందూదేశమునం దెల్ల శ్రేష్ఠముగు ప్రత్తిని పండించుచున్నను, అక్కడ ప్రజలకు విదేశవస్తుములను ధరించు చున్నందులకు మహాత్ముడు వగచెను. ఉప్పు పన్ను త్వరలో పోయి తీరునని మహాత్ముడు విశ్వసించుచున్నాడు. దీనికి పిమ్మట విదేశవస్తుములను, మద్యపానమును ప్రజలు పూర్తిగ వినర్జింపవలయునని, మహాత్ముడు బోధించెను. తాము దండిజేరిగలిగినను, లేకున్నను, ఉప్పుపన్ను తొలగుననియు, సత్యాగ్రహమును తాము నిశ్చయించినపుడే దానికి పాదులొగెననియు, విదేశవస్తువు కొటను ముట్టడించుచో యీ దేశమునుండి పైకిబోవుచున్న అరువదికోట్ల ధన ప్రవాహము నరికట్టవచ్చుననియు, మద్యవ్యాపారమును తొలగించుచో, ఇరువదియైదుకోట్ల రూపాయిల ఖర్చు నరికట్టి, ఆసామును దాచుకొనవచ్చుననియు, తొంబదికోట్లను ప్రజలు కాపాడుకొనుచో, స్వరాజ్య సంపాదనకై వారి కల వడు సనియు, గాంధీమహాత్ముడు దోషించెను. 27 వ తేది నుండియు, అలహాబాదు ఆగ్రా కలెక్టరులకు సాల్టు అసిస్టెంట్లు కమిషనరుల అధికారములు ప్రసాదింపబడునని, సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. ఇదివరకే పోలీసు యుద్యోగులకు సాల్టు ఉద్యోగుల అధికారములు ప్రసాదింపబడెను. ఇట్టి ఏర్పాటులు నిర్బంధప్రయోగమున కెక్కున వీలొనగినను, మహాత్ముని యుద్యమము నివి ఖండింపచేయజాలవు. వివిధ రాష్ట్రములలోను సత్యాగ్రహ యాత్రలు ప్రారంభమగుచున్నవి. ఆంధ్రరాష్ట్ర మెటుల మెలగవలయునో, నేటి రాష్ట్రీయ సంఘసభలో నిర్ణయింపబడును. మహాత్ముడు నిర్బంధింపబడినను, నిర్బంధింపబడకున్నను, వారి సంకల్పము జయించి తీరును. ఇతర పన్నులతో నిపుడు జోక్యము కలుగజేసికొనవలదనియు, ఉప్పు పన్ను మాత్రము వెంటనే తొలగుట యవసరమగుటచే దానిని ననే ఎల్లరును తనుదృష్టిని నిగడింపవలయు ననియు



మహాత్ముడు చేసిన విన్నపమును గమనించుట ముఖ్యము. హిందూస్థాన్ నేవాదశములకు సందేశ మంపుచు, అహింసను విధిగ ననుసరింపవలయునని మహాత్ముడు హెచ్చరించెను. ఎట్టి కష్ట పరిస్థితులలో నయినను అహింసాపథమును ప్రజలు విడనాడనిచో, గమ్యస్థానము జేరుట సుకరముగను. మహాత్ముడు సూచించినటుల, అహింసా వ్రత మిదివరకే జయముగాంచినది. అహింసాబద్ధులను నిర్బంధించుటకు అధికారులు వెనుకాడుచున్నారు. సేకాగ్రస్త గారికి విధింపబడిన స్వల్ప శిక్షయే యిందుకు ప్రబల నిదర్శనము. మహాత్ముని నింతవరకు నిర్బంధింపకుండుట అహింసా విజయమునకు చిహ్నము. సత్యాగ్రహమార్గము నవలంబించుచో ఇరుపక్షములవారు ను సమానభూమిపై నిలిచి, ఒక్కద్రోవ త్రొక్కుటకు కుతూహలము పొడమును. ప్రజలతోపాటు పాలకులుగూడ నిర్బంధపద్ధతిని విడనాడి అహింసాపద్ధతి నవలంబించుచో, ఉభయులమధ్య సమాధానము గడురుట సులభసాధ్యమగును.

**కామన్సునభ:** లాంకుమైరు వస్త్రవ్యాపారక్షేత్ర కామన్సునభలో లాంకుమైరు వస్త్ర వ్యాపార దుస్థితి చర్చకు వచ్చెను. లిబరలు పక్షనాయకులగు సర్ హార్ బర్ట్ సామ్యుయల్ గారీ విషయమై ముచ్చటించుచు, లాంకుమైరు వస్త్రక మింతటి హింస స్థితియందెదివర కెన్నడును లేదనియు, ఎగుమతులు చాలవరకు తగ్గిపోయెననియు, హిందూ దేశముతో గల వస్త్రకములో సగభాగము పడిపోయెననియు, హిందూ దేశమున తయారగు వస్త్రముల సంఖ్య బెరిగెననియు, హిందూ దేశమున ప్రవేశించిన జపానవస్త్రముల దిగుమతి గూడ బెరిగెననియు, బ్రిటీషు వస్త్రముల పట్ల హిందూ దేశ ప్రభుత్వము జూపదలచిన అభిమానమువలన నష్టమంతయు భర్తీగాజాలదనియు, చాటిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జూపదలచిన బ్రిటీషు వస్త్రాభిమానముతో గూడ వీరు తృప్తి చెందరయిరి. ఇంకను ఎక్కువ అభిమానమును జూపవలయునని వీరి తలంపు గాబోలు. ప్రభుత్వము తరపున గ్రహాంగారు ముచ్చటించుచు, లాంకుమైరు వ్యాపార దుస్థితి సంగీకరించిరి. అక్కడ లక్ష ఏబది నాలుగువేలమంది కార్మికులు పనిలేక యున్నారని, వీరంగీకరించిరి. హిందూ దేశ ప్రభుత్వమువారికి తాము చేసిన విన్నపమువలన, బ్రిటీషు వస్త్రములపై వారు కొంత యభిమానము జూపిరనియు, ఇందువలన లాంకుమైరులో కొంత సంతృప్తి గలిగెననియు, లాంకుమైరుకు వచ్చిన ఆపద ఎంత విస్తారమయినను, ఇంకను ఎక్కువ సౌకర్యముల నిమిత్తము ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని కోరుట సమంజసముగ నుండదనియు, గ్రహాంగారు చెలిపిరి. దీనినిబట్టి ఒక్క సత్యము బయల్పడుచున్నది. లాంకుమైరు వస్త్రకులు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారిని ప్రేరేపించిరనియు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని బ్రిటీషు వస్త్రాభిమానము జూపునటుల ప్రేరేపింప గలిగిరనియు, స్పష్టమగుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఈసూచన వెలువడుటకుగల బాధ్యతనంతను తామే వహించినను, భారతశాసనసభలో మాళవ్యాగారి సవరణగూర్చి జరిగిన చర్చలో, బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారి ప్రేరేపణ కిది ఫలితమయ్యెనని విదితమయ్యెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వము

వారికిని మధ్య జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను బయలుపరచుచో, నిజము తప్పక వెల్లడియయ్యెడిది. భారత శాసనసభాధ్యక్షులుగూడ, ప్రభుత్వమువారు వీనిని ప్రచురించుట ధర్మమని హితవొసగిరి. కాని, రీసీగా రిందుకు పూనజాలమగిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మొదట అన్ని వస్త్రములపైనను నూటికి 15 వంతున పన్ను విధింపదలచినటుల, యిదివరకంగీకరింపబడెను. బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారి విన్నపమునకు పిమ్మట, బ్రిటీషువస్త్రములపై తక్కువ పన్నును తదితర వస్త్రములపై ఎక్కువ పన్నును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు విధింపదలచినటుల, ఘస్టరుగారు నిన్నటిదినము అంగీకరించిరి. కాని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారి విన్నపము చేరకముంద, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఖాయపు నిర్ణయము గావించలేదని, ఘస్టరుగారు సాకు చెప్పిరి. ఖాయపు నిర్ణయము గావించకబోయినను, తాత్కాలిక నిర్ణయము నయినను వీరు గావించిరనియు, లాంకుమైరు వస్త్ర రక్షణమునకు సంబంధించిన విన్నపము చేరగనే, వీరు తమ నిర్ణయమును మార్చిరనియు, నిస్సందేహముగ చెప్పవచ్చును. హిందూ దేశ మిదివరకు లాంకుమైరు లాభము నిమిత్తము తన వస్త్రవ్యాపారమును కోల్పోయెను. దీనిని మరల నిష్పాదు కోల్పోవలసిన స్థితి యరుదెంచినది. ప్రస్తుత సందర్భములు, హిందూ దేశపు నిస్సహాయస్థితిని జాటుచు, దేశ స్వాతంత్ర్యవ్యవస్థ కతను నిరూపించుచున్నవి.

**విశ్వవిద్యాలయ స్వాతంత్ర్యము**  
విశ్వవిద్యాలయములకు ప్రభుత్వము వారు డబ్బిచ్చిన మాత్రాన, వాని స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలిగించుట పాడిగాజాలదు. ఇంగ్లండులో ప్రభుత్వమువారు విశ్వవిద్యాలయములకు ధనసహాయము చేసినను వాని స్వాతంత్ర్యమున కెట్టి భంగము కలిగించుటలేదు. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటు నిచ్చుచు, విశ్వవిద్యాలయ విధానములను నిరాకరించుటకు, అధికారముంచుకొనిరి. ఇట్టి ఏర్పాటు విశ్వవిద్యాలయమునకు మిగుల నష్టదాయకమనియు, ఆ పరతును తొలగించి, ఎక్కువ ధనసహాయమును జేయవలయుననియు, నిన్నటిదినము మద్రాసు సీనేటు సభవారు తీర్మానించిరి. ఇంతకుపూర్వము ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సందర్భమున గూడ యిట్టి ప్రశ్న బైకివచ్చెను. ప్రభుత్వమువారు విశ్వవిద్యాలయములకు పూర్ణస్వాతంత్ర్యమిచ్చినగాని, అవి తమధర్మమును నిర్వహింపజాలవు.

**రాండుటేబిలు సమావేశము**  
రాండుటేబిలు సమావేశము ఆసలు జరుగునా, లేదా యను ప్రశ్నను, లేబరుపక్షమువారు లోచించుచున్నటుల, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. కాంగ్రెసుపక్షమువారే గాక, జాతీయపక్షము వారు గూడ దీనిని బహిష్కరింప దలచుటచే, పేరెన్నికగల నాయకు లెవరును యీసభకు వెడలరని యూహింపవచ్చును. పార్లమెంటునందలి లేబరుపక్ష సభ్యులగు హార్ థర్డ్ టైటుగారు, జాతీయవాదుల నిశ్చయమునకు చింతపడుచున్నను, ఎవరువచ్చినను రాకున్నను రాండుటేబిలు సమావేశము జరిగి తీర

వలయునని కోరుచున్నారు. కాని, దేశనాయకుల తోడ్పాటులేకుండ, హిందూ దేశమును శాంతిపరుచుట కెటుల సాధ్యమగునో వీరు హింపరయిరి. రాండుటేబిలు సమావేశపు ఏర్పాటును ఉపసంహరించుకొనుట దప్ప, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు జేయదగిన కార్యము వేరుండదు.

**భారతీయ విద్యార్థులు**  
పాశ్చాత్య విశ్వవిద్యాలయములు పాశ్చాత్య విశ్వవిద్యాలయములో భారతీయ విద్యార్థులను చేర్చికొనుటకునికరమనుతీర్మానమును కేంద్రబిడ్డె యూనియనులో నొకసభ్యుడు ప్రవేశపెట్టెను. ఈ తీర్మాన మోడిపోయినను, ఆ సమయమున గావించబడిన ప్రసంగముల గాంచిన, భారతీయ విద్యార్థులపై ఇంగ్లండులో నెట్టి ఏవగింపు ప్రబలియున్నదో గ్రహింపవచ్చును. భారతదేశ విద్యార్థులపట్ల ఏవగింపు గలుగుటకు కారణము, వారి ఆచారములు పద్ధతులే యని సూచింపబడెను. అట్టి తర భారతీయులు నివసించు ప్రదేశములకు యూరపియను లేలవచ్చి, ఉద్యోగధర్మమును నిర్వహింపవలెనో తెలియదు. స్వలాభ సంపాదనమునకు మాత్రము, యిట్టి యభ్యంతరములు అడ్డుపడవు గాబోలు.

**ట్టేటుకొన్నిలునభ :** ఆర్థికచట్టము  
ట్టేటుకొన్నిలునభలో ఆర్థికచట్ట మంగీకరింపబడెను. ఇక్కడను ఆక్షేపణల దెలిపినవారు లేకపోలేదు. సర్ మెనేక్స్ దాదా భాయిగారుగూడ, ప్రభుత్వమువారు బ్లాకెట్టుగారి వాగ్దానమును విడనాడినందుకు తమ అసంతృప్తిని దెలిపిరి. శిన్నలిక మీద బెరుగవనియు, అవి యింకను తగ్గింపబడుననియు బ్లాకెట్టుగారు చెప్పినదాని కిప్పుడు విరుద్ధముగ జరుగుచున్నది. ప్రభుత్వవ్యయమును చాలవరకు తగ్గించినగాని, పరిస్థితులు చక్కబడజాలవు. అయినను, ప్రభుత్వముపై తమకు గల యభిమానముచే, ఆర్థికచట్టమును ఆమోదించెదమని, దాదా భాయిగారు నడివీరి. బ్లాకెట్టుగారి వాగ్దానమును చెల్లింపజాల నందులకు, ప్రభుత్వసభ్యులగు మాక్ వాటర్సుగారు తమ విచారమును మాత్రము చెలిపిరి.

## తూర్పుకృష్ణా సత్యాగ్రహము

ఏప్రిలు మొదటివారము జరుగును  
మచిలీపట్నం, మార్చి 27:—తూర్పుకృష్ణా జిల్లా సత్యాగ్రహము ఏప్రిలునెల మొదటివారములో గాంధీమహాత్ముని వద్ద నండి అశజ్జరాగానే ఆరంభింపబడును. (అ. పా.)

తూర్పుకృష్ణా జిల్లాలో 600 వాలంటీరులు  
మచిలీపట్నం, మార్చి 27:—దా|| పట్టాభిశీతరామయ్యగారు, చెరకువాడ వెంకటనరసింహంగారు, ము. కృష్ణారావుగార్లు జిల్లాలో సుమారు 40 గ్రామములు సంచారముజేసి 6 వాలంటీరులను జేర్పించిరి. (శ్రీ పా.)

## శ్రీ శే|| లాంగుపర్దు జేమ్సుగారు

మీరటుకేను ప్రాసిక్యూటరు  
ఆకస్మికమరణము  
మీరటు, మార్చి 28:—లాంగుపర్దు జేమ్సుగారు రటు కేసులో సీనియరు ప్రాసిక్యూటరు పేరు చే దుడు. దేశరాధూనులో ఆకస్మికముగ మరణించిరని తెలిపినవచ్చెను. జేమ్సుగారు న్యూమెనియాచే బాధపడుచుండిరి. త్రిలో రాండుకోజలకిందట ప్రమాదావస్థ దాటిపోకాని నేడు ఆకస్మికముగ మరణించిరి. (అ. పా.)

# ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యసిద్ధాంత నిర్వచనము

## ప్రభుత్వమువారు శాసనసభవారినోటుకు బద్ధులు కారు

బద్ధులైనచో ప్రభుత్వమువారు బాధ్యతను వదలుకొనినవా రగుదురు

అంగ్లా

ఆంగ్లా దేశాభిమానమునకు కారణములు

ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము నట్టిబూటకము కాదు

ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను బయటపెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుట

:-0:-

భారతశాసనసభలో చర్చ

(అసోసియేటెడు ప్రెసు)

ధిల్లీ, మార్చి 27:—నేడు భారతశాసనసభలో దిగుమతి సుంకముల చట్టమును విచారించవలెనను ప్రతిపాదన వోటు లేక యే అంగీకరింపబడెను. సర్ బార్ని మన్యుగారు గంటనేపుముచ్చటించుచు భారత ప్రభుత్వమువారు భారతశాసనసభయు ఒక విషయములో నేకీభవించినప్పుడే ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమునుగూర్చిన కన్వెన్షన్ వర్తించునని చెప్పెను. ఈ యేకీభావము కుదురనప్పుడు భారత ప్రభుత్వమువారు భారతకార్యదర్శికి బాధ్యులై యుండు రుగాని సభవారినోటుకు బద్ధులై యుండ రని వారు స్పష్టముగా చెప్పిరి.

చర్చ వివరములు

భారత శాసనసభలో నేడు టూరిపుటిల్లు చర్చ ప్రారంభ మయ్యెను. తొలిసారి పూర్తి చేయక వదలిన యుపన్యాసమును సాగించుచు జహంగీర్ మన్సీ గారిట్లు చెప్పిరి:—నూనెపై పన్నులు విధించు సంవత్సరమున రెయినీగారి వైఖరి నాకు బాగుగా నచ్చినదిగాని ఈవిషయములో వారు ఆంగ్లా దేశాభిమానము నెట్లు ఆమోదించిరి నాకు తోచలేదు. వారికి పైయొత్తిడిలేకపోయినచో నిట్లుచేసియుండురా? విరోధిపక్షస్థులు వారి లాభములకు ప్రాముఖ్యిరి. ఇదివరకు నూనెపై రకుల 25 సంవత్సరములనుండి ప్రత్యేకసౌకర్యములను అనుభవించుచుండిరి గనుక ఆసౌకర్యములను యింకా 25 సంవత్సరములవరకు యివ్వవలసిన దని వారు కోరిరి.

మూర్:—నూనె ఉపయోగించు ప్రజల త్రేయమునకు నేనట్లు మాట్లాడితిని గాని, విరోధిపక్ష కంపెనీల లాభమునకై నేనట్లు చెప్పలేదు. 25 సంవత్సరములు ప్రజలు లాభము నొందలేదా?

జహంగీర్:—నూనె ఉపయోగించు ప్రజల లాభము కంపెనీల లాభముకాడ కాదా?

మూర్:—విరోధిపక్షస్థులెప్పుడును దేశత్రేయమునకే పాటుబడుచుండిరి.

జహంగీర్:—అయిన ప్రభుత్వ ప్రతిపక్షులేనా నెట్టి వారు? వారేనా ప్రజల త్రేయమును ఆటంకపరుచుచున్నది.

(నవ్వు)

కె. సి. రాయ్:—“భారత ప్రజామిత్ర” అని చెప్పుకొను నొకపత్రికతో నా గౌరవనీయులగు మిత్రునికి సంబంధము కలదు గదా!

జహంగీర్:—ప్రభుత్వమువారు సభవారిని సంధిగస్థితిలో తిట్టినారు. మికిచ్చిన వరములతో సంశ్చయమై యికిమీద క్రొత్తవరములకు ప్రయత్నించుటని వారు జాతీయవాదులను కోరుచున్నారు.

పండిత కృష్ణకాంతమాలవ్యా

ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సును ఖండించుచు పండిత కృష్ణ కాంతమాలవ్యాగారిట్లు చెప్పిరి:—మనము బాటలు వీలినాపు సిలిలోనున్నాము. గాంధీమహాత్ముడు శాసనోల్లంఘనము నిది వరకే ప్రారంభించెను. సామ్రాజ్యములో నితర భాగములలో బాటు భారతదేశమునకుగూడ సమానత్వము లభింపకపోయినచో మనలో ననేకులు గాంధీగారి ఉద్వేగములలో చేరగలము. భారతదేశమునందలి స్వయంకృత ముక్తిని సాధించి అసియా ఖండమునందలి దేశముల సామ్రాజ్యమును పెంపొందింపజేయు గలదు. ఈ శాసనమును దేశముపై బలవంతముగా అమలుచేసినచో మేము సహనసంగీకరించి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమును తీవ్రముగా కొనసాగించవలసినదని దేశీయులను ప్రబోధించెదము.

సర్ అబ్దుల్ కరీమ్

బొంబాయివర్తకలకును, లాంకపైర్వర్తకలకును సాయ కారిగానుండు శాసనమును చేయుటకు ప్రభుత్వమువారికి హక్కుగలదనియు, ఈరెండును జపానువారి తీవ్రముగు పోటీవలన నష్టపడుచున్నవనియు వారనిరి. ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సులన మనకు లాభముకలుగునో దానికై లక్ష్యంపవలసిన పనిలేదు.

హుస్సేన్ కిష్వాయూ

ప్రభుత్వమువారు రఫలంబించిన వైఖరివలన పక్షపాత విరహితముగు చర్చ వీలులేకపోయెననియు, బిల్లులో మార్పులు చేసి ప్రజలకు లాభకరమైనదిగా చేయుటకు వీళ్లున్నను ప్రభుత్వము వారు దాని కొప్పుకొనననియు మన్సీర్ హుస్సేన్ కిష్వాయూ గారు చెప్పిరి. సభవారు బిల్లుపై తమయభిప్రాయము నిచ్చులోపల రాజ్యాంగసంబంధమున తగాదా వలన గలిగిన పండిత గావస్ మునువలెనని వారనిరి.

పండిత రాహూర్ దాస్ భార్గవ

జపాను పోటీకి తాళలేక నష్టపడుచున్న లంకాపైర్వర్తక పరిశ్రమకు తక్షణము రక్షణ యవసరమగుటచే టూరిఫ్ బోర్డువారి సూచనలనుగూడ అనాదరించి ప్రభుత్వమువారు రక్షణ గడంగిరిని పండిత రాహూర్ దాసు భారతవగారు చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారు గావించు ఆర్థికమానన లేనియైనను భారత ప్రజల యభిప్రాయములకు అనుగుణముగా నుండవలెను. ప్రభుత్వము వారి మాత్రమునకు అనుగుణముగా ప్రవర్తించుచున్నారా? భారత ప్రజలు రాజకీయములకు లాభములకై పేరమాడదలచుట లేదు. స్వపరిపాలనవారికి గల జన్మ హక్కుగాని యన్యము కాదు. ఈ విషయములో సభవారికి వోటుచేయు స్వాతంత్ర్య మిచ్చి ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు సిద్ధాంతమును ఉపసంహరించు కొని కేవలము భారతపరిశ్రమలకు రక్షణయొసంగుటకు శాసనము లనే రచింపవలెను.

ఇంతటితో సభవారు ఫలహారములకు లేచిరి.

రెయినీగారి యుపన్యాసము

ఫలహారంతరము సభసమావేశముకాగానే సర్ బార్ని రెయినీగారు చర్చకు ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు గంభీరముగా స్పష్టముగా నుపన్యసించిరి. వారి యుపన్యాసముట్లున్నది:—దివాన్ చమ్మక్ లాల్ గారును, యింక కొందరును భారతప్రత్యుత్తర పరిశ్రమకు రక్షణ యవసరములేదని చెప్పిరి. ఇది సత్యముకాదు. వస్త్రశ్రీశ్రమలో పెట్టుబడిపెట్టినవారి విషయముకొరచే విచారించుట ముఖ్యముకాదు. బొంబాయి నగరముయొక్క ఆర్థికశ్రేయమును, బొంబాయి రాష్ట్రముయొక్క ఆర్థికశ్రేయమును లక్షలకొలది పనివారియొక్కయు ఈవిల్లుపరిశ్రమకు సంబంధించిన యితరుల యొక్కయు శ్రేయమును విచారించదగి యున్నది. విల్లుయజమానులనుగూడ తప్పుబట్టరాదు. ఈపరిశ్రమలో నిమిషమున్న విల్లులన్నియు ఒక్కటిగాదు. అవన్నియు వేరు వేరు కంపెనీలుగాయున్నవి. సరుకు తగ్గినప్పుడు మేము ధర హెచ్చు చేయక పోయినచో యితరులచే నెదరు అనితలచురు. వాపున పల్లమాలినలాభములకై దేవులాట తప్పుకున్నది. విల్లుపరిశ్రమ వృద్ధిపొందవలసినచో బొంబాయివిల్లుపరిశ్రమ పునర్నిర్మించుట మిక్కిలి యవసరమని ప్రభుత్వమువారు తలచుచున్నారు. బొంబాయికి యితర ప్రదేశముల కన్న సౌకర్యములు తక్కువనకూడ ప్రభుత్వమువారొప్పుకొనవలయు. కొన్ని రకముల గుడ్డలను తయారు చేయుటకు బొంబాయికి మంచి సౌకర్యములు కలవు. వస్త్రములను కొనువారికి భారమగునని వాదమును విచారితము. ఈ శాసనసభలో నీవాదమును చెప్పనిపయముండదని నేను తలచును. వీరియభిప్రాయముతో ప్రభుత్వమువారు సంపూర్ణముగా సంగీకరింపరు. ఏలననగా రక్షణయొసంగుట యనగా వస్త్రములు కొని వారికి ఖర్చుహెచ్చుని లేటడచున్నది. కాని వస్త్రములు కొనువారికి భారమైనను జాతీయశ్రేయముకొరకే యని ఆసిద్ధాంతము తెల్పుచున్నది. వస్త్రములను ఉత్పత్తి చేయువారికిని వస్త్రములు కొను సామాన్యప్రజలకును లాభదాయకమగునట్లు ఈబిల్లు ఉద్దేశించి బడినది.

రక్షణ చాలదా?

రక్షణ చాలదని బిర్లాగారు చెప్పిరి. కాని విల్లులలో చాలహెచ్చుగా తయారయిన వస్త్రముల లెక్కలనుబట్టి చూచినను, విల్లుపరిశ్రమను సంపూర్ణముగా పునర్నిర్మింపదలచు కాలమున వస్త్రనిర్మాణము ఆ లెక్కలకు మించజాలదని నేను తలచును. ఈ రక్షణవలన దేశములోనికి దిగుమతియగు వస్త్రములు చాల తగ్గిపోవును.

ప్రభుత్వమువారి ఆంగ్లా భిమానము

లాంకపైర్వర్తకలకు లాభము కలిగించవలెనని యీ పన్నుగము పన్నీరని కొందరుచున్నారు. కాని అన్ని దేశముల నుండి వచ్చు సరుకులమీద 15% పన్ను విధించుటవలన ఆంగ్లా దేశమునుండి వచ్చు వస్త్రములుగూడ చాల తగ్గినవి వారు తెలిసికొనుటలేదు: ఇతర దేశములమీద 20% పన్ను విధించినదాని కంటె ఆంగ్లా దేశమునకు నష్టము కలుగ వచ్చును. మేము దుర్మార్గుముగా ప్రవర్తించుచున్నామను వాదము సరియైనచో తెలివితక్కువగా ప్రవర్తించుచున్నామని గూడ చెప్పదగియుండును. ఈ బిల్లులో ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు యిమిడియుండలేదు. ఆంగ్లావస్త్రాభిమానము జాపనుని కోరుచున్నమాటలుటకు నిజము. ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు అనగా సామ్రాజ్యములో నెక్కడినుండి సరుకులు వచ్చినను ఆ సరుకులపై యితర దేశములకంటె హెచ్చు అభిమానము చూపవలెనని యుండును. మేముట్లు కోరుటలేదు. 15% పన్నుకు ఇంక కొంత కలపినగాని కోరానైనతానులకు సరియగు రక్షణ యుండదని మేము తలచుచున్నాము. అన్ని దేశముల మీద 20%పన్ను విధించితిమా గుడ్డను కొను ప్రజలకు నష్టము కలుగును. ఉత్పత్తి దారులకు కలుగు లాభములకంటె ప్రజలకుకలుగు భారము హెచ్చుగానుండును. కావున బ్రిటిష్ ప్రభుత్వములయొడ అభిమానముచూపక తప్పలేదు. భారతదేశమునకు ముఖ్యముగా లాభము చేపూరుచుండగా దానివలన ఆంగ్లా దేశమునకుగూడ కొంతలాభము కలుగును.

ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమున నేమి?

ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమును గూర్చిన ఆచార మేమో యిప్పుడు నియమించెదము.

అధ్యక్షుడు:—ఈసభలో నీఆచారమును నిర్వచింపగల అధికారియెవరు?

రెయినీ:—ఈ విషయమై భారతప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమును మాత్రమే వివరింతును. జాయింటు పార్లమెంటరీ కమిషనువారి నివేదికలో రెండుసిద్ధాంతములు స్పష్టముగా నున్నవి. భారత ప్రభుత్వము వారు దేశక్షేమకరములగు దిగుమతి సుంకములను నిర్ణయించవలసిన అధికారులు దేశములో నేయవలసిన పన్నులను, దిగుమతి సుంకములను నిర్ణయించవలసినవారు రాజుగారి మంత్రులని నివేదికను వ్రాసినవారు బాగుగా నెరుంగుదురు. భారతదేశములో నీ విధి భారత ప్రభుత్వమువారిపై నున్నది. తమకు సరియైనపని తోచిన సూచనలను గావించి శాసనసభవారి యెదుట భారత ప్రభుత్వమువారు పెట్టవలెను. ఇంక రెండవది భారత ప్రభుత్వమువారును, శాసనసభయు ఏకీభవించునప్పుడు భారత కార్యదర్శి జోక్యము కలిగింపకొనరాదు. బ్రిటిష్ రాజ్యాంగమును ముందికొని ప్రభుత్వమువారును శాసనసభయు తమతమ విధులను బాగుగా నిర్వర్తించెదరని కమిటీవారు తలచుటచేత దానిని విఫలము చేసి వారు వ్రాయలేదు.

గౌరు:—భారతదేశమునకు ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలండు లకు గల స్వాతంత్ర్యమున్నదా లేదాయను విషయము ముఖ్యము మీరు ఆ విషయమునకు ప్రాముఖ్యత యిచ్చెదరని తలచుచున్నాను.

రెయినీ:—నాబదులు గౌరుగారు ఉపన్యసించదలచినట్లున్నది. (నవ్వు)ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమునగా ఇదిభారత కార్యదర్శితో ముందుగా సంప్రదించుట యున్నను శాసనసభవారి ఎదుటపెట్టదగిన సూచనలను నిర్ణయించుటకు ప్రభుత్వమువారి కధికారము కలదు. ఈవిషయములో మొదట భారత కార్యదర్శితో సంప్రదించుట యటుండ భారతప్రభుత్వమువారికి స్వాతంత్ర్యమున్నంత వట్టుకు మాత్రమే శాసనసభవారియెదుట సూచనలను గావించుటకు భారతప్రభుత్వమునకు వీలయ్యెను. ఈ స్వాతంత్ర్యము శాసనసభవారి తమ యభిప్రాయమును తెలియబరచునంతవరకే యుండును. అధినివేత ప్రభుత్వములలోని పద్ధతికిని భారతదేశములోని పద్ధతికిని భేదముకలదు. అధినివేతరాజ్యములలో శాసనసభ ప్రభుత్వమువారితో నేకీభవించినచో ప్రభుత్వమువారు రాజీనామా నిచ్చెదరు. దానివలన సిలిగతులు చక్కబడును. ఈదేశమున ప్రస్తుత రాజ్యాంగముతో నీఫలితము కలుగుటకు యేర్పాటులులేవు. భారత ప్రభుత్వమువారికిని శాసనసభకును ఏకీభావము కుదురనిచో ఈ కన్వెన్షన్ అంతమొందును.

అధినివేతప్రతిపత్తికలదు రాజ్యాంగములేదు

ఆంగ్లాపార్లమెంటు సభలో బెన్ గారు చేసిన ఉపన్యాసములో క్రొత్తమాత్రమేదియు ప్రతిపాదించబడలేదు. ఈ 10 సంవత్సరములలో జరుగుచుండినదానినే వారు వివరించిరి. ప్రభుత్వమువారికిని భారత శాసనసభకును ఏకీభావము కుదిరినప్పుడే భారత కార్యదర్శి జోక్యము కలిగించుకొనడవి భారత కార్యదర్శి చెప్పెను. ఏకీభావము లేనప్పుడు యేర్పడిన క్లిష్టపరిస్థితిని బావుటకు ఒకరినొకరు అనునయ వాక్యములచేతను, లాటలచేతను, లోబడునుగూడని గదా.

వేరుపడ్డదియేదియు ప్రస్తుత రాజ్యాంగవిధానములో నూచింపబడలేదు. అనగా దిగుమతి సుంకములను వేయుసందర్భములలో భారతదేశమునకు అధినివేశ ప్రతిపత్తి కలదుకాని, అధినివేశ రాజ్యాంగవిధానము లేదు.

శాసనసభవారి తీర్మానమునకు బాధ్యులుకారు ఈ విషయములో సభవారి వోటుకు ప్రభుత్వమువారు బాధ్యులై యుండవలెనని కొందరు వాదించవచ్చును. మేముట్లు చేయుట కొప్పుకొనినచో ఆర్థిక వ్యవహారములలో మాకుగల బాధ్యతను మేము వదలుకొనిన వారమగుదుము. పార్లమెంటుకి కమిషనువారి నివేదికలోని ఆర్థికవ్యవస్థను ఒక్కరక్షణకుంకములకు మాత్రమే వర్తించదు. పన్నులై భారత ప్రభుత్వమువారు వేయుసుంకములకు గూడ వర్తించును. కాన కాసన సభవారి ఇష్టమునకు లోబడితిమా మాస్థి దుర్భరమగును. ముందు ఈస్థి మారునా యని యాశించుచున్నాము. లండనులో జరుగు కొండుపేటిట్ సమావేశము దిగుమతి సుంకములను కాసన సభకు బాధ్యులగు మంత్రులపరము చేయుచో నికముందు మేముట్లే ప్రవర్తించగలము.

ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము వట్టిబూటకమా?

ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము వట్టిబూటక మని కొందరు వాదించుచున్నారు. ఈ ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము లేనిచో ఉక్కుమీద యిదివరకు మనము రక్షణపన్నులను విధింపగలిగియుండము. 1894-95 సంవత్సరములో దిగుమతి పన్నుల విధించుటవలన ఆంగ్ల దేశమున లిబరలు ప్రభుత్వము పడిపోయెనో మీ రెరుంగుదురు. 8½ నుండి 7½ ౦/౦ వరకు కట్టవచ్చు పన్నులను హెచ్చుచేయుటచేత 1917 సంవత్సరములో కొయలివను ప్రభుత్వము గూడ నెట్లు పడిపోయెనో నేను మీకు జ్ఞాపకము చేయనవసరములేదు. ఇట్లుగాక మనము 1921 సంవత్సరములో నూటికి 11 వంతులును యిప్పుడు 15 వంతులును హెచ్చింపగలిగితిమి. భారత ప్రభుత్వమువారు కాసనసభయు ఏకీభవించి యుండుట చేత నిది సాధ్యమయ్యెను. ఈ మాత్రము ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారు పూర్తిగా నామోదించి యుండుటచేత వారు జోక్యము కలుగజేసికొనరు. ఈ 10 సంవత్సరములనుండి జరుగుచున్నదానికి విరుద్ధముగా యిప్పుడు కాసనసభవారి యభిప్రాయమును ప్రభుత్వమువారు విధిగా నంగీకరింపవలెనని మీరు చెప్పుచు నిది నూతన పద్ధతియని చెప్పక తప్పదు.

ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యములు

భారత ప్రభుత్వము చేయు ప్రతిదానికి కొందరు అనుమానము చూపుచున్నారు. ఇట్టి అనుమానములను నెట్టుకొనినచో మీమనస్సు లెప్పుడును కల్పకపూరితములే యైయుండును. సరియగు తీర్మానములకు మీ రెప్పుడును రాజాలరు. ఇంకొక విషయము, ఇదివరకు భారత పరిశ్రమలు ఆంగ్లేయులచే నాశము చేయబడినవని కొందరనిరి. కాని 1780, 1818, 1814, 1882, 1895, 1917 సంవత్సరములకును ఇప్పటి సింగితులకును సహస్రాంశము భేదములేదా? ఇప్పుడు మనము బొంబాయి మిల్లు పరిశ్రమస్థితిని విచారించవలసి యున్నది. జపాను వారి పోటీవలన భారత మిల్లు పరిశ్రమ నాశమగుటకు సిద్ధముగా నున్నది. ఈ నాశము గలుగకుండ బొంబాయివారు ను లాంక వైరువారుగూడ త్వరపడవలసియున్నది. ఇప్పుడు జపాను పోటీనుండి బొంబాయి మిల్లు పరిశ్రమను రక్షించితిమాయకముందు రక్షణలేకుండనే దేశీయపరిశ్రమ కొలుకొనును.

(కరతాశేధ్యములు).

సభవారు బారిఫ్ బిల్లును విచారించవలసినదని ప్రభుత్వము వారు చేసినప్రతిపాదన ఆమోదించబడెను.

నవరణలపై చర్చ

జాతీయరక్షణ ముండినచో, జాతీయముగ అజమాయిషీ గూడ నుండవలెనను సవరణను సతీకచంద్రదత్తుగారు ప్రతిపాదించిరి. కాని రక్షణయిచ్చుసిద్ధాంతమును ఇదివరకే సభవారంగీకరించుటచేత ఇప్పుడు మరల దీనిని ప్రతిపాదించ వీలులేదని అధ్యక్షుడు చెప్పగా సవరణ ఉపసంహరించుకొనబడెను.

మణ్సుఖంసెట్టిగారి సవరణ

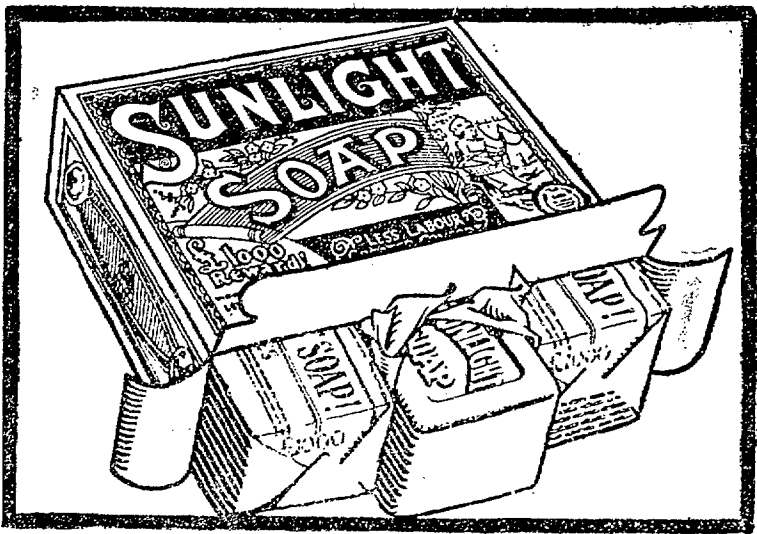
తరువాత మణ్సుఖంసెట్టిగారు తమసవరణను ప్రతిపాదించిరి.

మాలవ్యాగారి సవరణ

తరువాత మాలవ్యాగారు తమసవరణను ప్రతిపాదించిరి అన్ని దేశములనుండి వచ్చునప్రస్తుతములైనను నూటికి 15 వంతులుగాని, పాండుకు 8½ అకాలు గాని (ఏది హెచ్చైనది) పన్ను వేయవలెనని మాలవ్యాగారి సవరణ కోరుతున్నది.

మాలవ్యాగారి ఉపన్యాసము

మాలవ్యాగారిట్లు చెప్పిరి:—ప్రభుత్వమువారి దుర్మార్గపద్ధతివలన ప్రాణావళి వై మై న బొంబాయి మిల్లు పరిశ్రమకు రక్షణయొ సంగుట యవసరమే. ఎంతరక్షణ యొసంగవలెనని నా సవరణ నిర్ణయించుచున్నది. దిర్ఘాగారును ఇంక కొందరు వేసిన ప్రశ్నలకు ప్రభుత్వము వారు సరియైనప్రత్యుత్తర మియరెరి.

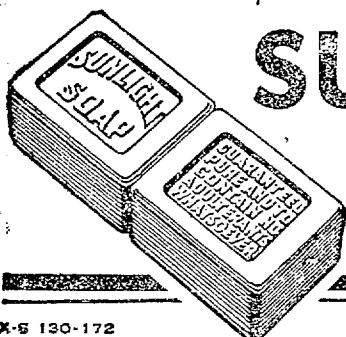


ఎల్లప్పుడు విశ్వసించదగు నట్టి నబ్బు

“నన్ లైట్” నబ్బుయొక్క యొక్కొక్క బిల్లయు, పూర్తిగా స్వచ్ఛమైనదని చేయువారు పూచీ నిచ్చుచున్నారు. నిర్మలమైనది అని షరీతుకు లోబడక యేదియు ఈవరకు అమ్మబడియుండలేదు. ప్రపంచములో లక్షలకొలది ప్రజలు దీనిని తెలిసియే “నన్ లైటు” నబ్బుతప్ప తదితరమగునబ్బును వాడరు. స్వచ్ఛమైన నబ్బే, మితవ్యయముగను, నమ్మదగినదిగను గ్రహించి తతిమ అన్ని నబ్బులకంటె, “నన్ లైట్” మేలు అని ఎన్నుకొని దానినే కావలయు నని కోరుదురు.

నన్ లైట్ నబ్బు

నన్ లైట్ నబ్బుయొక్క బిల్లయు 1000 పానుల విలువగల స్వచ్ఛందముగ పూచీని కలిగియున్నది.



SUNLIGHT SOAP

K-5 130-172

LEVER BROTHERS LTD., FORT SUNLIGHT, ENGLAND.

లీవరు బ్రదర్సు లిమిటెడ్, పోర్టు నన్ లైట్, ఇంగ్లాండు.

ప్రభుత్వమువారికిని భారత కార్యదర్శికిని ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు

వైట్ హోలునుండి భారత ప్రభుత్వమువారికి ఆజ్ఞలు వారి చేయబడలేదు. కాని బ్రిటిషు వస్త్రులు కానివాటిమీద నూటికి 5 వంతులు హెచ్చుపన్నును ఆకస్మాత్తుగా ప్రభుత్వమువారు చెందుకు వేయవలసి వచ్చినచో నాకు తోచుట లేదు. ప్రభుత్వమువారి యాపట్టును గర్హ్యము.

వస్త్రక:—ప్రభుత్వమువారిపద్ధతినిమార్చి 18 వ తారీఖున పూర్తిగా వివరించినదిగా.

మాలవ్యా:—మొదట ఉద్దేశింపనిచో తరువాత ఆపద్ధతిని మార్చుకొని యితర దేశములపై 5 ౦/౦ హెచ్చుపన్ను విధించుటకు కారణములు గనబడవు.

వస్త్రక:—వాణిజ్యసభ్యుడును, తాత్కాలికపు వాణిజ్య సభ్యుడును మిల్లయజమానుల రాయబారముతో ముచ్చటించి నప్పటినుండి విషయము విచారణలో నున్నది. ఆంగ్ల మంత్రివర్గమువారు సలహానొసంగినతరువాత విదేశములపై పన్ను హెచ్చించుటవ్యాధమని తలచి అట్లు చేసితిమి.

మాలవ్యా:—మొదటి ఉద్దేశ్యములను మార్చుకొని కొత్తపద్ధతి నవలించితిరి. ఆంగ్లమంత్రివర్గమువారు మీకు వ్రాయనిచో మొదట మీ రనుకొనినపద్ధతియే ఖాయమైయుండేదిగా.

అధ్యక్షుడు:—ఈ విషయమై ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల నన్నిటిని బయటపెట్టుట ఉత్తము.

రెయిన్:—అట్లు చేయజాలనందులకు చాల చింతిల్లుచున్నాము. ఈ విషయమై యింక నే నేమియు హెచ్చుగా చెప్పవలసినదని లేదు.

మాలవ్యా:—కొట్లకొలది ప్రజల యొగక్షేమమునకు సంబంధించిన విషయములో ప్రజా సేవకులు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను తెలుపకుండుట కోరనియము.

ఇంకను మాలవ్యాగారు ముచ్చటించబోగా అధ్యక్షుడు సభను విరమించెను. మరల సభ కేపు సమావేశమగును.

హిందూస్థానీ సేవాదళము

సంయుక్తపరగణాలలోనభ - నారిమన్ గారి

అధ్యక్షుత

కాశి, మార్చి 27:— రాబోవు యీ స్తరు నెలవులలో సంయుక్తపరగణాల హిందూస్థానీ సేవాదళ మహాసభ కాన్పురులో జరుగును. నారిమన్ గారు సభాధ్యక్షుత వహించెదరు. ఈ నెల 30 వ తేదీ ఆదివారము సంయుక్త పరగణాలందంతటను గల హిందూస్థానీ సేవాదళ కాళాసంఘములును స్థానిక కాంగ్రెసు సంఘములును జాతీయపతాక పూజలను జరుపవలెనని నిర్ణయింపబడెను. (ప్రే. ప్రె.)

మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాటా డ్రెస్స్ కో-ఆపరేటివు సొసైటీ, లిమిటెడ్.

నోటీసు

యమ్. అండ్ యస్. యమ్. డ్రెస్స్ కో-ఆపరేటివు సొసైటీ లిమిటెడ్, రాయపురం, మదరాసు వారు యీక్రింద నుడవారించిన పలువిధములైన బియ్యమును పై కనిన సొసైటీ స్టోర్సు, రాయపురంలో సరఫరా చేయుటకు పెండర్లు పిలుచుచున్నారు. 1930 సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల 14-వ తేదీ మధ్యాహ్నము రోజున సదరు సొసైటీ సెక్రటెరియు మానేజరుగారు సదరు పెండర్లు పుచ్చుకొందురు.

నెల్లూరు బియ్యము మేలు రకము  
రామసాగర బియ్యము " "  
పిషాణ బియ్యము " "

సరఫరా చేయుటకుండు నిబంధనలు, మరత్తులు, ఆటెండర్లు ఫారములోనే ముద్రింపబడి యున్నది. వైకనిన ఫారము వలయువార్లు సదరు సొసైటీ సెక్రటెరియు మానేజరు వారికి 2/- రూపాయలు యిచ్చిన పొందుదురు. వైమెత్రిము వాపసు యివ్వబడదు.

రాయపురం } డబ్బు. ఆర్. హెడ్జి,  
25-3-1930 } సెక్రటెరి అండ్ మానేజరు.

జలలహరులో అధికోత్పాదము

అహమదాబాదు, కెయిరో, బ్రోచి, సూరతు మండలములలో మిక్కిలి హెచ్చుమంది వాలంటీరులుగా చేరుట

నేను అహమదాబాదునుండి సామీప ప్రదేశములకు పంపిణీ చేయబడినది. ఇంట్లో నేను ఉన్నప్పుడు, నా సంతానమును చూచుటకు సామీప ప్రదేశములకు వెళ్ళితిని. దారిలో జలలహరు, వోల్కాను, బాగ్దాద్ లాంటివి సూరతునగరమును సూరతుమండలమునందలి యితరభాగములను గూడ చూచితిని. ఎక్కడచూచినను ప్రజలలో అత్యధికోత్పాదము విధియగుచున్నది. ప్రతిదినమున ఉదయమున సాయం కాలమున గూడ సభలు జరుగుచున్నవి. గ్రామములు వేలకొలదిగా వచ్చుచున్నాడు. చాలమంది వలంటీరులుగా చేరుచున్నారు. పెక్కుమంది గ్రామోద్యోగులు రాజీనామాలు నివృత్తుచున్నారు. ఎవ్వరిని గూడ బలవంతపెట్టగూడదని మహాత్ముడా జ్ఞాపించినందున అట్టి ఆశ్రమమును తెచ్చుటగూడ జరుటలేదు. బలిమాటలు బెదిరింపులు, ముప్పుగన వేచియున్నలేవు. వల్లభాయి గారిని ఆశ్రయించేయుటవలననే చాలమంది గ్రామోద్యోగులు స్వబుద్ధిచే రాజీనామాలు నిచ్చిరి.

ఎచట చూచినను సత్యాగ్రహ వలంటీరుల శిబిరములకడ దరఖాస్తుచారులు మిక్కిలి హెచ్చుగానే కనబడుచునే యున్నారు. ప్రతి కుటుంబమునందును కనీసము ఒకడైనను వలంటీరుగా చేరుచునే యున్నాడు. కొన్ని కుటుంబములలో నొకను హెచ్చుమందిగూడ చేరుచున్నాడు.

గాంధీజీ కుటుంబమువా రందరును చేరుట గాంధీజీ నాయకత్వమునే వహించెను. గాంధీజీ రెండవ కుమారుడగు మణిలాలుగారు దక్షిణాఫ్రికాలో ఇండియన్ ఒపినియన్ పత్రికకు సంపాదకుడుగా నుండెను. ఇతడు విశ్రాంతి కొరకు సబర్బురికి వచ్చెను. ఇతడుగూడ మొదటిదశమందు వలంటీరుగ నున్నాడు. హరిలాలుగారి కుమారుడు కందిలాలుగారుగూడ వలంటీరుగా చేరెను. బాగ్దాద్ ఆశ్రమమునందు జనరలు మేనేజరుగానున్న రామదాసు గాంధీగారు యీనెల 25 వ తేదీని చార్జిని మరియొకరి కప్పగించెను. బాగ్దాద్ లాంటి చోట్లలో మొదటిదశమతోగూడ నితడు బయలుదేరును. ఢిల్లీలో జమియియాలీయాలో నున్న దేవదాసు గాంధీగారుగూడ కొంతమంది మహమ్మదీయ వలంటీరులు వెంట గొనివచ్చునని తెలిసినది. గాంధీగారి సర్వసత్వీయగుకస్తూరిబాయిగారు స్త్రీలను ఒకదశముగా నేర్పరచి సత్యాగ్రహము నొనరించుటకు బ్రోచి జిల్లాలోని టిర్థలుకు వెళ్లెదరు. హరిలాలు గాంధీగారు మాత్ర మొకను చేరలేదు. వీరుగూడ త్వరలోనే చేరవరని వీరి సోదరులు నమ్ముచున్నారు.

దండి సత్యాగ్రహస్థానము ఇది నవసారికి మిక్కిలిచేరువగానున్నదిగాన నవసారిలో ఉత్సాహము మిక్కిలి హెచ్చుననున్నది. నవసారి బరోడా సంస్థానములోని గ్రామమైనను అచటి ప్రజలుగూడ అధికోత్పాదమునే వెల్లడించుచున్నారు.

ఉద్యోగుల కేమియును లభింపకుండుట దండిలో సాల్వబ్యూట్రులును కూలీలును ఉత్సాహ త్రవ్వినీ గోతులుత్రవ్వి కప్పివేయుచున్నారు. మొన్నటివరకును అచట వైనికదళముగూడ నుండెను గాని గ్రామములు వారి కే వస్తువునుగూడ విక్రయింపనందున, వారటనుండి వైదలిపోవలసివచ్చినది. సాల్వబ్యూట్రా నూపరింపెండెముగూడ యీ కారణముననే బరోడా సంస్థానమున బసచేయవలసివచ్చినది.

సమిష్టి సత్యాగ్రహవిధానము ప్రభుత్వమువారి చర్యపై నాధారపడియున్నది

దొరతనమువారు మహాత్ముని అతనితో వెళ్ళిన 80 మంది వలంటీరులను అరెస్టు చేసినచో వెంట వెంటనే క్రొత్తదళములు ఒకటి తరువాత నొకటిగా వచ్చుచుండును. అటులగాక దొరతనమువారు ఉపేక్షబూనినచో యీదళములు వేరువేరుస్థలములకు పోయి ఉత్సాహతయారుచేయు వారలైరించును. జలలహరు లాంటి కానుండి 50 మంది ఒక దశముగా నేనుగానే యీ దళము చేరినచో బాగ్దాద్ లాంటి చోట్ల కానుండి 50 మంది రేపు బయలుదేరి దండి వెళ్లెదరు. ఈరీతిగా ఈ రెండు లాంటివారికిని వంతులు వేయబడెను. తక్కిన లాంటివారివారు వేరువేరు స్థలములలో సత్యాగ్రహమును జరుపుచు యేర్పాట్లు జరిగినవి.

గుజరాతు విద్యాపీఠము గుజరాతు విద్యాపీఠము నందలి ఉపాధ్యాయులును విద్యార్థులునుగూడ మిక్కిలి దీక్షతో పనిచేయుచున్నారు. ప్రధానాచార్యుడగు కల్కేగారు స్వయముగా పరీక్షల చేయుచున్నారు. అహమదాబాదునుండి అతడొక గ్రామమునుండి మరొక గ్రామము బయలుదేరుచుండును. ఈ గ్రామములో ప్రచారము చేయుచున్నారు. వీరిలో కొంద

అతిమేలైన బ్లూజాగల్ నీమకమలములకు సుప్రసిద్ధమైనది. స్థాపితము 1893 వీకంసీ చబల్ దాస్ అండు సమ్మ నీమకమలములు నగల వర్తకులు 112, 118 చె నాబజారు రోడ్ మద్రాసు

రిజిస్టరేషన్ దండి గ్రామమునచేరి అచట నన్నిటికిని గూడ సిద్ధముగానే యున్నాడు.

మండల నాయకులు సూరతు మండలమున మహాదేవదేవాయిగారును బ్రోచి మండలమున డా॥ చందూలాలుదేవాయిగారును, కెయిరా మండలమున దర్బారుగోపాలదాసుగారును అహమదాబాదు మండలమున డాక్టరు హరిప్రసాదుగారును నాయకులుగా నున్నారు. డాక్టరు సుమంతు మెహతా గారునుగూడ సూరతుమండలముననే పనిచేయుచున్నారు. మహమ్మదీయులు పలువురు విద్యాపీఠదళములందును మొదటి సత్యాగ్రహ దళమునందునుగూడనున్నారు. పార్సీలలో కొందరుగూడ చాలశ్రద్ధతో పనిచేయుచున్నారు. మహిళా వలంటీరు దళములు సబర్బురీ సత్యాగ్రహ శ్రమమున దాదాభాయి నారోజీగారి మనుమరాలగు కర్మదుసేనుగారును సూరతు ఆశ్రమమునందు శ్రీమతి ముతుబెనుపెటిటుగారును స్త్రీలకు శిక్షాసనరున్నారు. బెహరాం మెహతాగారును ముతుబెనుగారును గ్రామములలోగూడ ప్రచారముచేయుచున్నారు. (ఫీ. ప్రెస్.)

వాతావరణస్థితి 1930 సం॥ మార్చి నెల 27-వ తేదీ గురువారము

Table with 5 columns: ముఖ్యజిల్లాలు, వర్షపాతము, ఉష్ణోగ్రత, తేలికపాదము, గాలిచలనము. Rows include గోపాల్ పూర్, డిబ్రుగఢ్, కాకినాడ, మచిలీపట్నము, కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురం, కడప, తెలంగాణ, మద్రాసు, కడపూరు, తెలంగాణ, నేలమ, కోయంబటూరు, తిరుచనాపల్లి, కాకతల్, నుగూరు, టాంబెట్, పాలంకోట, రిరువేంద్రము, కొచ్చిర్, కొత్తపల్లి, మంగళూరు, తెంగూరు, మైసూరు, కొడైకాణం, మారుర్.

సర్పారులు:—మచిలీపట్నములో 1.7" దక్షిణమున శీతోష్ణస్థితి 8 మొదలు 7 డిగ్రీలు తక్కువ. డిబ్రుగఢ్:—అనంతపురములో 0.3" కడపలో 0.2" వర్షించెను. కడపలో 8 బళ్లారిలో 5 డిగ్రీలు పగటివేడిమి తక్కువ. గాత్రివేడిమి కడపలో 5 డిగ్రీలు తక్కువ. కర్నూటకు:—కడపూరులో 0.2" వర్షించెను. తెలంగాణ మద్రాసులో చినుకులుపడెను. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది. ఎ. ఎ. నారాయణయ్యర్, మాజీ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

అసెంబ్లీ కార్యక్రమము ఢిల్లీ, మార్చి 28:—బారత్ కాననసభ ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ మంగళవారము వరకు కొనసాగును. శనివారము 29 వ తేదీన సభ జరుగదు. 31 తేదీ సోమవారమునాడు మంగళవారము 1 వ తేదీన సభ జరుగదు. ఇంకను అధికముగగూడను సభ కొనసాగవచ్చును. (ఫీ. ప్రె.)

పశ్చిమకృష్ణా సత్యాగ్రహులకు ఆహ్వానము

ఏప్రిల్ 2 తేదీని బెజవాడలో సమావేశము కావలెను బెజవాడ, మార్చి 27:—

పశ్చిమ కృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శిగారు యిట్లు తంజి నిచ్చిరి. పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా సత్యాగ్రహులకు బెజవాడ గవర్నరు పేటలోని ఆంధ్రరత్న భవనములో ఉచితముగా భోజన విసతులు ఏర్పాటు చేయబడును. సత్యాగ్రహులందరును తలపెట్టిన కార్యము పూర్తియగువరకును తిరిగి యింటికి పోవూడవను దృఢనిశ్చయముతో ఏప్రిల్ 2 తేదీకి బెజవాడ రావలెను. (ఫీ. ప్రె.)

స్థానికవార్తలు

రాకపోకలు:—కృష్ణానది ఉబ్బయ్యగారు నిన్న రాత్రి వాల్తేరుకును, జయపూరుమహారాజాగారును జయపూరు దివాను రామకృష్ణన్ ఐ. సి. యన్. గారును జయపూరుకును వెళ్లిరి.

మద్రాసు కార్పొరేషను సభ:—నాయదా వేయబడిన మద్రాసు కార్పొరేషను సభ రాబోవు 29 వ తేదీని సాయంకాలము 4 గంటలకు రిప్రసెంటేషనును జరుగును.

హరికథాకాలక్షేపము:—మదరాసు హిందూ థియేటర్లో హెన్రీ-ల్ హేలలో 1930 వ సం॥ మార్చి నెల 30-వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రము 4-15 ఘం॥ శ్రీమత్ ఉ. కే. విద్యాన్ శ్రీరంగం శిక్షాపాఠశాల స్వామివారు రావణవధ అను కాలక్షేపమును గావించెదరు.

ఒక గొప్పబహిరంగసభ:—మద్రాసు యువజన స్వాతంత్ర్యపక్షము యజమాన్యమున రేపు సాయంకాలము 6 గం. శ్రీరాములునాయుడు పార్కునందు మహాత్మాగాంధీ గారి సత్యాగ్రహ ఉద్యమమును బలపరుచుటకు వాలంటీరును చేర్చుటకు గొప్పబహిరంగసభ జరుగును. శ్రీయంతులు యం. యన్. నుబ్రహ్మణ్యఅయ్యర్, వెంకటకృష్ణపిళ్ళ, ఓమకొటిపిళ్ళ, వి. యల్. శాస్త్రి, డా॥ నుబ్బరావు, పి. యన్. భావ్యం గార్లు ఉపస్థితింపెదరు.

కావలయును:—నేర్పరియగు ఒక శిల్పి కాకినాడయందు ప్రశస్తిములగు మోటారుబండ్లను రిపేరుచేయుటకు జీతము 60 మొదలు 80 వరకు యోగ్యతను అనుసరించి, ఎలక్ట్రిక్ సంబంధమైన ఎటుక ప్రధానముగా నుండవలయును. బాక్సు నెం 42 క-వరఖాస్తు చేయవలయును.

కావలయును కాకినాడజిల్లాలో, ప్రశస్తిములగు మోటారుబండ్లను అమ్ముటకు నేల్సుమెన్ జీతము రూ 150 మొదలు 250 వరకు వారివారి యోగ్యతను అనుసరించి, బాక్సు నెం 42 క-వరఖాస్తు చేయవలయును.

ఇటుల విశ్వాసముగా గార్డన్ డ్రాఫ్ట్ అండ్ కంపెనీ, (మద్రాస్) లిమిటెడ్. హెచ్. పూడ్ రావు, మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

తేలు మందు నీసా 1 కి వెల రూ. 0.8-0 వి. పి. సహా 0-13-0 తేలుకాటునల అపాయము లేదు గాని విశేషబాధగలదు. అమృతాంజనండిపో 7 రంబుకెట్టివీధి, మదరాసు



### అహమ్మదాబాదు మిల్లుదారుల స్వదేశవత్త్రుదీక్ష

మిల్లుదారు లందరును మిల్లులకు సంబంధించిన వారందరును స్వదేశవత్త్రుములనే ధరించవలయునని తీర్మానించిరి

అహమ్మదాబాదు, మార్చి 26:—అహమ్మదాబాదు మిల్లుదారు లందరు నిన్న సభచేసిరి. మిల్లులకు సంబంధించినవారందరును కూడ స్వదేశవత్త్రుములనే యుపయోగించవలయునని తీర్మానించబడినది.

ఈ తీర్మానమును కన్వేనర్ బాయి లాలుభాయిగారు ఉపపాదించిరి. వీరు మొట్టమొదట ఉపపాదించిన తీర్మానములో “శుద్ధ స్వదేశీ వత్త్రుమునే ధరింపవలెను” అను మాటలు ప్రయోగింపబడినవి. అనగా యీ దేశములో తయారుచేయబడిన నూలు ధో యీ దేశములో నేయబడిన వత్త్రుములనే ఉపయోగించవలయునని ఆర్థము. ఖద్దరునే ఉపయోగించవలయునను మాట తీసివేసి స్వదేశీవత్త్రుములు అనుమాట ఉపయోగించి తీర్మానము సవరించబడినది. కొందరు స్వంతముగ ములు కలపారు విదేశీపు నూలుతో బట్టలు నేయుచున్నారు.

అందువల్ల “శుద్ధ స్వదేశీ ఉపయోగించవలెను” అనుపరతులో శుద్ధ అనుమాట తీసివేయవలసినదిగా సభలోనివారు (అందు ముఖ్యముగా మేనేజింగు కమిటీవారు) కోరిరి. అందువల్ల “శుద్ధ” అనుమాట తీసివేయబడినది.

సవరింపబడిన తీర్మానమే సభలో ఆమోదింప బడినది. (ఫ్రీ ప్రె.)

### మధ్యపరగణాల గవర్నరు

నాగపూరు, మార్చి 26:—ఈనెల 29 వ తేదీ ఉదయమున సో మాంటాగు బట్టరుగారు నాగపూరు చేరెదరు. ఆదిని గవర్నరు చార్జి వుచ్చుకొనెదరు. (ఆ. ప్రె.)

### సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ

కాకోరి ట్రైబిల విషయమై ప్రభుత్వసభ్యుడు వివరములు తెలుపుట

లకోరి, మార్చి 26:—నేటిదినము సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభలో కాకోరి ట్రైబిల విషయమై ఆడుగబడిన ప్రశ్నకు హోం మెంబరు గారు ఇట్లుచెప్పిరి:—కాకోరి కుట్రకేసు నందు శిక్షింపబడిన ఆర్. కె. సిన్హా, యం. యస్. నుప్ర, యస్. యె. బిక్కిగార్లు బారెల్లి కారాగృహమున శిక్షననభవింపుచున్నారు. వీరు ఫిబ్రవరి 8వ తేదీని ఆహారనిరసనత్రము పూనిరి. ప్రస్తుతము వీరికి బలవంతముగ ఆహార వియ్యబడుచున్నది. అందుచే వీరు ఇప్పుడు ఆరోగ్యముగ నున్నారు. వీరిని ఏతరగతియందు చేర్చవలయునను విషయమై జైలుల నూపరింపెండ్రు అలోచించుచున్నారు. వీరి కూడనూ ప్రభుత్వమువారికి చేరగనే ఉత్తరువులు ప్రకటింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

### అఖిలపక్షమహాసభ ఉపసంఘము

రెవరెండు చటర్జి, యం. సి. రాజాగార్లకు ఆహ్వాన మంపబడుట

ధిల్లీ, మార్చి 26:—అఖిలపక్షమహాసభ సభ కమిటీ యందు చేరి పనిచేయవలయునని సో తేజ్ బహదరు సమ్రాగారు రెవరెండు చటర్జి, యం. సి. రాజాగార్లకు కోరియున్నారు. ఇందులకు వీరిరువురు అంగీకరించిరి.

సభ కమిటీ సమావేశము ఢిల్లీలో జరుగుట

భారత శాసనసభ ఇంకను కొన్ని దినములు జరుగనప్పించువల్ల, మహాత్ముని సత్యాగ్రహయాత్రవల్ల బొంబాయి రాజకీయవాతావరణము ఆందోళనపూరితమై యుండుటచేత అఖిలపక్ష మహాసభ సభ కమిటీ సమావేశము బొంబాయిలో కాక ఢిల్లీలో జరుగవచ్చునని తోచుచున్నది. (ఫ్రీ ప్రె.)

### ఖర్గపూరు రైల్వే కర్మాగారములలో సాత్వికనిరోధము

బి. యె. ఆర్. కర్మాగారముల దురవస్థ

ఖర్గపూరు, మార్చి 26:—బెంగాలు నాగపూరు రైల్వే కంపెనీవారి కర్మాగారములు ఖర్గపూరులో నున్నవి. కర్మాగారములలో పనిచేయు పనివాండ్లు యభివృద్ధులనుగూర్చి విచారణ చేయగలందులకై రైల్వే అధికారులు కొందరిని పనివాండ్లు ప్రతినిధులను చేర్చి యొక కమిటీగా ఏర్పరచియుండిరి. యీ కమిటీవారివల్ల కలిగిడి ప్రయోజనము అత్యల్పమని యెంచి పనివాండ్లు అసంతృప్తి జెందిరి.

అందువల్ల కమ్యూరపనిచేయు కర్మాగారములో 600 మంది పనివాండ్లు సత్యాగ్రహము చేయుచున్నారు. వీరు కర్మాగారములోనికి వెళ్లెదరు, కాని పని చేయరు. అందువల్ల కర్మాగారము మూసివేయ బడినది. పనివాండ్లు తిరిగి పనిలోనికి ఎప్పుడు వచ్చిచేరుదురో తెలియదు. ఎలెక్ట్రిక్ వక్కుపావు, బాయిలరు వక్కుపావులలో కూడ యీ సత్యాగ్రహము వ్యాపించినది.

గిరిగారి సభ

గిరిగారి అధ్యక్షతను నిన్న ధనసింగ మైదానమువద్ద పనివాండ్లు బహిరంగసభ జరిగెను. కమ్యూరపనిచేయు కర్మాగారములోని పనివాండ్లు సత్యాగ్రహముచేయుట మంచిదికాదని యు కార్మికసంఘము ఒక్కొక్కరిగా ఏకమఖిలుగా వ్యవహరించవలెననియు చెప్పిరి.

కార్మికసంఘముయెడల జిల్లా లోకో నూపరింపెండ్రు అగురు వహించిన వైఖరి బాగుగాలేదని ఖండించుచు తీర్మానము చేయబడినది. (ఫ్రీ ప్రె.)

### మో హి ని తై ల ము

5 తు|| నూచెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.

పురుషులు వాడుటకు ఇతోగ్యమైనది

అమృతాంజనముడిపో బొంబాయి, మదరాసు.

ఈ ప్రాస్పెక్టును ప్రతియొకటి మద్రాసు, రిజిస్ట్రారు ఆఫ్ బాయింటు స్టాక్ కంపెనీలవారియొద్ద దాఖల్ చేయబడియున్నది.

PENINSULA FILMS LIMITED

పెనిన్సులా ఫిల్మ్స్ లిమిటెడ్

ప్రాస్పెక్టును

(1918 నెల 10 ఇండియన్ కంపెనీల అక్టోబరు 10 రిజిస్టరు చేయబడినది.)

అనుమతిబొందిన మూలధనము

రూ. 1,00,000

వాటా 1 కి రూ 5 వంతున 20,000 వాటాలుగా విభజింపబడినది.

వాటా మొత్తము పూర్తిగా రూ 5 లను దరఖాస్తుతో చెల్లించినవారికి వాటాలొసగబడును.

డైరెక్టరులు

పి. దురస్వామిరెడ్డిగారు:—దుబాస్ మెసర్స్ సెప్టెన్ అండు మాకో కొనెని లిమిటెడ్ బాండ్లను, మద్రాసు.

ఎస్. జానకిరామిప్పిల్లెగారు:—క్రోరియందార్, ఫులియూరు, కోడంబాకం, 5 మత్తుముదలిపిడి, వేపేరి, మద్రాసు.

టి. జి. గోపాలకృష్ణప్పిల్లెగారు:—ప్రాప్రైటరు మెసర్స్ టి. ఆర్. గోపాలకృష్ణ అండు కో 20 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

పి. వేణుగోపాలశెట్టిగారు:—కాషియరు మెసర్స్ బెన్లు అండు కో లిమిటెడ్, మద్రాసు. “రాట్నం హౌస్” వేపేరి, మద్రాసు.

టి. పొనిరూలప్పిల్లెగారు:—ఎంజినీరింగు కంట్రాక్టరు ఎం. అండు ఎస్. ఎం. రైల్వే “సాగ్రా ప్రెస్” రిటర్డెడ్ రోడ్, వేపేరి, మద్రాసు.

టి. రామదాస్ప్పిల్లెగారు:—ఆసిస్టెంట్ నూపర్ వైజు ఎలెక్ట్రికల్ డిపార్టుమెంట్, కార్పొరేషన్ ఆఫ్ మద్రాసు, 8 హంటర్స్ రోడ్డు, వేపేరి, మద్రాసు.

టి. ఎస్. విశ్వనాథప్పిల్లెగారు:—ఎంజినీరింగు కంట్రాక్టరు, ఎస్. వి. రైల్వే “సంబంధ విలన్” ఫోటో కమిషనర్స్ రోడ్డు, మద్రాసు.

జానాబ్ ఏ. జెనులాబ్ డిక్ సాహెబ్ బహదూరుగారు:—వర్తకులు, 118 బంకశాలపిడి మద్రాసు.

థామస్ హెచ్. హఫ్టెన్ గారు:—ఫిల్మరెంటర్ అండు ప్రొడ్యూసర్, చింతాడిపేట, మద్రాసు.

మేనేజింగు ఏజెంట్లు:—థామస్. హెచ్. హఫ్టెన్ అండు సన్స్.

బ్యాంకరులు

డి ఇంపీరియల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, హంటురోడ్డు, మద్రాసు.

ఆడిటర్లు

మెసర్స్ కృష్ణమూర్తి అండు కో:—ఆడిటర్లు, 4 ఆంథర్స్ పిడి, జి. టి. మద్రాసు.

లిగల్ అడ్వైజరు

ఎక్. కె. మోహనరంగప్పిల్లెగారు:—బి. ఏ. బి. ఎల్., అడ్వోకేట్, హైకోర్టు, మద్రాసు.

రిజిస్ట్రారు ఆఫీసు

1-71 స్వామినాయక్ పిడి, చింతాడిపేట, మద్రాసు

ఇండియన్ ఫిల్మ్స్ లను విరివిగా తయారుచేయు ఉద్దేశముతోడనే ఈ కంపెనీ యేర్పాటు చేయబడినది. ఇదివరకే వ్యాపారమును సాగించుచున్న పెనిన్సులా ఫిల్మ్స్ సెర్వీసుకంపెనీని వీరు పుచ్చుకొని, మిస్టర్ థామస్, హెచ్. హఫ్టెన్, న్యాయాధ్యక్ష ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫోటోగ్రాఫీయందు పట్టము బొందిన మిస్టర్ హోల్లెస్ విల్లీయం డిల్లీజ్ మొదలగువారి సెర్వీసును కూడ వీరు పొందియున్నారు. మిస్టర్ థామస్, హెచ్. హఫ్టెన్ గారు ఈ రాజధానియందును, ఉత్తర ఇండియాయందును ఫిల్మ్లను తయారుచేయుటవారిలోను, వాటిని అడ్వేంస్సుచుండు మిక్కిలి సామర్థ్యముగలవారని సుప్రసిద్ధులై యున్నారు. ఈ వ్యాపారమునందు వారికిగల గడచిన 17 సంవత్సరముల అనుభవము ఈ కంపెనీ దిగ్విజయమునకు చాలినంత పూచీగానున్నది. మిస్టర్ హోల్లెస్ విల్లీయం క్రజ్ గారు సినిమాటోగ్రాఫరుగా గొప్పఅనుభవమును గడించి మిక్కిలి సుప్రసిద్ధులై యున్నారు.

రామదాసు ఫిల్మ్లందు వారుచూపిన నేర్పరితనము వారి కి సామర్థ్యములకు నిదర్శనముగా నున్నది. మొదటి ప్రాడక్షన్ ఆఫ్ డే తయారై, సిద్ధముగానున్నది. రాబోవు మాసమునందు త్వరలోనే ఇది ప్రదర్శనమునకు సిద్ధముగానుండునని నిరీక్షించబడుచున్నది. నిజముగా ఈ ఫిల్మ్ ఈ భాగములందు మిక్కిలి జయప్రథముగా నుండుననియు, మరియు ఈ ఫిల్మ్ నందుమాత్రము 100 కి నూరురూపాయలు లాభము పంచిపెట్టబడునని నిరీక్షించబడుచున్నది. ఒక్కొక్క సంవత్సరమునందు కనీసము 6 పిక్చర్లు సెనను తయారు చేయుటకు తగిన యేర్పాట్లు చేయబడినది. ఈ పిక్చర్లలో ప్రతియొక్కటి ప్రజలను పూర్తిగా ఆకర్షించునట్లుగా చేర్పరచబడినది. పూర్తివివరములు, ప్రాస్పెక్టును ప్రజలు వాటాఫారములు వగైరాలు రిజిస్ట్రారు ఆఫీసునందు దొరకును, లేక దరఖాస్తులను పంపుకొనిన తపాలాద్వారా పంపబడును.

## చెన్నపురి కార్పొరేషను

బడ్జెటు విచారణ

కొన్ని అత్యవసరవిషయములు ముందుగా

చర్చింపబడుట

మద్రాసు, మార్చి 27:—వామదా వేయబడిన సభ తిరిగి నిన్నటి సాయంత్రమున సమావేశమయ్యెను. బడ్జెటును విచారించుటకు ముందుగా అధ్యక్షుడు కొన్ని అత్యవసర విషయములను చర్చింపగోరెను.

బియ్యము సప్లయికోరకు తెండర్లు

ఈ విషయమునుగూర్చి కమిషనరుగారు తమ నోటును సభయందు బెట్టిరి. 1930-31 సంవత్సరమునకు కార్పొరేషనుకు బియ్యము సప్లయికోరకు తెండర్లు జనవరి 29 తేదీన చేరెను. రామస్వామి నాయుడు అను నతని తెండరు అంగీకరింపబడుటకు తాము (కమిషనరు) జనవరి 24 తేదీన సిఫార్సుగావించిరి. ఆరోగ్య సాయసంఘముచే యావిషయము విచారించబడుటకు నిర్ణయింపబడిన ఫిబ్రవరి 12 వ తేదీ యాదయమున అప్పాస్వామి మునలియారు అను నతనినుండి యొక తెండరు చేరెను. ఈ తెండరు ధర మొదట అంగీకరింపబడిన తెండరు ధరకంటె చాల తక్కువగా నుండెను. కాబట్టి తాము (కమిషనరు) ఆరోగ్య సాయసంఘమువారియనుమతిపైని క్రొత్త తెండరు బిలువగా, తమకు చేరిన తెండర్లలో అప్పాస్వామిమొదలియారు అనునతని తెండరు ధర తక్కువగా నుండుటచేత అది అంగీకరింపబడుటకు దాము సిఫార్సు గావించిరి. కాని ఆరోగ్య సాయ సంఘము వి. బాపయ్య అను నతని తెండరు అంగీకరింపబడుటకు సిఫార్సు గావించెను. ఈ విషయ మిప్పుడు సభవారిచే విచారించబడవలసి యున్నది. అని కమిషనరుగారు తమ నోటు నందు చెప్పిరి.

శ్రీయుత ఎన్. సత్యమూర్తిగారు కమిషనరుచే మొట్టమొదట సిఫార్సు చేయబడిన రామస్వామి నాయుడు అనునతని తెండరు అంగీకరింపబడవలెనని యొక ప్రతిపాదన గావించిరి.

రెండవసారి తెండర్లు బిలువకు కమిషనరున కధికారము లేదనియు, అట్టి యధికార మొకవేళ నున్నప్పటికిని, తాము క్రొత్త తెండర్లు బిలువలసినయవసర మెట్లు గలిగెనని సత్యమూర్తిగారు ప్రశ్నించిరి.

కమిషనరుగారు తమ కట్టి యధికారమున్నదని వాదించిరి.

వి. చక్రవర్తిగారు కమిషనరు ఆరోగ్య సాయసంఘమువారి యనుమతిపైని క్రొత్త తెండర్లు బిలువకు కధికారము గలదనియు, కాని, రెండవతెండరులో సప్లయచేయుదు బియ్యము మంచిరకమో కాదో పరీక్షింపబడినట్లుగా తెలియలేదనియు, కాబట్టి బియ్యపుసాంపిచ్చి పూర్తిగా పరీక్షింపబడుటకుగాను యావిషయముగూర్చి విచారణ మరియొక వారమునకు వాయిదా వేయబడవలెననియు, చక్రవర్తిగారిక ప్రతిపాదన గావించిరి.

ఏ. ఎన్. రోజ్ గారు ఆహారపదార్థములకు సంబంధించిన విషయమును విచారించుటకు ఆరోగ్య సాయసంఘమునకు మాత్రమే అధికారము గలదనియు, కాబట్టి, ఆరోగ్య సాయసంఘమువారి సిఫార్సు అంగీకరింపబడవలెనని యొక సవరణ నుపపాదించిరి.

మరికొంత చర్చ జరిగినపిమ్మట రోజ్ గారి సవరణ ఆమోదింపబడెను.

బడ్జెటు విచారణ

తిరిగి ప్రారంభింపబడగా, బషీరు అహమ్మదు సయ్యదుగారు కార్పొరేషను ఉద్యోగుల సంఖ్యను తగ్గించుటగూర్చి మొన్నటి సభలో ప్రతిపాదించిన తీర్మానము చర్చింపబడి, అధిక సంఖ్యలకుచే శ్రోశియేయబడెను.

బీదవిద్యార్థులకు మధ్యాహ్న భోజనము

కార్పొరేషను పాఠశాలలలో బీదవిద్యార్థులకు మధ్యాహ్న భోజనమును (వస్త్రములనుకూడ) సప్లయ చేయుటకుగాను రూ. 40,000 మొత్తము బడ్జెటులో నేర్పాటుచేయబడవలెనని శ్రీయుత వి. జి. వాసుదేవప్పగారి రొకతీర్మానము నుపపాదించిరి.

శ్రీయుత సత్యమూర్తిగారు రూ. 80,000 మొత్తము యేర్పాటు చేయబడవలెననియు, శ్రీయుత హెచ్. ఎం. జగన్నాథంగారు రూ. 25,000 మొత్తము మాత్రమే యేర్పాటు చేయబడవలెననియు, సవరణ నుపపాదించిరి. సవరణ ఆమోదింబడెను.

అంతటితో సభ తిరిగి నేటి సాయంత్రమునకు వాయిదావేయబడెను.

## మద్రాసు కార్పొరేషను సభ

చెన్నపురిరోడ్డుల యభివృద్ధి

బడ్జెటు ఉపసాదనలు సవరింపబడుట

మద్రాసు, మార్చి 28:—మద్రాసు కార్పొరేషను సభ నిన్న సాయంత్రము మరల 1930-31 సంవత్సరపు బడ్జెటు నూచనలను చర్చించుటకు గా. ఏ. రామస్వామి మొదలియారుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను.

రోడ్డుపనులలేనిభయందలి కొరతలు

రోడ్డుపనులను భవనముల పనులను సరిగా తనిఖీగావించుటకు ఇద్దరు సుమారులు మోటారు వైకిలు లియ్యబడి నియమింపబడవలె ననియు, అందుకు రూ. 3120 మొత్తము ప్రత్యేకింపబడవలయుననియు, ఏ. యన్. రోజ్ గారి ప్రతిపాదనపై చర్చ జరిగెను. రోజ్ గారు సభయందు హాజరుకాకపోవుటచే జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారు సవరణ ప్రతిపాదించిరి.

కే. శ్రీరాములు నాయుడుగారు సవరణను ఎదిరించిరి. గడ్డెరంగయ్య నాయుడుగారు యీసవరణలన ఏమియు లాభముండదనియు కార్పొరేషనుపనులన్నియును తనిఖీగావించుటకు ఆమోదింబడవలెనని ఓవర్సీగ్లను నియమింపవలె నని నుడిచిరి.

ప్రస్తుతము ఉన్న ఓవర్సీగ్లకన్నను ఇంకా 5 ఓవర్సీగ్ల నియమించిన ఒక్కొక్కడినిజనుకు ఒకఓవర్సీగ్ల ఉండునటు లగునని కమిషనరుగారు నుడిచిరి. ఈ యేర్పాటు మంచి యేర్పాటేగాని యిప్పటి కార్పొరేషను ఆర్థికస్థితియందు నూతనముగ ఓవర్సీగ్ల నియమించుటకు వీలులేదని నుడిచిరి. యన్. సత్యమూర్తిగారు మాట్లాడుచు అంతగామంచిదిగాని యేర్పాటుమీద ధనము వ్యయముచేయుట కన్నను కమిషనరుగారు యీ పనులకుగాను నూతన సిబ్బంది ఉంచుచివయమై యోచించి సలహా నొసగవలెనని కోరిరి.

ప్రతిపాదన ఉపసంహరించుకొనబడెను.

కే. వెంకటస్వామి నాయుడుగారు రోడ్డులకుగాను ప్రత్యేకింపబడిన బడ్జెటు మొత్తమునందు రూ. 1 లక్షంపవలెనని ప్రతిపాదించుచు రోడ్డుల అవ్వవచ్చుచు మరనుటలు గావించవడకుండువిషయము ఇంజనీయర్లు, అసిస్టెంటు ఇంజనీయర్లు గుర్తించి సరిగా తనిఖీచేయుచుండవలె నని నుడిచిరి.

ప్రస్తుతపు రోడ్డులను కంకర తారు వేసి అభివృద్ధి పరచుటకుగాను రూ. 80000 క్లత్తమును ప్రత్యేకింపవలెనని ఆర్. డాన్ గారు సవరణ ప్రతిపాదించిరి. కొన్ని రోడ్డుల చాల పీనస్థితియందున్నవనియు, ఈరోడ్డులపై చేయింబడు లాగువారు చాలశ్రమకు లోనగుచున్నారనియు వీరు నుడిచిరి. అన్ని రోడ్డులను బాగుగకంకరవేసి మరమ్మత్తులు గావించవలెనని వీరు కోరిరి.

జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారు సవరణను బలపరచిరి.

సత్యమూర్తిగారు కూడ సవరణను బలపరచినపిదప సవరణ ఆమోదింపబడెను.

రోడ్డు పరికరములు తారు మొదలగు పదార్థములను కొనుటకుగాను రూ. 80,000 మొత్తమును ప్రత్యేకింపవలెనని ఆర్. డాన్ గారు మరియొక సవరణ ఉపపాదించిరి. చిన్న చిన్న సందుల బాబులు కూడ తారు గావించబడిన వగరము ఆరోగ్యము లిగియుండునని వీరు నుడిచిరి.

ఈ కార్యమునకు పై మొత్తము చాలదనియు ఇంకను రూ. 20,000 అధికముగా ప్రత్యేకింపవలె నని సత్యమూర్తిగారు ప్రతిపాదించిరి. కమిషనరుగారి సలహాపై వీరి మొత్తమును నిర్ణయించుట నాయె నని నుడిచిరి.

ప్రస్తుత రోడ్డులను మంచిస్థితియందుంచుటకు 80,000 రూ. కావలెననియు, ఈ మొత్తముతో యితరరోడ్డులను తారు గావించుట కుపయోగింపబడు నని కమిషనరుగారు నుడిచిరి.

సవరణ ఆమోదింపబడెను. రోడ్డు మరమ్మత్తు కార్యము లకుగాను రూ. 1100000 ప్రత్యేకింపబడెను.

అంతటితో సభ తిరిగి నేటి సాయంత్రమునకు వాయిదా వేయబడెను.

## సర్వపక్ష సమావేశ రిపోర్టు

నెహ్రూగారిపోర్టు తెలుగుపుస్తకములు బెజవాడ ఖద్దరు స్టోర్సులోను, బందరు, కాంగ్రెసు ఆఫీసు లోను విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. కావలసినవారు ఆయాస్థలములలో తీసుకొనవచ్చును. వెల రు 1/- ఒకరూపాయి మాత్రం

# విదేశవార్తలు

## జర్మను ప్రభుత్వరాజీనామా

(రూటరు)

బెర్లిన్, మార్చి 27:—ఆర్థిక కార్యక్రమమును గూర్చి ప్రభుత్వమునకును ఆయాపక్ష నాయకులకును భిన్నాభిప్రాయములు వచ్చుటచే ప్రభుత్వము రాజీనామానిచ్చెను. యంగు విధానమును అవలంబించుటకు ముందే ఈవిషయమయి ఘర్షణ జరుగుచున్నది. రిచిస్ట్రానులో సోషలిస్టులు అధికసంఖ్యాకులు. వారికి ఆర్థికకార్యక్రమము ఇష్టములేదు. కోశాధిపతి సోషలిస్ట్. అయినను సోషలిస్టుల కెంతమాత్రము ఇష్టములేదు.

వై మానికులకు విందు

ఇండియా హైకమిషనరు 27 తేదీన చాక్లా, ఇంజనీర్లుగారు వార్డుల హోటెలులో విందుపెట్టిరి. విందుకు వెడిఉడ్ బెన్సు, థాంసక్ ప్రభువు, సర్ సెప్టక్ బ్రాంకర్డ్, డాక్టరు పరంజిపాయి, థామస్ కార్లయిలు, ఎస్. ఎల్. గుప్తా, మాధరుగార్లు వచ్చిరి.

## ఇండియాలో లంకావైరు

### బట్టలవర్తకము నూటికి సగము

పోయినది

(వైలెన్)

రస్సీ, మార్చి 27:—కామస్కసభలో సర్ హెర్బర్టు క్యామ్యూలుగారు ప్రతిపక్షముగా పనిలేనివారి సమన్వయము గూర్చి ప్రస్తావించిరి. ఇంత అన్యాయముగ లంకావైరువర్తకము 10 సంవత్సరములలోపుగ ఎన్నడును పాడుగాలేదనిరి. ఎగుమతులు తగ్గిపోవుటచే ఈదుస్థితికి కారణము.

ఇండియాలో వర్తకము సగము పడిపోయినది. నూలు సరుకుల రక్షణము అను రూపమున ఇండియాలో బట్టలు ఎక్కువగా తయారగుచున్నవి. ఇండియాను జపానునుండి బట్టలు ఎక్కువగా దిగుమతియగుచున్నవి. జపాను సరకులకు బహుమితిని పరుకులనే ఉపయోగించవలెనను యుద్ధోక్త్యముతో జపాను సరకులపై పన్నులను విధించినను బ్రిటిషుబట్టలపై వేసిన పన్నులు ఎక్కువగుటచే లాభము లేదనిరి.

లంకావైరు వర్తక పరిస్థితులు బాగులేవని వర్తక సంఘాధ్యక్షులు గ్రాహంగా రంగీకరించిరి. 154000 మంది పనిలేకుండా బాధపడుచున్నారని తెలియుచున్నది. ఈవిషయము ఇండియా ప్రభుత్వముతో ఈపన్నులను గూర్చి ఏమియు జెప్పటకు వీలులేదనిరి. ప్రభుత్వమువారు చేయవలసినదానివంత ను తేసిరి. విదేశీసరుకులపై అనగా బట్టలపై అదనపు పన్నును విధించెదరు. కాని నూటికి 15 చొప్పున విధించిన పన్నును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తీసివేయరని గ్రాహంగారు తెలియజేసిరి. దీనివలన లంకావైరుకు కొంతపాణము గల్గెను. ఇండియాలో బ్రిటిషుసరుకులకు జూపబడు సౌకర్యములను తీసివేయుట కొక సవరణను ప్రవేశపెట్ట నున్నారని తెలియుచున్నది. లంకావైరు కిది గొప్పకష్టమే. అయినను ఇంతకంటె చేయవలసినది లేదనిరి.

## పోలండు ప్రభుత్వ రాజీనామా

(రూటరు)

వార్సా, మార్చి 27:—పిల్లీ డిస్మీనేనాని మరల రాచకీయములందు చిక్కులనెదుర్కొనవలసి వచ్చెను. ప్రాఫెసరు జిమాస్కిగారు ఏర్పరుచుటకు ప్రయత్నించుచున్న మంత్రివర్గములో పాల్గొనుటకు సిద్ధపడిరి. అయితే ఈ మరతుల సంగీకరించిననే పాల్గొనదననిరి. ప్రభుత్వపు తేర్పాటుతో పార్లమెంటు సభ్యులు జోక్యము కలుగజేసికొనరాదు. ఆర్థికపత్రముతో వీరు జోక్యమును కలుగజేసుకొనరాదు. పార్లమెంటు సమృద్ధిలేకుండ అదనముగ సామ్యును ఖర్చుపెట్టుట కూడదను ఉత్తరువును రద్దుజేయవలెను. అధమము ఆరుమాసములవరకును పార్లమెంటును సమావేశపరచరాదు. ఈ మరతులను పక్ష నాయకులు నిరాకరించిరి. అందుచే మంత్రివర్గము నేర్పాటుచేయుటను జిమాస్కిగారు ఎదుర్కొనిరి.

డిశంబరు 29 తేదీన ఏర్పడిన ప్రభుత్వముపై అభిశంసన తీర్మానమును గావించుటచే రాజీనామా నియ్యవలసివచ్చెను. పిలుడిస్మీ సోదరుడు తీసుగారు మంత్రివర్గము నేర్పాటు జేయుచున్నాడు.

మైసూరు శాసనసభ

ప్రారంభవిద్యన నిర్వంధ మొనర్చుటకై  
స్కీము తయారుచేయుటకు

బెంగళూరు, మార్చి 24:—నేటిదినము మైసూరు శాసన  
సభ మార్చిసమావేశము దివాను సర్ మీర్జా ఇస్మాయిలుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను.

న్యాయసానతిర స్కార సేరములను నిర్ణయించి విచారణ  
సలిపి తీర్పుచెప్పటకు మైసూరుకోర్టులకు అధికార మిచ్చుటకై  
ప్రవేశపెట్టబడిన బిల్లు ఆమోదించబడెను.

నిర్వంధోచిత ప్రారంభవిద్యా విధానమును అమలునం  
దుంచుటకు స్థానికసంఘములవారికి అధికార మిచ్చుచు ఆర్థిక  
విషయములందు స్థానికసంఘములకును ప్రభుత్వము వారికిని  
ఎంతెంత బాధ్యత యుండవలయునో నిర్ణయించుచు తయారు  
చేసిన బిల్లు ఆమోదించబడెను.

మైసూరు చీఫ్ కోర్టును హైకోర్టు అని వ్యవహరింపవలయు  
నని మరియొక బిల్లు ఆమోదించబడెను.

బెంగళూరు నగరమునకు నీటిని సప్లయిచేయుటకై  
ఇంజనీయరు ఒక స్కీమును తయారుచేసిరి. ఇందులకు 50 1/8  
లక్షల మూల్యము కావలసియుండును. నాలుగుసంవత్సర  
ములలో ఈపని ముగియును. నీటిపన్నువల్ల నూటికి రెక్క వడ్డీ  
గిట్టునని ఇంజనీయరు చెప్పెను. ఆపనిని కంట్రాక్టుల కివ్వక  
డిపార్టుమెంటువారు నిర్వహింప ప్రభుత్వమువారు ద్వేషించినట్లు  
ప్రభుత్వ సభ్యులకు తెలిపెను. కొంతదర్జ జరిగిన పిమ్మట గ్రాంటు  
ఆమోదించబడెను. (అ. ప్రె.)

జి. ఐ. పి. రైల్వేసమ్మె

నమ్మె ఇంకను జరుగవలె ననియే తీర్మానింపబడెను

బొంబాయి, మార్చి 25:—సమ్మెదారు లందఱును తిరిగి  
పనిలో చేర్చుకోబడునంతవరకును సమ్మె సాగింపవలసినదనియు  
మార్చి 25 తేదీలోగా రైల్వే అధికారులు సమాధానము చేకూర్చు  
నది యెడల ఏప్రిల్ 5 తేదీని రైలు మార్గమందలి అన్ని స్టేషన్లు  
మలలోను సత్వగ్రహము పికెటింగు జరుపుటకు సమ్మెదారుల  
కేంద్ర సంఘమువారు ఏర్పాటు చేయవలయుననియు, జి. ఐ. పి.  
రైల్వే యూనియను ప్రతినిధులు అత్యవసర సమావేశమునందు  
తీర్మానించిరి. (ప్రె. ప్రె.)

రంగూను పౌరుల కృతజ్ఞత

నేను గుప్తాగారి నభినందించుచు రంగూను పౌరులు  
సభ చేసిరి

రంగూను, మార్చి 26:—రంగూనులో నన్ను వేర్వేరు  
భారతీయ సంఘములవారును బర్మానాథును నిన్న సాయంకాల  
ము ఫిచీస్క్వేరులో సభచేసిరి. ఆ సేకమంది జనులు విచ్చేసిరి.  
పూంగీలు (బార్ధ సన్యాసులు) ఘమారు 100 మంది విచ్చేసిరి.  
యం. బా. సి. బారిష్టరుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి.

జాతీయ ప్రబోధమును కలుగజేసిన తే. యం. నేనుగొప్ప  
గారిని అభినందించుచు యం. మాంగ్ మాంగ్ జీగారు ఒక తీర్మా  
నమును ప్రతిపాదించిరి. సభలో ఆమోదించబడెను.

నేనుగుప్తాగారి విచారణ జరిగినదినములలో కోర్టువెలుపల  
పోలీసువారికిని జనసమూహమునకును జరిగిన కొట్లాటనుగూర్చి  
బహిరంగవిచారణ జరుపవలెనని కోరుచు బర్మాశాసనసభ్యులైన  
డాక్టర్ తీన్ మాంగ్ గారు ఒక తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి.

ఆ కొట్లాటలో పోలీసువారి లాటిడబ్బుతినిన కాంగ్రెసు  
నాయకుడగు తయార్జీగారు సభలో ఇట్లు ఉపన్యసించిరి.

ఈ కొట్లాటనుగూర్చి డిల్లీ శాసనసభలో ప్రభుత్వసభ్యు  
డగు కెరానగారు యిచ్చిన సమాఖ్యీ వివరములు అసభ్యులు  
లు. ఒక భారతీయుని చేతిలోనుండి పోలీసుధటుడు జాతీయ  
పతాకమును ఊడలాగుకొనుటవల్లనే కొట్లాట ఆరంభమయ్యెను.  
నన్ను తలమీద కొట్టినది పోలీసువాడే. ఆనాడు పోలీసువారు  
కేసులను దుండగీడులు పొగడబోతులవలె ప్రవర్తించిరి.

(అ. ప్రె.)

తిరువళ్లూరు శ్రీ వీరరాఘవస్వామి ధర్మకైంకర్య లాటరీ

27-3-1930 తేది వరకు అయిన వసూళ్లు, ఖర్చయైన మొత్తముల స్టేటుమెంటు

వసూళ్లు మొత్తము

24497-8-0

ఖర్చయైన మొత్తము

2916-10-0

లాటరీలో జయ మొందువారికి బహుమానముక్రింద మేనేజింగుబోర్డువారిచే యేర్పాటుచేయబడిన  
మొత్తము రూ. 10,000

30-3-1930 తేది వరకు 11 గంటలకు లాటరీ తీయబడును.

టి. టి. వీరరాఘవాచారియార్, ప్రెజరరు.

రావుసాహెబ్ పి. వి. రంగస్వామి అయ్యర్, అధ్యక్షుడు.

ఫోర్టు సెంటుజార్జి గెజటు

(25-3-30)

పబ్లికేషన్

ఇ. కేకన్హాం వాల్సు (జిల్లా సెషన్సు జడ్జి) గారు  
మద్రాసు హైకోర్టు జడ్జిగా గౌ. హెచ్. డి. కార్నిమగారి  
స్థానే నియమింపబడిరి.

ఎం. నరసింగరావుగారు బళ్ళారిజిల్లా సెషన్సు జడ్జిగా  
తాత్కాలికముగా నియమింపబడిరి.

మరణము

రెవీ హేండ్లె సెసిలు ఇంగ్లీషుగారు (చిత్తూరుజిల్లా,  
చంద్రగిరితాలూకా, నగరీగ్రామములు) వివాహములను జరుపుట  
కును, వివాహ సర్టిఫికేట్లను గ్రాంటుచేయుటకును, అధికార  
మొనగబడిరి.

సముద్రకాళి

రెవీ సెంటు కమాండరు ఏ. డి. రెట్టెంగున గారు మ  
ద్రాసు పోర్టు డిప్టీ కన్స్టేబులుగా నియమింపబడిరి.

న్యాయకాళి

రా. బి. డి. వి. శ్రీహరిరావు నాయుడుగారు మద్రా  
సు మాడవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

క్రొందివారు బెంచీమేజిస్ట్రేటుగా అమాధులములకు  
నియమింపబడిరి. 1. జవాబ్ సయ్యద్ ఇమాంసాహెబు 2.  
ఆయిలీ ధర్మప్ప గార్లు. హుస్సేబ్ (బళ్ళారిజిల్లా) 3. జె. మాణి  
కాళులరావు. కెట్టిగారు మచిలీపట్నం.

రిజిస్ట్రేషన్ కాళి

పి. జయరామ పిళ్ళెగారు అన్యూరస్సెను రిజిస్ట్రార్  
గా అనంతపురమునకు నియమింపబడిరి.

రివిన్యూకాళి

ఏ. జగన్నాధరావు పంతులుగారు రివిన్యూబోర్డు అసి  
స్టెంటు కార్యదర్శిగాను సి. ఎన్. హనుమంతరావుగారు కృష్ణా  
జనరలు డిప్టీ కలెక్టరుగాను ఎస్. వీరాస్వామినాయుడుగారు కృ  
ష్ణా ప్రెజిడెన్సీ కలెక్టరుగాను నియమింపబడిరి.

రా. సా. పి. వి. రాజుకెట్టిగారు కోరాపుట్టిపజన్సీ  
విజిలెన్సీనందున కోరాపుట్టి తాలూకాబోర్డు సభ్యత్వపదవి  
నుండి తీసివేయబడిరి.

పబ్లికవర్క్సుకాళి

కె. వి. కంకరయ్యగారు గుంటూరు డివిజనుకు ఎగ్జి  
క్యూటివు యింజనీరుగాను, ఎం. కె. రంగనాథంగారు మద్రా  
సు పబ్లికవర్క్సు వర్క్సు-పావులకును స్టోరలకును జనరలు నూవ  
ర్సింటుగాను,

డబ్ల్యు. హెచ్. టర్నరుగారు తిరుచినాపల్లి డివిజనుకు  
ఎగ్జిక్యూటివు యింజనీరుగాను, నియమింపబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలనాకాళి

డా. పి. అక్షరచలంగారు విశాఖపట్నం మెడికలు  
కాలేజీ ప్రొఫెసరుగా ఏప్రిల్ 28 నుండి మే 9 తేదీవరకును,  
విశాఖపట్నం మెడికలు కాలేజీ లెక్చరరుగాను, కింగుజార్డి  
ఆస్పత్రి సర్జనుగాను, మే 12 నుండి జూలై 22 వరకును, డా  
జి. ఆర్. కింకరురావుగారు విశాఖపట్నం మెడికలు కాలేజీ  
ప్రొఫెసరుగా మే 12 నుండి జూలై 22 వరకును, వి. కుంద  
రేజీగారు విశాఖపట్నం మెడికలు కాలేజీ లెక్చరరుగాను కింగు  
జార్డి ఆస్పత్రి సర్జనుగాను, ఏప్రిల్ 28 నుండి మే 9 వరకును  
నియమింపబడిరి.

రెవీ సెంటు కర్నూలు సి. న్యూకోముగారు మద్రాసు  
మెడికలుకాలేజీ కెమిస్ట్రీ ప్రొఫెసరుగాను, గవర్నమెంటు  
కెమికలు ఎగ్జామినరుగాను, నియమింపబడిరి.

గంజాంజిల్లా బోర్డుకు యాక్రిందివారు సభ్యులుగా  
ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి.

పాడుగు కృష్ణమూర్తి, దువ్వాడ నందేసు చౌదరి, రామ  
కృష్ణదేవు గార్లు.

కావలి తాలూకాబోర్డుకు యాక్రిందివారు సభ్యులుగా  
ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి.

రా. సా. వెన్నలకంటి కృష్ణస్వామిరావు పంతులుగా  
రు, శ్రీయుతులు పుచ్చలపల్లి హరిశ్చంద్రారెడ్డి, పుచ్చలపల్లి వెం  
కటరామిరెడ్డి, వంశేరుతిరుమల కొండారెడ్డి, కాసు చిన్నచెం  
చునాయుడు, వెన్నలకంటి అప్పారావు, ఎం. గ. వ. రు. గు  
నుబ్బారెడ్డి, ముమ్మిశిశెట్టి అదిశేషయ్యకెట్టి, గొత్తిపాటి  
పుల్లయ్యనాయుడు, మెట్టూరు కొండారెడ్డి, పుచ్చురు కృష్ణ  
రెడ్డి, వీరభద్రకృష్ణధరరావు, కాకని అంకయ్య, నల్లపరెడ్డి  
గుబ్బారెడ్డి, జనాబు అబ్దులు అజీంమహమ్మదు సాహెబు  
గార్లు.

కోవ్వూరు తాలూకాబోర్డుకు యాక్రిందివారు సభ్యు  
లుగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి:—శ్రీయుత పాణకా  
గోవిందురెడ్డి, కాటమరెడ్డి వెంకటరమణరెడ్డి, నొడ్ల పట్టాభిరా  
మరెడ్డి, షడపల వెంకటనరసారెడ్డి, సర్వేపల్లి పిచ్చయ్య, ఎరు  
పూరు వీరరాఘవరెడ్డి, కొలెండ్రెడ్డి వీరారెడ్డి, దేవిరెడ్డి రమణ  
రెడ్డి, పండిపాటి గుబ్బరామరెడ్డి, పాట్ల  
వెంకట గుబ్బయ్యకెట్టి, గంటాకోసయ్య,  
జవాబు షేఖ్ అబ్దులు రహీంసాహెబు, రాసం వెంకటరత్నం  
నాయుడు, పలగని పిచ్చిరెడ్డి, అదురు వెంకటస్వామిగుప్త, మిట్ట  
దొడ్డి వెంచలు కెట్టిగార్లు.

కర్నూలుజిల్లాబోర్డుకు యాక్రిందివారు సభ్యులుగా  
కోయిలంట్ల తాలూకాబోర్డుచే నెన్నుకోబడిరి.

శ్రీయుతులు జి. కృష్ణయ్య, గండ్ల రామయ్య, మేడ  
దత్తయ్య, సి. వి. లింగారెడ్డి, కె. ఎరుకులరెడ్డి గార్లు.

విద్యాకాళి

ఎం. ఓ. పార్థసారథి అయ్యంగారు మద్రాసు ప్రెసిడె  
న్సీ కాలేజీ బాటిసీ (వృక్షశాస్త్ర) ప్రొఫెసరుగా నియమింప  
బడిరి.

ఎన్వైజుకాళి

కర్నూలు సర్కిలుకు ఏ. టి. గిబ్బునగారును, గంజాం  
సర్కిలుకు సి. డబ్ల్యు. హార్లింగుగారును, ఇన్ స్పెక్టరుగా నియ  
మింపబడిరి.

అటవీకాళి

ఏ. వి. కుందరంగారు దక్షిణకడపజిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీస  
రుగా నియమింపబడిరి.

సన్మైపు అమ్మూరెన్ను కంపెనీ

సని నిలిపినదను వదంతులు అసత్యము

బొంబాయి, మార్చి 26:—కడప సన్మైపు అమ్మూరె  
న్నుకంపెనీ వారు ఈదేశమునందు తమ వ్యవహారములను భావిం  
చుకొని రను వనంతి బయలుదేరెను. ఈదేశాతి కేసులు అసత్య  
మైనవియు ఆకంపెనీ జెనరలు మానేజరు సర్ ఫోజి  
సేత్నాగారు ప్రకటించుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

# వ్యవసాయము

## రాజమహేంద్రవరం

(ఒక విలేఖరి)

కానన్ లింగం ప్రచారము

ది 25-3-30 మంగళవారం సాయంత్రం రాజమహేంద్రవరంలో శ్రీధానంద స్థూలూ మహాసభ పట్టా కాంగ్రెసు సభ్యుల జరుపబడినది. శ్రీయుత పునలూరి కోటరామయ్యగారు సమావేశం చేసిన సభకు గాంధీ మహాత్ముడు ప్రస్తుతము నడుపుచున్న సత్యాగ్రహోద్యమము గురించి మాట్లాడుచు ప్రజలందరు సత్యాగ్రహమునకు గంగనలసినదని చెప్పిరి.

అనంతరం శ్రీయుత తాడేపల్లి సూర్యనారాయణశర్మగారు సుమారు ఆరగంట సేపు మాట్లాడుచు మహాత్ముని ఉద్యమం చాలవిత్రవంతమయినదనియు, ప్రేమచేతన ఆహ్వానచేతనే శత్రువుని జయించినదనియు ఈ ఉద్యమము ఒక్క భారతీయులకే సంబంధించినది కాదనియు లోకకళ్యాణమును ఆశించియున్నవారందరియు భారతదేశీయులైన తమకు దీనియందు పాల్గొని ముక్తిచెందు తరుణ మాన్యుచున్నదనియు దేశీయులగు విరివిగ ధనసహాయ మొనర్చియు కాంతి నైసికులైన జేరియు మహాత్ముని యందున దేశమందున మనకుగల భక్తి విశ్వాసములు వెల్లెబ్బవని కోరుచు విరమించిరి.

అనంతరం శ్రీమతి దేశబాంధవి దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు మాట్లాడుచు ఇంతవరకు మహాత్ముడు స్త్రీలను కానన్ లింగం చేయవలసిన చెప్పుటవల్ల చాలచింతగా యుంజియున్నదనియు నేడు మహాత్ముడు స్త్రీలగుడ చేయవచ్చునని అనుమతి యొసంగుటవల్ల అమితోత్సాహము వచ్చినదనియు ప్రతిపాదించి వారి వారి సోదరిలను, భర్తలను, తల్లిలను మున్నగువారి బంధుగులగు స్త్రీలను బ్రోత్సాహపర్చి పంపి లోకములో స్త్రీలుగుడవురుషులవలె సత్యాగ్రహవ్రతమొనర్చి స్వరాజ్యము సంపాదించి రను కీర్తి వ్యాపించునట్లు చేయుమని ప్రార్థించిరి.

## సేలంలో డి. యన్. స్ట్రాటిగారి

### సంచారము

(ఒకవిలేఖరి)

సహకారసంఘముల రిజిస్ట్రార్ గారు డి. యన్. స్ట్రాటిగారి యం. ఏ. బి. సి. యన్. గారు గత24వ తేదీన సేలమునకువచ్చిరి. వీరు ఆరవను సహకార సంఘమును సేలంజిల్లా అర్బన్ డివిజన్ కి తనిఖీ చేసిరి. 25 వ తేదీ న జిల్లా బ్యాంకింగ్ వారు డి. యన్. స్ట్రాటిగారి గౌరవార్థము విందు టి. ఆదినారాయణ చెట్టిగారి భవనము బరమామలనందు జరిగెను. శ్రీయుతులు కే. టి. పాల్, ఓ. బి. ఇ., యన్. వి. కృష్ణయ్యచెట్టియార్, యం. యం. మానిలామణి, పీర్ బాబాసాహెబ్. టి. కే. బాలకృష్ణచెట్టియార్, కే. రామచంద్రచెట్టియార్ డి. కృష్ణమూర్తి భాస్కర్, టి. ఆర్. నాగరాజరావు, యన్. కే. కేశవమొదలయిన గార్లును, యితరులును సుమారు 50 మంది పాల్గొనవచ్చును విందుకు వచ్చియుండిరి. విందునందు స్ట్రాటిగారు మేనేజిమెంటు బోర్డు సభ్యులతోను విందునకు నచ్చిన మరి యితరులతోను ప్రసించిరి. కే. టి. పాలుగారు మాడ ప్రసందింపుచు పాల్గొనిరి. గత 26 వ తేదీన, డి. యన్. స్ట్రాటిగారు టి. రిజిస్ట్రార్ మహ్మద్ హయత్, బి. ఏ. బి. యత్. తోను సేలంజిల్లా అర్బన్ డివిజన్ అధ్యక్షులగు శ్రీయుత ఆదినారాయణ చెట్టిగారితోను రాజీవులనును ఉదయము 10.30 వరకును జరిగి. వీరు రాజీవులనుచేరి సహకార సంఘమును కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులతో సహకార సంఘమును పరిపాలన విషయమై సుమారు 2 గంటలసేపు ప్రసించిరి. ఉప సీనియర్ టెలర్ గారు గ్రామమును వెళ్లిరి. ఏలూరు ఆఫీసు గ్రామమునందు స్ట్రాటిగారు సుమారు గుర్జురాచార్యులకు ఏ విధముగా యూనియను సంబంధించిన వారు అభివృద్ధిపరచిందో చూచిరి. ఈ గ్రామమునందు గ్రామపురస్థుల కార్యకలాపము స్ట్రాటిగారు ఛీఫ్ యి. గ్రామదులందు గావించబడిన కార్యముల జూచిరి.

## నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

దొంగనోట్ల కేసు

మార్చి 26:- మాతలాకాలోని పెనుమర్ల గ్రామమునకు బస తోటకుర సరసింహరాజుగారిని మరీకొండరినిని దొంగనోట్లను చెబుమనిచేయుచున్నారని పోలీసువారు కేసును పెట్టిన సంగతిని మీ చదువరుల కిదివరకే తెలిసితిని. ఈ కేసులో నడుగు నరసింహరాజుగారిలో కలిపి 21 మంది ముద్దాయిలున్నారు. కేసు మొట్టమొదట ఆక్టోబరు 15 వ తేదీన ప్రారంభింపబడినది. 21 మంది ముద్దాయిలలోను ఇద్దరు అప్రావధుగా మారిరి. తక్కిన 19 కి 6 గురిని విడిచిపెట్టి 13 గురిని పెనుమర్ల కోర్టుకు మేజిస్ట్రేటుగారు కమిట్టుచేసినారు. ఈ 18 గురు 120 బి, 489 బి క్లెక్ నుల క్రింద చార్జీ చేయబడిరి. ఈ కేసులో సుమారు నూరుగురు సాక్షులున్నారు. ఇంత త్వరలో కేసును సమాప్తిచేసి పెనుమర్లకోర్టు వేసంగికి కట్టివేయబడక పూర్వమే అప్పటకు పంపివేయుటలో మాన్యుమేజిస్ట్రేటుగారు రగు వెంకట్రావునాయుడు బి. ఏ. గారు కొనియాడదగిన చురుకును వెల్లడిచేసినారని చెప్పుట కంటే సంతసించుచున్నాను. మరొక మేజిస్ట్రేటు అయినయెడల అధ్యమ సంవత్సరమునకు తక్కువకాలము కాకపోయెడిదని నిశ్చయముగా జెప్పవచ్చును. వారమునకు నాల్గోజులు ఈ కేసును తక్కిన రోజులలో తక్కిన పనియు జేయుచు యీపెద్ద కేసును త్వరలో ముగింపుజేయ గలిగినందుకు మా వెంకట్రావునాయుడుగారు మిగుల ప్రశంసనీయులు.

## మద్యపాన నిషేధకసంఘము

మా జిల్లాలోని మద్యపాన నిషేధకసంఘమువారు ఇతర జిల్లాలోని వారివలె గాక ఎల్లప్పుడు ఒక్కొక్క జిల్లాచొప్పున జిల్లాలో యావత్తు మానమున కొకసారి దిరుగుచు తమ ప్రచారమును జేయుచున్నారని తెలుపుటకు సంతస మునున్నది. ఎప్పటికప్పుడు మాతస్పర్థులతో సంగీతము, ఉపన్యాసములు, పాటలు, హాసకథలు నగైరాల సహాయముతో ప్రచారంజరముగా ఈ జిల్లా సంఘమువారు ప్రచారమును వినుగువిరామములకే జరుపుచు ప్రజలకృతజ్ఞతకు పాత్రులగుచున్నారు. నీలం వెంకయ్య, రాయుడు గంగయ్య, ధన్ నారాయణదాసుగార్లు తిరిగి నిన్నటినిన మిచ్చుటకు వచ్చి మృదుమధురగానముచే ప్రజల మనంబులను కల్లు సారాయాలనుండి తిప్పివేసిరి. ఇట్టి తీవ్రమగు ప్రచార మింకొకజిల్లాలో జరుగుచున్నదనిన కేసు నమ్మబలము.

## ఇమిటేషన్ ఆచార్యుగారు

ఈ గ్రామములో నొకవివాహసందర్భమున నాంద్రదేశములో ఇమిటేషన్ ఆచార్యుగారిని ప్రసిద్ధిచెందిన యీ మహా నీయులు మా పురజనులకు తమ యద్భుత శక్తి ప్రదర్శనముచే విందు జేసినది మనవి చేయుచున్నాను. సందర్భానుసారముగా స్వరాజ్యాందోళనయు శ్రీ గాంధీ ప్రభుత్వము జీవితమును ప్రజలకు వెల్లడిజేసి కృతకృత్యులైరి.

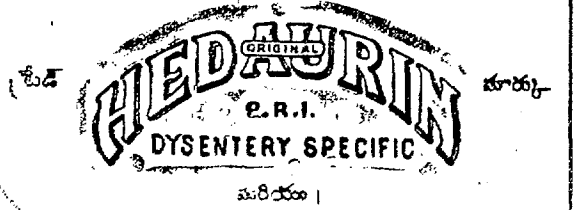
## గ్రామ పునరుద్ధారకులు

జననీజన్మ భూమియనే అభిమానంగలవారందరు పూనుకొండి. పూర్వారము గ్రామ పునరుద్ధారకులు గాండి! దేశస్వాతంత్ర్యం గ్రామాల ద్వారానే సహాయంకోసం ప్రతివారూ చూడండి.

## గ్రామ పునరుద్ధారక సమితి,

నడువీధి-మెలూరుగ్రామపంచాయతీ.

## ఒక బేషధ వినోదము



## కలరా నివారణ

హాక్స్ ఫోర్స్ అరికులేరియాకుండి

తియారు చేయబడినది.

ప్రస్తుతకాలమున దున్న వానీలో అమానుషమైన ఉష్ణము, అరకు, అరిసినాములు ప్రత్యేకముగా తాడే సుఖముచే మన్నట్లు గొప్పవైద్యులచే సర్వగా చేయబడినది. అనుకూలమైన ఔషధములు. 0-15-0, 1-12-0, 3-4-0.

ఫార్మకొలాజికల్ రిసెర్చి ఇన్ స్టిట్యూట్  
పోస్టుబాక్సు నెం. 504, మద్రాసు. పి. టి.

## నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉప్పు సత్యాగ్రహము

ఈనెల 22 వ తేదీ సాయంకాలమున నెల్లూరులో, నెల్లూరుజిల్లా వాలంటీర్ల సభ జరిగినది. ఆసభలో పల్లిపాడు సత్యాగ్రహ ఆశ్రమమునకు ఏప్రిల్ నెల 1 వ తేదీకే, వాలంటీర్లు చేరవలయుననియు, అక్కడ క్రమశిక్షణపొంది, పిమ్మట చేరువుననున్న సముద్రతీరమునకుపోయి ఉప్పు తయారుచేయవలసినదిగా తీర్మానించినారు.

పల్లిపాడునందు ఏప్రిల్ నెల 2 వ తేదీన జిల్లాయువకులసభ జరుగను. ఆసభకు శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించెనరు.

## ఉప్పు సత్యాగ్రహము చందాలు

వాలంటీర్ల భోజనమునకై పుట్టెని ధాన్యమును పల్లిపాడు సత్యాగ్రహ ఆశ్రమ పరిసర గ్రామములయందు వనూలు చేయబడుచున్నవి. బియ్యముతప్ప భోజన సామగ్రి యావత్తును యిచ్చుటకు నెల్లూరునకు సంబంధించి ఒక గొప్పదాత బిప్పు కొనియున్నాడు. ఇప్పటికి చందాలయాలకముగా (నన్నుల యాదైయాపాయలు) రు 450/- లున్న నెలసరిచందాలు ఎనబైయాపాయలు (రు 80-ల)ను ఉద్యమము జరిగినంతకాలము యిచ్చునట్లు వాగ్దానముచేయబడింది. నెల్లూరువ్యాపారులు, యీనెలసరి, చందాలను, రెండువందల రూపాయలవఱకు చేయునట్లు తలపెట్టియున్నారు. మానీసిఫత్ ఫేర్లైక్ శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు 100 రుల, శ్రీ వెన్నెలగంటి రాఘవయ్యగారు 100-0-0 లు, శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు 100-0-0 లు, శ్రీ బెజవాడ సుందరరామరెడ్డిగారు 50-0-0 లు, శ్రీ కావలి తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు శ్రీ మేనకూరు సీతారామిరెడ్డిగారు రు 50-0-0 లు, శ్రీ లేబూరు సుబ్బరామిరెడ్డిగారు రు 50-0-0 లు శ్రీ విస్సా రాజగోపాలరావుగారు రు 10-0-0 లు, యీ ఉద్యమము జరుగునంతకాలము ప్రతినెలకు యిచ్చెదరు, వారిమొదలగునే, శ్రీ కె. వి. రాఘవాచార్యులగారు రు 15-0-0 లు నూ, శ్రీ దూర్గతి సీతాపతిరావుగారు రు 10-0-0 లునూ, శ్రీ యస్. యస్. రాఘవన్ గారు, రు 5-0-0 లునూ, యింకా కొందరు వాగ్దత్తము చేసియున్నారు.

ఇంతవరకు 30 (ముప్పై) మంది వాలంటీర్లు పివాకినీ సత్యాగ్రహ ఆశ్రమమునకు, ప్రయాణమునకు సిద్ధపడియున్నారు. ఈసంఖ్య త్వరలో వందకు మించవచ్చునని ఊహింపబడుచున్నది. శ్రీయుతులు, ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య, లేబూరు సుబ్బరామిరెడ్డి, బొమ్మా శేషురెడ్డి, బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగార్లు, ఉప్పు సత్యాగ్రహ కమిటీగా యెన్నుకొని, యావత్తు అధికారము వారికి వాసం గియున్నారని కందుకూరు కావలి వెంకటగిరి నూరూరుపేట నాయుడుపేట బుచ్చిరెడ్డి పాలెం అల్లూరు మొదలగు గ్రామములకు కాంగ్రెసు నాయకులు వెళ్లి ఉప్పుసత్యాగ్రహమును గూర్చి ప్రచారము చేసిరి. ప్రవ్యమును వాలంటీర్లను చేర్చుచున్నారు. నెల్లూరు పురమున ఉప్పు సత్యాగ్రహమును గూర్చి ప్రతిదినమును మహాసభలు జరుగుచున్నవి.

## ఖద్దరు

పైదాని వలన యామార్చి నెలలో యంతవరకు రు 2800/-లు రెండు వేలా ఎనిమిది వందలు, రూపాయల ఖద్దరు విక్రయించబడినది. 1929 వ సంవత్సరం మార్చి నెలలో ఆరువందల రూపాయలు మాత్రమే విక్రయింపబడినది.

కావలి, నెల్లూరునందు శ్రీ యెనమండ్ర సంతేనయ్యగారు తీవ్రముగా ప్రచారము చేయుచున్నారు.

## సాంబమూర్తిగారికి స్వాగతము

నెల్లూరునకు శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు విచ్చేసినప్పుడు పురపాలకసంఘమువారు వారికి స్వాగతము యివ్వవలసిగా శ్రీ వెన్నెలగంటి రాఘవయ్యగారు తీర్మానమును పంపియున్నారు.

## దంతచూర్ణము

డబ్బి 1-కి మొ 0-2-0; 12-కి 1-4-0  
ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లతోములువలన ఏనుగుగట్టికలును. చిగుళ్లనుండి రక్తముకాఅనుండును. నోరుగుర్లందున దీక్ష యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.



## మదరాసు ధాన్యముల ధరలు

(28-3-30)

పచ్చిబియ్యము (బస్తా 1-కి పా   164)	రు. అ. పై.
సెల్లాయపచ్చిబియ్యము పి తది ,, 164	14 0 9
,, (కొత్తది) ,, 164	18 4 9
తెనాలి (కొత్తది) ,, 164	12 8 9
,, (పాతది) ,, 164	18 4 9
ఉప్పడుబియ్యము	
వగర (కొత్తది) ,,	12 4 9
,, (పాతది) ,,	18 4 9
మిమన్ ,,	10 8 9

### నూకలు

రంగూన్ ఆఫీసు రకము:—

ఎ 1 (బి   1-కి పా   202)	14 12 9
ఎ 2 ,,	12 14 9
ఎ 8 ,,	11 4 9
బి 1 ,,	18 6 9
బి 2 ,,	11 14 9
బి 8 ,,	10 14 9
బి 4 ,,	9 5 0
సి 1 ,,	12 12 9
సి 2 ,,	10 8 9
సి 8 ,,	9 12 9

బజారు రకము నెం. 1, 2, 3, 4.

(బి|| 1-కి పా|| 202) 12 12 9 మొ|| 8 8 9 వలకు

నైగాన్ నెం. 1 (బి|| 1-కి పా|| 218) 18 12 9

### పుట్టుబియ్యము

తెలుపు (42 పళ్లు గలది)	11 8 9
కీలుపు ,,	18 12 9

### గోధుమలు

కండా (208 పానులు) 20 0 9

### రాగులు

బొంబాయి (70 పళ్లు గలది)	7 0 9
దవనగిరి (65 ,, )	8 0 9

### కాయధాన్యములు

కెనకపప్పు:—

రంగూన్ (బి   1-కి పా   195)	16 0 9
కరాచి ( ,, 205)	ప్రాపలేదు

బెంగాలు కెనకలు:—

పంజాబు ( ,, 205)	16 12 9
బియా ,,	16 0 9

పెసలు:—

రంగూన్ ( ,, 200)	14 12 0
కంభంమెట్టు ( ,, 205)	ప్రాపలేదు
సింగపూరు ( ,, 200)	
బటాణి గింజలు (ఆర్రా ,, 205)	16 12 9
,, (కలకత్తా 205)	17 2 9

ఉలవలు:—

తిరుపత్తూరు (58½ పళ్లు గలది)	6 12 9
కట్టక్ (45 ,, )	5 8 9

కంది పప్పు:—

కాన్పూరు (బి   1-కి పా   205)	19 8 9
కలకత్తా ,,	19 12 9

మినుములు:—

రాయపూరు ( ,, 218)	15 11 9
గుల్బర్గా ,,	17 8 9
బమారా ,,	18 8 9

కేసరి పప్పు:—

(మిమన్) నెం. 1 ( ,, 205)	15 8 9
,, 2 ,,	15 4 9
,, 8 ,,	15 0 9

అలచందలు (జావా):—

(పెద్దపైజా) ( ,, 195)	10 12 9
రంగూన్ ( ,, 195)	14 8 9
రంగూన్ అనుములు ( ,, 195)	17 8 9

## హిస్ ఎక్స్‌టెన్డ్ హైనెస్ ది నైజామ్స్ గారంటీడ్ స్టేట్ రైల్వేస్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లండులో ఇన్ కార్పొరేట్ చేయబడినది.)

## ప్రకటన

భద్రాచలమందు శ్రీరామనవమి ఉత్సవము

భద్రాచలమందు జరుగబోవు శ్రీరామనవమి ఉత్సవమునకు బోవు యాత్రికులు, భద్రాచలము నకు 20 మైళ్లదూరములో ఎన్. జి. యస్. రైల్వే లైనుపైనుండు భద్రాచలండ్లు స్టేషనుకు టిక్కెట్లు కొనవలయును.

ఉత్సవ సమయమందు ప్రత్యేకపు రైలుబండ్లు సమయానుకూలముగ బెజవాడ, భద్రాచలండ్లు మధ్య నడుచును.

భద్రాచలండ్లువద్ద సీటి, భోజనవసతులు సంపూర్ణముగ చేయబడినవి.

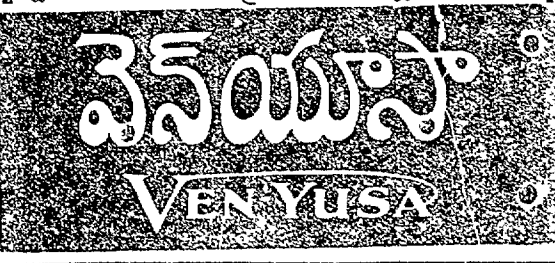
స్టేషన్ వద్దనుండి రాకపోకలకు సౌకర్యములు గలవు.

చీఫ్ కమ్యూనికేషన్స్ ఆఫీసరు, మేనేజరు ఆఫీసు, కింగ్ డాబాడు (దక్కను) 21-2-30. } (బై ఆర్డరు) ఈ. యమ్. బరన్ చీఫ్ కమ్యూనికేషన్స్ ఆఫీసరు.



మీచర్మమును నిర్మలముగాను, అందముగాను, ఈనూతన ప్రాణవాయువు మిళితము చేయబడిన క్రీముచే చేసుకొనుడు

సాంధ్యరాశియందు అత్యుత్కృతముగా కనిపెట్టు బడినది చర్మమునకు ప్రాణవాయువే. ప్రస్తుతము వెన్ యూసా క్రీము నుపయోగించి ప్రాణవాయువుచే స్నానము చేయించిన మీచర్మమును నిర్మలముగాను, నవీనముగాను చును. వెన్-యూసా సాంధ్యరాశియందు, చల్లదనమును, శ్రీమ్రు ఆశించునట్టి యావనసాంధ్యరాశియందు గలిగించును. వెన్-యూసా క్రీము చర్మమునకు ఆరోగ్యమును గలిగించి, మృదువుగాను, వెల్ వెల్లెలలె నునుపుగా చేసి, నూతనశక్తిని గలిగించును. రంగుమారుట, యెండ్ వేడిమి నలన చర్మము కములుట, చెమటసాకులు మొదలగువాటి యుండి ఆచంకపరమను. సువాసన గలిగిన, బిడ్డు లే ని, ఉత్కృష్టమైన వెన్-యూసా సాగనైన ఓపత్ బాడిలందు కెమిసు లందరియొద్దను, అత్తరువ్యాపారస్థులయొద్దను 1-కి ర్పు 1-0-0 చొప్పున విక్రయించబడుచున్నది.



కృష్ణాపార్థస-బెజవాడ 2

ఆంధ్రదేశమందు అతి ప్రసిద్ధిమలక మామందులకును మా పెద్ద కేటలాగునను నేడే వ్రాయుడు.

## చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం: మార్చి నెం 28 వ తేదీ శుక్రవారము

### 1. ధాన్యములు

బియ్యములు

మనుమ తెనాలిది ,, వ 45 కలసి రు	12 8 0	18 4 0
సెల్లారది ,, డిబ్బో 42	18 8 0	14 0 0
శీర్షి ,, డిబ్బో 46	16 0 0	17 0 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	8 0 0	8 12 0
శువ్వలు ,,	19 0 0	20 0 0

### 2. ధాన్యముల వస్తువులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	12 12 0	14 0 0
సెనగలు ,, డిబ్బో	16 0 0	17 0 0
సెనగలు ,, డిబ్బో	14 0 0	16 0 0
బియ్యములు ,, డిబ్బో	17 8 0	18 0 0
ఉలవలు ,, 195	7 4 0	8 0 0

### 3. నూనెపస్తువులు

శువ్వలదానె కా 1-కి	110 0 0	118 0 0
సెయ్యము 1-కి	14 0 0	19 0 0
శేరునెనగనె కా 1-కి	38 0 0	41-0-0
శేరునెనగనె గానె కా 1-కి రు.95 వివరమున 88		
అనుదనె కా 1-కి	90 0 0	98 0 0

### 4. చిల్లరపస్తువులు

బాంబాయి కా 1-కి	100 0 0	108 0 0
కరకలు కా 1-కి	60 0 0	62 0 0
బిరక కాంబలు (గుంటూరు) కా 1-కి	98 0 0	105 0 0
ధనియాలు ,, కా 1-కి	28 0 0	35 4 0
గుంటూరుపొయకట్టు నీలిమండు ముగు 1-కి రు 40 45		
బెల్లము కా 1-కి	28 0 0	49 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	25 4 0	25 8 0
చింతనండు కా 1-కి	28 0 0	38 0

### 5. ఇనుము

కట్టారకం కా 1-కి	80 0 0	81 0 0
చురం	24 0 0	80 0 0
రవూడు	24 0 0	80 0 0

### 6. కూలు

నెం 20 కెన్సి సింహాయూరే	రు 6 5 0	
నెం 4 ,, కటారి	3 10 0	
నెం 2½ ,, కాకి	5 4 0	
నెం 40 బాబ్బూరు 10 పా	9 6 0	
నెం 20½ కెట్టలేడి	6 1 0	
నెం 40 కాకి	8 5 0	
నెం 4 కెన్సి నునీడు	3 4 0	
4½ కాండో	4 12 0	

### 7. లోహములు

నెం 100 కులం 1-కి	రు 55 8 0	59 6 0
అంబారు బెంబ 1-కి	21 18 0	23 0 0
కవచం 1-కి		18 11 0
ఇత్తడి కా 1-కి	238 0 0	241-0-0
రాగి కా 1-కి	827-0-0	880-0-0

### 8. రంగులు

అతి మేలు ప్రియరంగులు అతివరయ్య సింహాయూరే		
,, నీలిరంగు 1 రతి	0 10	
,, 14 రంగులు	1 10	
,, 28 రంగులు	1 0	
,, 55 రంగులు	1 8	
,, 1 అందరు	1 8	
రంగులుపాస్తుపాకాలో అనగా (టర్ని-రెడ్డు)	3 4	
కాంగో 3 డి	1 0	
నెం 4	1 2 0	

# శ్రీకృష్ణదేవరాయ వర్ణం వెనుకొండ

డాక్టరు చిలుకూరి నారాయణరావుగారు  
యం. ఏ., యల్. టి. సి., హెచ్. డి.

అధ్యక్షోపన్యాసము

(27-3-80 తేది తరువాత)

విద్యారణ్యస్వామి తుంగభద్రా తీరమున పంపాక్షేత్రమున జన్మించినాడని చెప్పుదురు. ఇది నిజమేనయితే అతడు తెలుగువాడయి కాక తీయ రాజ్యాస్థమయవంశమున ఓరుగల్లునుండి వచ్చిన హరిహర బుక్క-రాయలకు తోడ్పడి, విజయనగర ప్రతిష్ఠాపనమున వారికి కడి భుజముగానుండే నటలు నిర్వహించాడేమో విజయనగర రాజవంశము కన్నడ వంశము కాదనియూ, తెనుగువంశమే అనియు స్థిరపడును.

కావుననే విజయనగర రాజులు ఆంధ్రవాఙ్మయమునధికముగా పోషించిరి. ఉత్తర హరివంశకావ్యకర్తయగు నాచన సోమునిగారిని వారలు కర్ణాటక రాజులు పోషించిరి. బుక్క-రాయ లాతనికి పినానీ ఒడ్డుననున్న పంచాకలదిన అను గ్రామమునకు బుక్క-రాయపురమును పేరునిలిపి దానముచేసెను. హరిహరరాయల రత్నభండార రత్నకుడగు వినుకొండ తిప్పనూపాత్య పుత్రుడయిన వినుకొండ మల్లభూమాత్యకవి శ్రీ దాభిరామమును రచించెను. దేవరాయల మంత్రియగు సిద్ధనమంత్రికి తన విక్రమార్కచరిత్ర మంకితమిచ్చిన జక్కనకవి సుప్రసిద్ధుడు. ప్రాథమికరాయల యాసానమునండించుకొని కందుకూర్కొను పగలగొట్టించి శ్రీనాథుడు కొంకణమును ఆచటనే స్థిరపడెను. నాథుననరసింహుడు పిల్లలమట్టి పినవీరనను పోషించెను. కృష్ణరాయలు, అచ్యుతరాయలునే కాక, ఆర్యటి వంశమువారును ఆంధ్రభాష కల్లు పోషించినదియు అందరికీ తెలిసిన విషయమే. మధుర, తంజావూరులలో వెలసిన ఆంధ్రవాఙ్మయము రాయల వంశమువారి యాదరణము గాంచినదే కాని, విజయనగర రాజులు కన్నడదేశమును కూడ జయించి పరిపాలించుటచేత కన్నడకవులకును ఎక్కువగా నాదరము చూపిరి. 'మధుర' అనునొక జై నకవి (1885) హరిహరుని యాసానముననుండి యాతని మంత్రికి తన "ధర్మనాథపురాణ" మను జైనపురాణము నంకితము చేసెను. "సాశ్వతంగరస" ఈకాలమున గొప్పదండ నాథుడయి జైనరాజుల కదలను కొన్నిటిని కన్నడములో వ్రాసెను. ఈమంగరసనే నందిమల్లన, ఘంటసింగయలు తమ తెనుగు పరాభావురాణమున నిట్లు విర్ణించియున్నారు.

సీ|| దరములో దక్షిణ సురతాను నెదిరించి-

కొని వచ్చి సాంపరాయనికి నీచ్చె

సామ్రాజ్యమున నిట్టి సాంపరాయ స్థాప

నాచార్యు ఓరుద విఖ్యాతిగాంచె

శ్రీరంగవిభు బ్రతిష్ఠించి యర్చుదివేల

మాడ లద్దెవునుమృతికి నోసంగె

మధురా సురతాను మడియించి పరపక్ష

సామన దిగదంబు జగతి నెఱపె

గల్పితమునఁ దేజ మెగంబు గట్టి

తెలిమి నగరంపు గంతులు విలుంగ ద్రోలి

తాను వేసినగౌరునుద్దవిడి చెచ్చె

సాహసమున నుప్పొంగు సాశ్వతంగు.

'పెనుగొండ వాసియగు భాస్కరకవి (1424) "తీవంధర చరిత్ర"ను వ్రాసెను. ఇట్లు విజయనగర ప్రాంతము వారే కాక, తుళువ దేశపు కన్నడకవులు విజయనగర రాజుల యాదరణము గాంచిరి. వారిలో "కావ్యసార"మును రచించిన శిఖివవాది విద్యానందు (1588) డొకడు. వీరశైవ కవులలో విజయనగర రాజుల ఆదరణము గాంచినవారిలో పాల్కురికి సోమనాథుని బహుపురాణమును కన్నడించిన భీమనకవి ముఖ్యుడు. చామరసు అనువాడు తన కన్నడప్రథులింగ తీలను ప్రాథమికరాయని యాసానములో చదివెను. ప్రాథమికరాయలు కన్నడ వీరశైవ కవుల పోషకులను పోషించినట్లు కాన్పించుచున్నది. ఏరూపాక్షుని కాలములో తొంటడ సిద్ధేశ్వర అను కన్నడకవి మట్టల జ్ఞానాచార్య మను గ్రంథమును వ్రాసెను. కృష్ణరాయని యాసానమున తెనుగు ఎట్లాదరము గాంచెనో కన్నడమును నట్లే ఆదరము గాంచినది. గుల్బీ మల్ల నారాయణ జ్ఞానసంబంధక రచించిన తమిళగ్రంథమును భావించితావడి. తేక సత్యే-ద్రవ్యశక్త, అనుపేర కన్నడము చేసెను. భారత, భాగవత, రామాయణములు కృష్ణరాయాచ్యుతరాయల కాలమున సంపూర్ణముగా కన్నడములోనికి వచ్చినవి. కుమారస్వామి కు ప్రాథమికరాయల కాలమున భారతమును కన్నడముచేయ నారంభించి, కాంతివర్ణమువరకును చేసి మరచింపగా, తిమ్మకవి దానిని పూర్తిచేసి కృష్ణరాయల కంకితమిచ్చెను. అందుచేతనే దానికి కృష్ణరాయ భారతమనియు పేరువచ్చినది. ఈకాలముననే కుమారనాథ్రికి తొరవ రామాయణమును వ్రాసినట్లు తోచుచున్నది. చాటు

విట్టలనాథుడు భాగవత పురాణమును కన్నడించుట, అచ్యుతరాయల కాలమున ముగించినాడు. భట్టాకలంకుడు తన కర్ణాటక భాషాభూషణమును వేంకటపతిరాయల కాలమున పెనుగొండ లో రచించెను. ఆర్యటివంశము దక్షిణదేశమున జ్యోషించినప్పుడు తమిళగ్రంథములకును పోషణము కలిగినది.

విజయనగరచరిత్ర నమస్కలు

విజయనగర చరిత్రములో విడవలసిన సమస్య లనేకములున్నవి. వానిలో కొన్నిటిని నమ విడిచియు ప్రయత్నించుట కిది సమయముకాదు. అందుకుతగిన సాధనసంపత్తియు చాలదు. అయినను పెనుగొండ రాజధానిగా వేలిన ఆర్యటి వంశక్రికి కళంకముగా పరిణమించుచున్న ఒక్క విషయమునుగూర్చి మాత్రము ముచ్చటించును. అది తిరుమలదేవరాయలు సదాశివరాయలను చంపి, పెనుగొండలో ఆరవీటివంశమును స్థాపించినాడనునది.

ఈవిషయమున నాసం దేహమును మనవిచేయుచున్నాను.

శ్రీ సదాశివరాయ-శేఖరముడికి

భానురసామ్రాజ్య-పదవిసంస్థాప

అమిత కర్ణాటక-జ్యోతిషసాంక

రమణీయ్యుడగునట్టి-రామభూపతియు

ధృతికాలియగునట్టి-తిరుమలరాజు

దత్తవైరి వేంకటాద్రి మహీమరుండు

నను కుమారులు పుట్టి-రాది ప్రసిద్ధి

మనుజ నాథులబోలు-మాన్యవర్తములు

-ద్విపద బాలభాగవతము.

రామరాయలు సలకము తిమ్మరాజును తన సోదరులతో కలిసి జయించి, సదాశివరాయలను విజయనగర రత్నసింహాసనమున నిలిపి, కర్ణాట రాజ్యస్థాపనాంకరమణీయ, సదాశివరాయ రాజ్యసంస్థాపక, సాధుకర్ణాట ఒభవ సంస్థాపక, కర్ణాటక శ్వర్య నిర్వహణాచార్యు, అని కీర్తిపొందినాడు; చూడుడు.

ఉ|| ఏపున ద్రోహి భావము వహించిన సల్క-య తిమ్మ రాజు  
దా త్యావసహాయ సల్క-య యుతంబుగ శౌర్యముమీఱు  
ద్రుంచి వి ద్యాపురియందు చాల ఘనుడయ్యె సదాశివరా  
యరాజ్య సం స్థాపకుడై సిరంగ వసుధావర రామనరేం  
ద్రుడున్నతిక. -పద్మ బాలభాగవతము.

సీ|| ఖలు నతిద్రోహి సల్క-య తిమ్మహరించి,

సలక కర్ణాట రాజ్యంబునిలిపె. -వరస భూపా లీయము.

సీ|| పట్టాభిషేక వివర్ణయంబునఁ బ్రోలు,

వెడలి క్రియానుజాత్ వెంట గొలువ

జీత్రమాటాభిఖ్య తెలగు పెన్దొండ సాం

ద్ర హరి ద్విపేంద్రనాదసనిఁ జేరి,

ఖల జనసానవాసుల బహ్యుర నిధింది

మహిమ సలక ఖరస్మయవడంచి

హరి వీరభట మహాదృతి నల్లి గంపింప

దురమున గడిసి తద్రోహిఁ దునిమి

యనఘటర పార్శ్వవేదిర నధిగమించి

సాధు కర్ణాట ఒభవ సంస్థాపనంబు

పుని శరణాగతులైల్లఁ బ్రోచెరాము

డతము నిజవరితంబు రామాయణముగ, -వసుచరిత్రము.

యః ఖడ్గైక సఖి సహానజయుగో నిర్గత్య విద్యాపురాత్

లభ్యా గుర్తిరౌ సదాశివమహిపాలం నిరాలమృతమ్

స్వామిద్రోహకృత్యై ప్రతీప నృపతిం నిర్జిత్యభద్రాసనే

కర్ణాటే భగవానివధ్రువమయం కీర్తా సహస్థాపయత్

-సర్వమేశకళానిధి.

మ|| మహి నెవ్వారెన సల్క-రాజ చినతి- మృత్యువ కరరా  
రుజాంబుహ విశ్వరూప తేజోదాక్షిణిం-బుప్పయ్యధ స్థిగ్గ  
విగ్రహ సాభాగ్య పరంపరాపరిధికిం-గర్భాట కైశ్వర్య  
నిర్వహణాచార్య భుజద్వయాయుధ పరీ-వారుండు రా  
మప్పకున్.

-సాంబోపాఖ్యానము.

ప్రెస్ట్యులులో రామరాయలకు విజయనగర సామ్రాజ్యముపట్ల ఎట్టి అభిప్రాయము ఉండినది తెలియగలదు. తాను కృష్ణరాయనియల్లుడై ప్రబలుడై యున్నందున రాజ్యహక్రమించుకొనునేమో అనభయము ప్రజలకును రాజకుటుంబమువారికిని ఉండకపోదు. కాని రామరాయల లట్టి అపవాదకు గురికాకుండ అతి మెలకువతో మెలగి విజయనగర రాజ్యమును కాపాడినాడు. తురకలకు భీతిగలిపి 1565 వరకును తన రాజనీతి శాశ్వతమునూపి వారి దాడులనుండి విజయనగర సామ్రాజ్యమును రక్షించినాడు. అతనికి తిరుమలరాయలను వేంకటాద్రియు చేదోడుగా నిలచి రాయలపేరు నిలబెట్టినారు. సదాశివరాయలు 1544లో రాజ్యమునకువచ్చి 1568 వరకును రాజ్యము చేసినట్లు శాసనములన తెలియుచున్నది. ఈ 24 సం॥రములలోను ఈసోదరత్రయమునకు రాజ్యకాంక్షయే ఉన్నయెడల సదాశివరాయలను ఎప్పుడయినను కడతేర్చి యుండురు గదా? కాని వారట్లుచేయలేదు. తొంబది ఆరేండ్ల వయస్సున

రామరాయలు విజయనగరసామ్రాజ్య సంగత్యజాగ్రము రత్నసింహాసనం (తాలిశీట) వద్ద 1565లో తురకలచే నిహతుడైనాడని తిరుమలరాయలు సదాశివుని వేరనే మరిచుకొన్నట్లు విజయనగరములో రాజ్యము సాగించినాడు. తరువాత విజయనగరములో నిలచుటకు వీలులేక రాజధానిని పెనుగొండకు మార్చినాడు. అప్పటి కతడు తొంబదియేళ్ళతొమ్మిది ఇన్ని నాళ్ళు సదాశివరాయలను కంటిరెప్పగా కాపాడి ఆయనకున్న రాజ్యకాంక్షచేత అతనిని చంపినాడనైన నమ్మ వీలుకాకున్నది.

కాని, సదాశివరాయలయెడల ద్రోహముచేసి ఆర్యటివారతనిని నంపినారని కొందరు చరిత్రకారు లనుచున్నారు. వెంకయ్య కృష్ణకాస్తులింగార్లు కొంచెమించుమించుగా అట్లే తేల్చినారు. నూయెల్ ఆమూల్ స్పష్టముగా వ్రాసినాడు 'సంధుదోరికితే చాలనన్న హెరానుగారు వెనుకతాళము వాయించినారు.'

వీ రందరను ఇట్లు వ్రాయుటకు వారికి గల ఆధారమేమిటి? 'వెడెరిక్' అనువాడు "ఈ తిరుమలరాయని కుమారుడు చేరలోనున్న రాజును చంపినాడు" అని వ్రాసాడు. ఆంటిక్వియేటు 'వెర్రాక్' అనువాడు తిరుమలరాయని కొడుకు రాజానేకాక తన తండ్రిని కూడా చంపినాడు అని వ్రాసినాడు. ఈతడే మరియొకచోట వేంకటపతి రాయలు సదాశివుని కొడుకును చంపి రాజును సింహాసనమునుండి తొలగించినాడు అని వ్రాసినాడు. ఈవ్రాతలుతప్ప సదాశివరాయలను ఎవ్వరైనను చంపినట్లు చెప్పుట కు మరియొట్టి ఆధారమును లేదు. దువెర్రాక్ వ్రాతలు అసందర్భములును పరస్పర విరుద్ధములుగా ఉన్నవి. ఇంక 'వెడెరిక్' వ్రాత విగ్రహిస్తే, సదాశివరాయలను చంపిన తిరుమలరాయని కొడుకెవడు అని ప్రశ్నించుకొని హెరానుగారు ఏకాడుకో నిశ్చయించుట కష్టమేకాని ఆర్యటి రాజులలో మిగుల ప్రఖ్యాతి గాంచిన వేంకటపతిరాయలే అయిఉంటాడని వ్రాసినై చినారు.

ఈవిషయమే నాకొక అనుమానమున్నది. సదాశివరాయలు కూడా తల్లికొట్ట యుద్ధములో చచ్చిపోయి ఉంటాడనిన్నీ ఆసంగతి బయటికి తెలిసే సామంతులు తిరుగుబాటు చూపి స్వతంత్రు లవుతారనిన్నీ అందువల్ల రాజ్యవిచ్ఛేదము కలుగననిన్నీ తెలించి, రాజనీతిజ్ఞుడైన తిరుమలరాయలు సదాశివుని మరణవార్తను కప్పిపుచ్చి రాజాన్నట్టుగానే విజయనగరములో వ్యవహరించినాడనిన్నీ ఎంతదాచ ప్రయత్నించినారాజులేదన్న సంగతి పైకి పాకి-పోయిన దనిన్నీ అందుచేతనే చుట్టుప్రక్కలనున్న సామంతరాజులు తిరుగుబాటు చూప ప్రయత్నించినారనిన్నీ అయినా 1568 వరకున్న మూడేండ్లు తిరుమలరాయ డెట్టెట్లో విజయనగరములో గడపి మరికార్యములేవని తెలియగానే పెనుగొండకు తేచివచ్చినాడనిన్నీ 1565 తరువాత సదాశివరాయల శాసనములు విజయనగరమునకు దూరముగా నన్న ప్రదేశములో పుట్టినవనిన్నీ అట్లెందుకంటే దూరదేశములో నయినా తిరుగుబాటు కలుగకుండ ఉంచుటకనిన్నీ నాకుహా. కొటలో రాజాన్నాడని ప్రకటించి రాజ్యము సాగించుచుండిన తిరుమలరాయలు సదాశివుని ప్రజలకు చూపలేక పోయినప్పుడు ముసలివాడు రాజ్యలోభముచేత రాజును చంపినాడన్న నిష్కారణమైన అపవాదకు గురిఅయినాడని నాఅభిప్రాయము.

మహాశయులారా! అధ్యక్షోపన్యాసములో విజయనగర చరిత్రము నంతటిని ఇమడ్చుట సాధ్యముకాని పని. ఇదిగాక సరియైన విజయనగర చరిత్రమునకు సాధనసామగ్రి యింకను చాలదు. మన కింతవరకును వరదేశీయుల వ్రాతలే ప్రమాదములుగా ఉపకరించినవి. కాని, దేశములో చరిత్రసాధనములు లేకపోలేదు. అవి అక్కడక్కడ అణగిపోయినవి. రాయలసీమలోని శాసనములలో ఏవో కొన్ని మాత్రము బయటికి వచ్చినవి. వేలకొలది శాసనములకు ఇంకను బయటికి తీయవలసి యున్నది. గుర్తికి సమీపమున అశోకుని శిలాశాసనములు దొరకునని ఎవరయినను అనుకొనిరా? ఈ అశోకుని శాసనములు రాయలసీమ చరిత్రమును ఆంధ్రుల చరిత్రమును చాల ప్రాచీనకాలమునకు తీసుకొనిపోయినవి. ఇట్టే ఇంక నట్టి వెచ్చబెచ్చట అణగి ఉన్నవో పాపము ప్రభుత్వ శాసనపరిశోధనకాఖవా రెంథపునీ చేసినను తరుగని పని. వారు ప్రయాణసౌకర్యములు గల స్థలములకే పోగలరుగాని దుర్గమస్థలములం దెట్టినగరములు భూగర్భితములయి అణగియున్నవో యే అడవులు బలీసిన క్రూరమృగాక్రాంతములైన తావులం దెట్టిచారిత్రకాంశములు మరుగుపడియున్నవో తెలిసికొనుటకైన తీరకలదు. అట్లే తాళపత్రగ్రంథముల విషయములో కూడను. రాయలసీమలో పుట్టినన్ని గ్రంథములు ఆంధ్రదేశములో, మరి యెచ్చటను, పుట్టియుండలేదని కంఠోక్తిగా చెప్పవచ్చును. కాని వానిని బయటికి తీయుటకు ప్రయత్నించువారే ఈసీమలో కాన్పింప కున్నారు. చక్కని సారస్వతము నవ్వయి పోవుచున్నది. కాలజ్ఞాన మనుపేర ఏన్నో గ్రంథములున్నవి. వీనిలో చరిత్రకవయోగించు ఎన్నివిషయములుండును. ఈమధ్య నాకట్టిదొకటి దొరకినది. ఇంటిలో పీడగా

233 గోవిందప్పనాయనివీధి, మద్రాసు.

## మోక్షగుండరామాయణము

యక్షగానము, హరికథ, 6 కాండములు గల సంపూర్ణరామాయణము. పద్యములు పాటలు, కీర్తనలు, మెట్లు, తొహరాలు అన్ని శుభకార్యములలో పాడవచ్చును. హరిభక్తులకు శ్రీపురుషులకు ఉపయోగము. 422 పుటల క్యాలికోబైండు. వెల రూ 2-8-0.

## అష్టాదశపురాణసారము

కడునెనిమిది పురాణములు 4 భాగములుగ నులభ్యమైన వచనములోకథలవలె పండిత సామర, శ్రీపురుష, బాలబాలికలకు ఉపయోగించునట్లు వ్రాయబడినవి. వెల భాగము 1-8 రూ 1-0-0 నాల్గుభాగములుగల సంపూర్ణగ్రంథము. క్యాలికోబైండు, వెల రూ 4-8-0 ఈదర వెంకయ్యపంతులు, ప్రొఫైటరు: రామా ఆండుకో, ఏలూరు.

బంగారముతో చేసినది

## మకరధ్వజము (జర్తనీ)

“దాని నుపయోగించిన జరామరణము లుండవు”  
తులము గొట్టము రు 2. ర న శాస్త్రము.  
ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు: అపూర్వ యావధముల స్టాక్ యుంచువారలు!  
ఇండో-జర్నల్ డ్రగ్స్ స్టోర్సు, పోస్టుబాక్సు 10852 కలకత్తా.

## రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

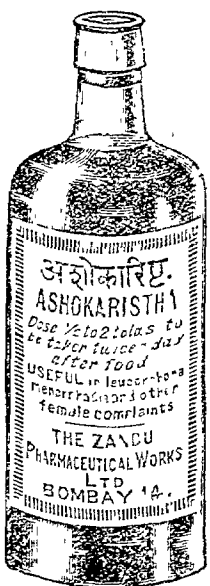
గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో “ఇండియాలో” నెల్లెను మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు  
అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు నల్లనుగా చిక్కును.  
ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి యితర రకములను ముట్టరు.

130

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

## జాండుగారి ఆశోకారిష్టము

(బై ప జ్య ర త్నా వ లి)



శ్రీలకు కలిగే అన్ని విధదుర్బలములకు నుపయోగించు గొప్ప టూనిక్-పంటి దివ్యవృద్ధి. మరన్ని శ్రీల బహిష్కర్తవలన నన్నిటిని నివారణచేయును. కడుపు నొప్పి ఋతుస్రావము, రక్తస్రావము, సోమర్సములు సహా నివర్తించును.

దీని నుపయోగించుటచేత గర్భవీనతను పోగొట్టి గర్భము ధరింపజేయగలదు గాన శిశువులు పుట్టిగలవారై వ్యాధులనుండి నిర్మూల్యులగుదురు. శ్రీలకు ప్రసవము నకు వెనుక అద్భుతమైన బలము కలుగజేయును.

Manufactured by:-

THE ZANDU PHARMACEUTICAL WORKS, LTD.,  
Sold every where Bombay 14.

Sole Agents for Madras Presidency:-

దామోదర అండు కంపెనీ,

78, చైనాబజార్ రోడ్డు, జి. టి. మద్రాసు.

సోల్ ఏజెంట్లు:- నెల్లూరు-ది ఆరియల్ ఫార్మసీ.

రాజమండ్రి-ఈశ్వరదాసు అండు కంపెనీ.

తెనాలి-వి కృష్ణ ఫార్మసీస్టోర్సు.

బెజవాడ-శ్రీ చంద్రమూర్తీశ్వర అండు కంపెనీ.

కాకినాడ-లక్ష్మీనారాయణ అండు కంపెనీ.



AMRUTANJAN DEPOT

Price Annas 10 only.

MADRAS & BOMBAY.

## శుక్రబంధు

పంక దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-బాలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్రవృద్ధిచేయు కట్టుటలో పేరుపొంది, శ్రీపురుషులకు నిరంతరప్రేమను కలిగించుటకు దీనిని మించిన మోక్షము లేదు. 25 మా. 2-8-0 17-8 త్రిపురసుందరి వైద్యశాల, ఈశాంధ్రవాడ-రామచంద్రపురంపాళ్ళు, గోదావరిజిల్లా.

గవర్న మెంటునందు రిజిస్టరు చేయబడినది.

## NAVAMEHARI

గనేరియా, తెలుపు, మూత్రనాళ రోగము, కరీరము నందు ద్రావకమును పుట్టించు తిత్తికి సంబంధించిన వ్యాధి, మల బద్దకము, లుకోరియా, శుక్రవృద్ధిచే గలుగు బలహీనత వగైరాలకు, మూత్రసంబంధమైనవ్యాధు లన్నిటికి అద్భుతనివారిడి. 12 గంటలలో గుణము పూచీగా గలుగును, 48 గంటలలో పూర్తిగా కుదురును. ఇతర జ్వరము లన్నియు నిరుపయోగమైనప్పుడు, నిరాశచెందక ఒక మోతాదు నవమేహరి పుచ్చుకొనుడు. తరువాత దాని ఇంద్రజాలముపంటి గుణమును నమ్ముడు. తప్పక మీన్నే హితులకు దీనిని సిఫార్సు చేయవలెను. బుడ్డి 1-కి ధర రూ 8. తపోల్ ఖర్చు ప్రత్యేకము.

Dr. N. K. De. Belegghata, calcutta.

## “వశీకరలేహ్యము”

నె 5

గంటకు వీర్యము గట్టిపరచును. సింహముతో పోరాడగల శక్తి నిచ్చును. సంసారసౌఖ్యమును చక్కగ అనుభవించుటకును. రక్తము శుభ్రపరచును. గోద్రాంధ్రము సంతానముకలిగించును. శ్రీపురుషులకు ఆనందము కలుగజేయును. హిమాలయపర్వత వనమూలికలతో, బంగారంతో చేయబడినది. గుణము లేదన్న వారికి డబ్బు వాపసు అంపెదము, దీనిగుణము వర్షియగుటకు దొరతన మొప్పుదు. వాడితీరుదు. డబ్బా 30 రు రు 8, 80 రు. 5-8. జర్మనుక్యాపుస్ యెల్లంగనేరియాకు 80, రు 2/8

1930-వ సం॥ డిసెంబరు 8 అలబాల్.

డాక్టర్ A. S. మూర్తి, చికాకోల్ సిటీ.

సంతానం పుట్టుకుండా 108-1

## ‘కాంట్రా సెప్టిన్’

ఒక్క-శే నులభమైన సురక్షితోపాయం  
16 మోతాదుల ట్యూబు 1-12-0  
ట్యూబులకు ఇతర విషయములకు:-  
ది. రామచంద్రరావు, 158, ప్రాజెక్టు, మదరాసు-సోల్ ఏజెంట్లు  
ది సోపల్ హైజీన్ సిండికేట్  
ఇతర కమిస్టులు అండ్, డ్రగ్గిస్తులవద్ద కూడ దొరుకును.

# సరస్వతీపవర్తెస్ రాజమండ్రి

అన్ని విధములగు అచ్చు పనులు, బైండు పనులు చేయబడును.